

**ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ
ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ**

**ՄԱԿՐՈՏՆՏԵՍԱԿԱՆ
ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ**

Թեստերի և խնդիրների ժողովածու

***Տնտեսագիտական մասնագիտությունների ուսանողների
համար***

**Տնտեսագիտության դոկտոր, պրոֆեսոր
Ն. Բ. Ղուշյանի խմբագրությամբ և ղեկավարությամբ**

**«Տնտեսագետ»
ԵՐԵՎԱՆ 2003**

ՆՏԴ 33
ԳՄԴ 65
Մ 188

Նրադարակության է երաշխավորել՝
ԵՊՏԻ գիտական խորհուրդը

Մ 188 Մակրոտնտեսական կարգավորում: Թեստերի և
խնդիրների ժողովածու: Եր., Տնտեսագետ, 2003, 188 էջ:

Ժողովածուն ընդգրկում է «Մակրոտնտեսական կարգավորում» ուսումնական ձեռնարկի բոլոր թեմաներին վերաբերող (17 թեմա) թեստերը, խնդիրները:

Ժողովածուն կարող է օգտակար լինել ուսանողների, դասախոսների, ասպիրանտների և գործնական աշխատողների համար:

Մ $\frac{0601000000}{719(01)2003}$ 2003

ԳՄԴ 65

ISBN 99930 – 77 – 49 – 6

©«Տնտեսագետ» հրադարակչություն, 2003

ԱՌԱՋԱԲԱՆ

«Մակրոտնտեսական կարգավորում» ուսումնական ձեռնարկի լույսընծայումը մայրենի լեզվով այդ դասընթացի դասավանդման առաջին քայլն էր: Ժամանակակից աշխարհում ուսուցման գործընթացի կազմակերպումը պահանջում է համակարգչային տեխնիկայի և տեխնոլոգիաների լայն կիրառում: Այդ խնդրի իրագործման համար պահանջվում է ունենալ դասընթացի բոլոր թեմաներին առնչվող թեստերի և խնդիրների ժողովածու: Նման ժողովածուն կօգտագործվի դասընթացի գործնական պարապմունքները և միջանկյալ քննությունները կազմակերպելու համար: Այնուհետև, այդ թեստերի հիման վրա հնարավոր է մշակել համակարգչային ծրագրեր, որոնք ուսանողների կողմից կօգտագործվեն դասընթացի յուրացման և գիտելիքների ինքնաստուգման համար:

Ուսանողը համակարգչի միջոցով ոչ միայն կարող է ստուգել գիտելիքները, այլ նաև ճշտել իր սխալները: Համակարգչային ուսուցման ծրագրերը հնարավորություն են տալիս լուծել թեստեր և խնդիրներ, կազմել գրաֆիկներ, պարզաբանել դասագրքի հիմնական հասկացությունների պարասխանները:

Մակրոէկոնոմիկայի ամբիոնի դասախոսների կողմից ներկայացվող ձեռնարկի հեղինակներ են.

Ղուշյան Ն. Բ., Ավագյան Գ. Ա.	գլուխներ 1, 2, 3
Բաղդասարյան Գ. Վ.	--/ 13, 17
Բաղդասարյան Ա. Գ.	--/ 7
Բաղդասարյան Ա. Գ., Ղարազյոզյան Մ. Ա.	--/ 4
Վարդանյան Զ. Զ.	--/ 5, 14
Նովհաննիսյան Ն. Ս.	--/ 6, 15
Գրիգորյան Կ. Ն.	--/ 8, 9
Կարապետյան Ծ. Զ.	--/ 10
Ղանթարյան Ռ. Ս., Մուրադյան Ա. Ն.	--/ 11
Ղանթարյան Ռ. Ս.	--/ 12
Ղանթարյան Ռ. Ս., Ղուշյան Լ. Ն.	--/ 16

Նման թեստերի և խնդիրների ժողովածու կազմվում է առաջին անգամ: Նեղինակային խումբը շնորհակալությամբ կրնդունի ԵՊՏԻ-ի մակրոէկոնոմիկայի ամբիոնի ներկայացված բոլոր դիպուդություններն ու առաջարկությունները և հաշվի կառնի հետագա հրապարակություններում:

Պրոֆեսոր Ն. Բ. Ղուշյան

Թեմա 1

Մակրոտնտեսական կարգավորման առարկան և խնդիրները

1. *Տնտեսական համակարգը.*

- ա. տնտեսության բոլոր ճյուղերի ամբողջությունն է,
- բ. տնային տնտեսությունների և ձեռնարկությունների միասնությունն է,
- գ. բնության և հասարակության փոխազդեցության ձևերի և միջոցների ամբողջությունն է,
- դ. մարդկանց փոխհարաբերությունների ամբողջությունն է:

2. *«Տնտեսական ռեսուրսներ» սսելով հասկանում ենք.*

- ա. երկրի բնական հարստությունը,
- բ. աշխատանքային ռեսուրսները և գործարար ունակությունը,
- գ. արտադրության միջոցները և հողը,
- դ. բոլորը միասին:

3. *Տնտեսական ռեսուրսները.*

- ա. անսահմանափակ են, ուստի արտադրության ծավալն ու սպառման բավարարումը սահմանափակ են,
- բ. անընդհատ աճում են, ուստի սպառման բավարարումը դառնում է անհնար,
- գ. հազվագյուտ կամ սահմանափակ են, ուստի արտադրության ծավալն անսահմանափակ է,
- դ. հազվագյուտ կամ սահմանափակ են, ուստի արտադրության ծավալն ու սպառման բավարարումը նույնպես սահմանափակ են:

4. *Տնտեսական համակարգի շարժիչ ուժը.*

- ա. բյուրոկրատական ապարատի շահերն են,
- բ. արտադրողական ուժերի զարգացումն է,
- գ. հասարակության ամբողջական պահանջմունքների աճն է,
- դ. առավելագույն շահույթի ձգտումն է:

5. Տնտեսական համակարգերը դասակարգվում են՝ հիմք ընդունելով.

- ա. երկրի տարածքը և բնակչության թիվը,
- բ. սեփականության ձևը և տնտեսական գործունեությունը կոորդինացնելու եղանակը,
- գ. հասարակական կացութաձևը,
- դ. տնտեսական աճի տեմպերը:

6. Տնտեսական համակարգի բևեռային տիպեր են.

- ա. ազատ շուկան և գույր կապիտալիզմը,
- բ. գույր կապիտալիզմը և շուկայական տնտեսությունը,
- գ. հրամայական տնտեսությունը և շուկայական տնտեսությունը,
- դ. գույր կապիտալիզմը և հրամայական տնտեսությունը:

7. Տնտեսության ներքին կառուցվածքը հարաբերակցություն է.

- ա. արդյունաբերության և գյուղատնտեսության միջև,
- բ. նյութական և ոչ նյութական արտադրության ոլորտների միջև,
- գ. կուտակման և սպառման ֆոնդերի միջև,
- դ. գործազուրկների և աշխատողների միջև:

8. Շուկայական տնտեսության սուբյեկտները որոշումներն ընդունում են.

- ա. ինքնուրույն և իրար հետ համաձայնեցնելով,
- բ. ինքնուրույն և պետության հետ համաձայնեցնելով,
- գ. ինքնուրույն և ապակենտրոնացված ձևով,
- դ. բոլոր վերոնշյալ տարբերակները ճիշտ են:

9. Կապարյալ շուկան չի ենթադրում.

- ա. տնտեսական գործունեության բազմաթիվ մասնակիցներ,
- բ. արտադրության գործոնների ազատ շարժունակություն,
- գ. շահույթ ստանալու հնարավորություն,
- դ. տեղեկատվության հավասար հասանելիություն բոլոր տնտեսավարող սուբյեկտների համար:

10. Պետության ազդեցության ուժեղացումը մակրոնա-կարդակում բացատրվում է.

- ա. տնտեսության վրա մակրոտնտեսական քաղաքականության դրական ազդեցության մեծացմամբ,
- բ. բյուրոկրատների շահադիտական հետաքրքրությունների աճով,
- գ. կայունացնող քաղաքականության կիրառմամբ,
- դ. բոլոր վերոնշյալ փարբերակները ճիշտ են:

11. Պետության միջամտությունը տնտեսությանը՝ ռաբ-նոր քննասականների, պետք է լինի.

- ա. ակտիվ և դրամավարկային լծակների կիրառմամբ,
- բ. ակտիվ և հարկաբյուջեփային լծակների կիրառմամբ,
- գ. պասիվ և հետևողական կուրսով,
- դ. պասիվ և միայն դրամաշրջանառության ոլորտում:

12. Պետության միջամտությունը տնտեսական կյանքին, ռաբ մոնետարիստների.

- ա. բացառվում է, քանի որ շուկան ինքնակարգավորվող համա-կարգ է,
- բ. պետք է լինի միայն դրամաշրջանառության ոլորտում,
- գ. պետք է լինի հարկաբյուջեփային լծակների կիրառմամբ,
- դ. պետք չէ, քանի որ տնտեսական սուբյեկտները ռացիոնալ մրաժողենք են:

13. Տնտեսության պետական կարգավորումը ենթադրում է.

- ա. ռեսուրսների, ֆինանսների և արտադրության կարգավո-րում,
- բ. ռեսուրսների, ինքնարժեքի և շահույթի կարգավորում,
- գ. իրացման շուկաների և իրացվող ծավալների կարգավորում,
- դ. վերոնշյալ փարբերակներից ոչ մեկը ճիշտ չէ:

14. Պետության տնտեսական գործունեության բնագա-վառ չեն հանդիսանում.

- ա. դրամաշրջանառությունը և գների մակարդակի կարգավորումը,

- բ. փոփոխական պարբերաշրջանների համահարթումը և բնակչության զբաղվածության ապահովումը,
- գ. սոցիալական պաշտպանվածության ապահովումը,
- դ. ձեռնարկությունների գործունեության արդյունավետության բարձրացման և առավելագույն շահույթի ստացման ապահովումը:

15. Ներքոնշյալները փոփոխական համակարգի բնութագրիչներ են, բացառությամբ.

- ա. արտադրության գործոնների,
- բ. գների մակարդակի,
- գ. զբաղվածության մակարդակի,
- դ. փոփոխական աճի պարբերաշրջանների:

16. Տնփոխական համակարգի բաղադրիչներ չեն.

- ա. արտադրությունը և սպառումը,
- բ. իրացումը և հասույթի ստացումը,
- գ. բաշխումը,
- դ. փոխանակումը:

17. «Պարեպոյի բարեխալում» է համարվում փոփոխական այնպիսի գործընթացը, որի դեպքում.

- ա. շուկայի մասնակիցներից որևէ մեկի կենսամակարդակի բարձրացում է փողի ունենում առանց մյուս մասնակիցների կենսամակարդակի իջեցման,
- բ. շուկայի մասնակիցներից մեկի կենսամակարդակը բարձրանում է, մյուսներինը՝ իջնում,
- գ. շուկայի բոլոր մասնակիցների կենսամակարդակը մնում է անփոփոխ,
- դ. շուկայի մասնակիցների մի մասի կենսամակարդակը իջնում է, մյուսներինը՝ մնում է անփոփոխ:

18. Տնփոխության պերական կարգավորումը.

- ա. անհրաժեշտ է պերական բյուրոկրատական ապարարի շահերից ելնելով,
- բ. ծառայում է երկրի ֆինանսական կապիտալի փոփոխական խնդիրներին,

- ճ գ. շուկայի կողմից չլուծվող խնդիրների լուծման ճանապարհով ապահովում է տնտեսական կայունություն և հավասարակշռություն,
դ. բոլոր պատասխանները սխալ են:

19. Մակրոտնտեսական կարգավորման նպատակներ չեն.

- ա. տնտեսական աճի ապահովումը և զբաղվածության մակարդակի բարձրացումը,
բ. քաղաքական կայունության և սոցիալական արդարության ապահովումը,
գ. գների մակարդակի կայունացումը,
դ. արտաքին տնտեսական հավասարակշռության ապահովումը:

20. Մակրոտնտեսական կարգավորման ձևերն են.

- ա. հարկաբյուջեային կարգավորումը,
բ. դրամավարկային կարգավորումը,
գ. վարչական կարգավորումը,
դ. բոլորը միասին:

21. Տնտեսության մակրոտնտեսական կարգավորումը չի ուսումնասիրում.

- ա. պետության տնտեսական քաղաքականությունը,
բ. մակրոտնտեսական ցուցանիշների փոփոխության միտումները,
գ. տնտեսավարող սուբյեկտների վարքը,
դ. տնտեսական տարանույնների պարզառոտները:

22. Մակրոտնտեսական կարգավորման օբյեկտ չի հանդիսանում.

- ա. երկրի տնտեսությունը,
բ. հասարակական վերարտադրության՝ շուկայական մեխանիզմի կողմից չկարգավորվող հարաբերությունները,
գ. տնտեսական տարանույնները,
դ. շուկայական սուբյեկտների գործունեությունը:

23. Տնտեսական օրենքները.

- ա. բնական օրենքների նմանակներն են,
- բ. պայմանավորված և կախված են մարդկանց գիտակցությունից,
- գ. չեն արտահայտում տնտեսական երևույթների միջև գոյություն ունեցող պատճառահետևանքային կապերը,
- դ. արտահայտում են տնտեսական երևույթների միջև գոյություն ունեցող կայուն, կրկնվող, ներքին պատճառահետևանքային կապերը:

24. Տնտեսական օրենքների պահանջների կատարման համար անհրաժեշտ է, որ.

- ա. քաղաքական գործիչները հանդես բերեն անձնական շահեր և նպատակներ,
- բ. քաղաքական գործիչները հանդես բերեն համապետական հեղափոխություններ և շահեր,
- գ. տնտեսական վերլուծություններն ունենան օբյեկտիվ բնույթ,
- դ. տնտեսական վերլուծությունները հետապնդեն որևէ կուսակցության քաղաքական նպատակները:

Թեմա 2

Մակրոտնտեսական կարգավորման մեթոդաբանությունը

1. Մակրոէկոնոմիկան չի ուսումնասիրում.

- ա. երկրի տնտեսությունն ամբողջությամբ վերցրած,
- բ. գների մակարդակը և դրա փոփոխությունները,
- գ. արտադրանքի իրացումն ու շահույթի բաշխումը,
- դ. տնտեսական տարանուններն ու դրանց պատճառները:

2. Ներկյալ բոլոր ցուցանիշները մակրոտնտեսական են, բացառությամբ.

- ա. ամբողջական եկամտի,
- բ. սպառողական գների ինդեքսի,
- գ. գործազրկության մակարդակի,
- դ. մեքենաշինական գործարանի արտադրանքի քանակի:

3. Ներքոնշյալներից մեկը մակրոէկոնոմիկայի՝ որպես առանձին գիտության ծագման և զարգացման նախադրյալ չէ.

- ա. ագրեգավորված ցուցանիշների հավաքումն ու դասակարգումը Սայմոն Կուզնեցի կողմից,
- բ. գործարար ակտիվության պարբերաշրջանների պարբերականության բացահայտումը,
- գ. Միլլոն Ֆրիդմենի կողմից «մոնեթարիզմի» տեսության մշակումը,
- դ. մեծ ճգնաժամը:

4. Մակրոտնտեսական վերլուծության ուղղություն չէ.

- ա. առաջարկի և պահանջարկի փոխազդեցության վերլուծությունը,
- բ. տնտեսական պարբերաշրջանների վերլուծությունը,
- գ. զբաղվածության մակարդակի վերլուծությունը,
- դ. գների մակարդակի վերլուծությունը:

5. Տնտեսական մոդելում.

- ա. և՛ էնդոգեն, և՛ էկզոգեն փոփոխականները հաստատվում են,
- բ. և՛ էնդոգեն, և՛ էկզոգեն փոփոխականները որոշվում են մոդելում,
- գ. էնդոգեն փոփոխականներն ազդում են էկզոգեն փոփոխականների վրա,
- դ. էկզոգեն փոփոխականներն ազդում են էնդոգեն փոփոխականների վրա:

6. Ապրանքի առաջարկի և պահանջարկի գրաֆիկական մոդելում, եթե սպառողի եկամույսները կրճատվում են, ապա.

- ա. առաջարկը կրճատվում է, և ապրանքի վաճառքի գինը բարձրանում է,
- բ. պահանջարկը կրճատվում է, ապրանքի վաճառքի գինը իջնում է, և ապրանքի վաճառված քանակը՝ նվազում,
- գ. էնդոգեն փոփոխականները չեն փոփոխվում, իսկ ապրանքի վաճառքի գինը իջնում է,
- դ. պահանջարկի կորը տեղաշարժվում է ձախ-ներքև, իսկ առաջարկին՝ աջ-ներքև:

7. Ապրանքի առաջարկի և պահանջարկի պարզագույն տնտեսական մոդելում.

- ա. էկզոգեն փոփոխականներ են ապրանքի վաճառքի գինը և ապրանքի վաճառված քանակը,
- բ. էնդոգեն փոփոխականներ են ապրանքի վաճառքի գինը և ապրանքի վաճառված քանակը,
- գ. էնդոգեն փոփոխականներն ազդում են էկզոգեն փոփոխականների վրա,
- դ. բոլոր վերոնշյալ տարբերակները ճիշտ չեն:

8. Ներքոնշյալները հոսք են, բացառությամբ.

- ա. գույր ներդրումների,
- բ. պետական պարտքի,
- գ. բյուջեի պակասուրդի,
- դ. աշխատանք կորցրած մարդկանց թվի:

9. Ներքոնշյալները պաշար են, բացի մեկից.

- ա. գնված սարքավորումների թիվը,
- բ. գյուղատնտեսության ոլորտում աշխատողների թիվը,
- գ. համախառն ներդրումների ծավալը,
- դ. մասնավոր խնայողությունների մեծությունը:

10. Ներդրվարկվածները մակրոտնտեսական ցուցանիշներին ներկայացվող պահանջներ են, բացառությամբ.

- ա. մակրոտնտեսական ցուցանիշները պետք է արտահայտեն ամբողջ երկրում ստեղծված արդյունքը (թողարկված արտադրանքը և կատարված ծառայությունները),
- բ. մակրոտնտեսական ցուցանիշները պետք է հաշվարկվեն բարդ մեթոդիկայով,
- գ. ցուցանիշները պետք է ունենան հաշվարկման պարզագույն և հստակ մեթոդիկա,
- դ. ցուցանիշները պետք է արտացոլեն տնտեսական փոփոխվող կապերգործիաների էական հարկանիշների ամբողջությունը:

11. ՆԱ-ն իրենից ներկայացնում է.

- ա. որոշակի ժամանակահատվածում վերջնական ապրանքների և ծառայությունների ամբողջական շուկայական արժեքը,
- բ. սպառման, ներդրումների, պետական գնումների և գույր արտահանման գումարը,
- գ. և՛ ամբողջական եկամուտը, և՛ ամբողջական ծախսերը,
- դ. բոլոր վերոնշյալ տարբերակները ճիշտ են:

12. ՆԱ-ի ցուցանիշ կարելի է ստանալ.

- ա. ՆԱ-ին ավելացնելով փվյալ երկրի գործակալների ստեղծած արդյունքը այլ երկրներում, հանելով այլ երկրների գործակալների ստեղծած արդյունքը փվյալ երկրում,
- բ. ՆԱ-ից հանելով փվյալ երկրի գործակալների ստեղծած արդյունքը այլ երկրներում, ավելացնելով այլ երկրների գործակալների ստեղծած արդյունքը փվյալ երկրում,
- գ. ՆԱ-ին գումարելով ամորփիզացիան,
- դ. ՆԱ-ին գումարելով գույր արտահանումը:

13. Ամեն օր հայաստանի քաղաքացին, անցնելով սահմանը, գնում է աշխատանքի Վրաստան: Այդ գործողությունից.

- ա. կավելանա հայաստանի ՆԱ-ն, կնվազի Վրաստանի ՆԱ-ն,
- բ. կավելանա և՛ հայաստանի, և՛ Վրաստանի ՆԱ-ն,
- գ. կավելանա Վրաստանի ՆԱ-ն և հայաստանի ՆԱ-ն,
- դ. կավելանա Վրաստանի ՆԱ-ն, իսկ հայաստանի ՆԱ-ն կմնա անփոփոխ:

14. Տնտեսության ամբողջական եկամուտը ճշգրտորեն հավասար է.

- ա. վերջնական ապրանքների և ծառայությունների արտադրության վրա կատարվող ամբողջական ծախսերին,
- բ. ամբողջական սպառողական ծախսերին,
- գ. ամբողջական ներդրումային ծախսերին,
- դ. սպառողական և պետական ծախսերի գումարին:

15. Ներքոնշյալները ՆԱ հաշվարկման կանոններ են, բացառությամբ մեկի.

- ա. անարտադրողական գործարքների արժեքը ՆԱ-ի մեջ չի մտնում,
- բ. պահեստավորված ապրանքների վաճառքի արժեքը ՆԱ-ի մեջ չի մտնում,
- գ. որոշ ծառայությունների արժեքը ՆԱ-ի մեջ մտնում է պայմանական հաշվարկված արժեքով,
- դ. ՆԱ-ն հաշվարկվում է՝ գումարելով բոլոր ավելացված արժեքները:

16. Ներկյալները ՆԱ հաշվարկման մեթոդներ են, բացառությամբ.

- ա. ծախսային մեթոդի,
- բ. եկամտային մեթոդի,
- գ. ավելացված արժեքի մեթոդի,
- դ. հաշվեկշռային մեթոդի:

17. Ապրանքի ավելացված արժեքը.

- ա. ապրանքի վաճառքից ստացված շահույթն է,

- բ. թողարկվող արտադրանքի շուկայական արժեքն է՝ առանց ֆիրմայի կողմից գնվող միջանկյալ ապրանքների արժեքի,
գ. ձեռնարկության արդյունքի արժեքն է՝ առանց ծախսերի,
դ. ապրանքի արտադրության վրա ծախսված աշխատանքի արժեքն է:

18. Ենթադրենք՝ մեքենաշինական գործարանը 1 ավտոմեքենա հավաքելու համար ավտոդողերի գործարանից գնել է 4 ավտոդող՝ յուրաքանչյուրը 10000 դրամով, շարժիչների գործարանից՝ 1 շարժիչ՝ 100 հազ. դրամով, մնացած ավտոմեքենայի համար վճարել է 300 հազ. դրամ և ավտոմեքենայի հավաքման համար բանվորներին վճարել է 200 հազ. դրամ աշխատավարձ: Պատրաստի ավտոմեքենան շուկայում վաճառել է 1500 հազ. դրամով: Մեքենաշինական գործարանի ավելացված արժեքը կազմել է.

- ա. 860 հազ. դրամ,
բ. 1500 հազ. դրամ,
գ. 1360 հազ. դրամ,
դ. 1060 հազ. դրամ:

19. Ֆերմերը արտադրել է 1 կգ հացահատիկ և 100 դրամով հանձնել ալրադաջին, ալրադաջը դրանից ստացված ալյուրը հացթուխին վաճառել է 180 դրամով: Վացթուխը դրանից թխված ամբողջ հացը վաճառել է 420 դրամով: Այս գործողությունների արդյունքում ՆԱ-ն.

- ա. կմնա նույնը,
բ. կավելանա 420 դրամով,
գ. կավելանա 140 դրամով,
դ. կավելանա 700 դրամով:

20. Սպառողական ծախս չի համարվում.

- ա. մանկական սննդի գնումը,
բ. մարզակոշիկների գնումը,
գ. բնակելի առանձնատան շինարարությունը,
դ. վարսահարդարի ծառայության վճարումը:

21. Պեդական գնումները չեն ավելակա.

- ա. եթե կառավարությունը գեներ է գնել,

- բ. եթե ուսուցիչը աշխատավարձ է ստացել,
- գ. եթե Արսենը գործազրկության նպաստ է ստացել,
- դ. եթե հանրային գրադարանի համար նոր գիրք է ձեռք բերվել:

22. Պետական ծախսերը ներառում են.

- ա. պետական գնումները, փրանսֆերտները և ռազմական ծախսերը,
- բ. պետական գնումները և ազգային խնայողությունները,
- գ. պետական գնումները, փրանսֆերտները և պետական պարտքի սպասարկումը,
- դ. ոչ մի պատասխան բավարար չէ:

23. Տրանսֆերտը չի համարվում.

- ա. կենսաթոշակը,
- բ. ընդանեկան նպաստը,
- գ. գործազրկության նպաստը,
- դ. միայնակ մորը փրվող նպաստը:

24. ՆԱ-ն կազմել է 5000 միավոր, սպառման, ներդրումների և պետական գնումների գումարը՝ 5200 միավոր, ներմուծումը՝ 500: Արտահանումը հավասար է.

- ա. -200,
- բ. 300,
- գ. 700,
- դ. -300:

25. Ենթադրենք՝ փակ տնտեսությունում ՆԱ-ն հավասար է 6000 միավորի: Սպառումը տրված է $C=200+0,6(Y-T)$ ֆունկցիայով: Պետական բյուջեի պակասուրդը կազմում է 50 միավոր: Զուտ հարկերը հավասար են 2000 միավորի: Նամախառն ներդրումների մեծությունը կկազմի.

- ա. 1350 միավոր,
- բ. 150 միավոր,
- գ. 240 միավոր,
- դ. 400 միավոր:

26. Տնօրինվող անձնական եկամուտը ստանալու համար.

- ա. անձնական եկամտից հանում ենք մասնավոր հարկերը և պարտադիր վճարները,
- բ. անձնական եկամտին գումարում ենք ուղղակի հարկերը,
- գ. մասնավոր խնայողություններին գումարում ենք պետության խնայողությունները,
- դ. ամբողջական եկամտից հանում ենք զուտ հարկերը:

27. Եթե անձնական եկամուտը հավասար է 570, անձնական եկամտահարկը՝ 90, սպառումը՝ 430, բնակչության ընդհանուր տոկոսային վճարումները՝ 10, անձնական խնայողությունները՝ 40, ապա տնօրինվող անձնական եկամուտը հավասար է.

- ա. 500,
- բ. 480,
- գ. 470,
- դ. 400:

28. Անձնական եկամուտը կազմել է 1000 պայմանական միավոր, եկամտահարկը՝ 200, մասնավոր խնայողությունները՝ 150: Տնային տնտեսությունների սպառումը հավասար է.

- ա. 650,
- բ. 800,
- գ. 350,
- դ. 1000:

29. ԶՆԱ-ից անձնական եկամուտը ստանալու համար.

- ա. հանում ենք անուղղակի հարկերը, գումարում տրանսֆերտները.
- բ. հանում ենք անուղղակի հարկերը, աշխատած, բայց չստացած եկամուտները, գումարում տրանսֆերտները,
- գ. հանում ենք շահութահարկը, գումարում ուղղակի հարկերը,
- դ. վերոնշյալ տարրերակներից ոչ մեկը ճիշտ չէ:

30. ՆԱ-ն 5000 միավոր է, սպառումը տրված է հետևյալ հավասարմամբ.

$C=1500 + 0.5Y$, խնայողությունները կազմել են 400 միավոր, տրանսֆերտները՝ 200: Տնօրինվող եկամուտը հավասար է.

ա. 4200,
բ. 4600,
գ. 4400,
դ. 400:

31. Անվանական ՆԱ-ն ԿՈՄՍԻՏ ԿԱՐԴՈՒՄ ԱՐԿԱՊՐՎԱԾ ԱՎԴԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ և ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՇՈՒԿԱՅԱԿԱՆ ԱՐԺԵՐՆ Է, ԱՐԿԱՊՐՎԱԾ.

ա. նախորդ ԿԱՐԴԱ ԽԱՄԱՊՐԵԼԻ ՂԱՆԵՐՈՎ,
բ. ԿՈՄՍԻՏ ԿԱՐԴԱ ԽԱՄԱՊՐԵԼԻ ՂԱՆԵՐՈՎ,
գ. նախորդ ԿԱՐԴԱ ՂԱՐԾՈՂ ՂԱՆԵՐՈՎ,
դ. ԿՈՄՍԻՏ ԿԱՐԴԱ ՂԱՐԾՈՂ ՂԱՆԵՐՈՎ:

32. ԻՐԱԿԱՆ ՆԱ-ն ԿՈՄՍԻՏ ԿԱՐԴՈՒՄ ԱՐԿԱՊՐՎԱԾ ԱՎԴԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ և ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՄԲՐՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆՆ Է, ԽԱՉԿԱՐԿՎԱԾ.

ա. ԽԱՄԵՄԱՎՈՂ ԿԱՐԴԱ ՂԱՆԵՐՈՎ,
բ. ԿՈՄՍԻՏ ԿԱՐԴԱ ՂԱՆԵՐՈՎ,
գ. նախորդ ԿԱՐԴԱ ՂԱՆԵՐՈՎ,
դ. ՂԱՐԾՈՂ ՂԱՆԵՐՈՎ:

33. ՏՎՅԱԼ ԵՐԿՐԻ ՆԱ ԱՌԱՎԵԼՅԱԳՈՒՅՆ ԾԱՎԱԼՐ ԱՍԽԱՆԱՆՎՈՒԹՅՈՒՆ Է.

ա. սԱՎԱՌՈՂՆԵՐԻ ԵԿԱՄՈՒՐՆԵՐՈՎ,
բ. ՖԻՐՄԱՆՆԵՐԻ ԿԱՎԻԿԱԼ ՆԵՐՊՐՈՒՄՆԵՐՈՎ,
գ. ԱՐԿԱՊՐԱԿԱՆ ՈՆԵՍՈՒՐԱՆԵՐՈՎ,
դ. ԱՎՐԱՆՔՆԵՐԻ և ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՎԱԽԱՆՋԱՐԿՈՎ:

34. ՆԵՐՈՒԺԱՅԻՆ ՆԱ-ն.

ա. ԿԱՍԱՐԱԳԻ ՂԱՐԾԱՐԿՈՒԹՅԱՆ ԱՎԱՅԱՆՆԵՐՈՒՄ ԱՐԿԱՊՐՎԱԾ ՆԱ-ն է,
բ. ԼՐԻՎ ՂԱՐԾԱՐԿՈՒԹՅԱՆ ԱՎԱՅԱՆՆԵՐՈՒՄ ԱՐԿԱՊՐՎԱԾ ՆԱ-ն է,
գ. ԽՐԱԿԱՆ ՆԱ-ն է,
դ. ԽԱՅԱՆԳԻԿ ՂԱՐԾԱՐԿՈՒԹՅԱՆ ԱՎԱՅԱՆՆԵՐՈՒՄ ԱՐԿԱՊՐՎԱԾ ՆԱ-ն է:

35. 2000թ. ՍԳԻ-ն եղել է 100%: Տաջորդ տարի անել է 50%-ով, իսկ 2002թ. կազմել է 1.7: Ինֆլյացիայի տարեկան տեմպը կազմել է.

- ա. 48%,
- բ. 13%,
- գ. 0,13,
- դ. 0,25:

36. Գների փոփոխությունը նպատակահարմար է արտահայտել ՍԳԻ-ի միջոցով.

- ա. եթե ցանկանում ենք արտահայտել իրական տնտեսական աճը,
- բ. քանի որ ՍԳԻ-ն հաշվարկվում է Լասպեյրեսի ինդեքսով,
- գ. եթե ցանկանում ենք արտահայտել բնակչության կենսամակարդակի փոփոխությունը,
- դ. եթե ցանկանում ենք որոշել ներմուծվող ապրանքների տեսակարար կշիռները:

37. Սովորաբար ինֆլյացիայի տեմպերի գնահատումը կատարվում է ՍԳԻ-ի միջոցով, քանի որ.

- ա. ինֆլյացիան ունի իներցիոն բնույթ,
- բ. ինֆլյացիան երբեմն դառնում է անկառավարելի,
- գ. ԿԲ գլխավոր նպատակը գների մակարդակի կայունության ապահովումն է,
- դ. ինֆլյացիան առաջին հերթին ազդում է բնակչության կենսամակարդակի վրա:

38. ՆԱ դեֆլատորը.

- ա. իրական ՆԱ-ի հարաբերությունն է անվանական ՆԱ-ին,
- բ. նվազում է ինֆլյացիայի աճին զուգահեռ,
- գ. անվանական ՆԱ-ի հարաբերությունն է իրական ՆԱ-ին,
- դ. չափում է բազիսային փարվա սպառողական զամբյուղի գների փոփոխությունը:

39. ՆԱ դեֆլատորը հաշվարկվում է.

- ա. Պաաշեի ինդեքսով,
- բ. Լասպեյրեսի ինդեքսով,
- գ. Ֆիշերի ինդեքսով,

դ. սպառողական զների ինդեքսով:

40. Անվանական ՆԱ-ն ավելացել է 8%-ով, իսկ զների մակարդակը՝ 10%-ով: Իրական ՆԱ-ն.

- ա. աճել է 2%-ով,
- բ. կրճատվել է 2%-ով,
- գ. աճել է 18%-ով,
- դ. կրճատվել է 18%-ով:

41. Բազիսային տարում անվանական ՆԱ-ն կազմել է 600 միավոր: 11 տարի անց ՆԱ դեֆլյատորը աճել է 2 անգամ այն դեպքում, երբ իրական ՆԱ-ն աճել է 40%-ով: 11 տարի անց անվանական ՆԱ-ն կազմել է.

- ա. 1200,
- բ. 1680,
- գ. 3000,
- դ. 2400:

42. Անվանական ՆԱ-ն 500 միավորից դարձել է 600: ՆԱ դեֆլյատորն աճել է 50%-ով: Իրական ՆԱ-ն.

- ա. աճել է 2 անգամ,
- բ. աճել է 20%-ով,
- գ. չի փոփոխվել,
- դ. կրճատվել է 20%-ով:

43. Օուկենի օրենքի համաձայն՝ եթե գործազրկության մակարդակը մեկ տարվա ընթացքում աճում է 1%-ով, ապա իրական ՆԱ-ն.

- ա. ավելանում է 3%-ով,
- բ. կրճատվում է 2.5%-ով,
- գ. ավելանում է 1%-ով,
- դ. անփոփոխ է մնում:

44. Եթե փաստացի գործազրկությունը բնականին գերազանցում է 3%-ով, իսկ փաստացի ՆԱ-ն հավասար է 200 միավորի, ապա չարտադրված ՆԱ ծավալը կկազմի.

- ա. 6 միավոր,
- բ. 20 միավոր,

գ. 30 միավոր,
դ. 16.2 միավոր:

45. Եթե պարբերաշրջանային գործազրկությունը հավասար է 3%, ապա իրական ՆԱ փոփոխությունը հավասար է.

- ա. -2%,
- բ. -6%,
- գ. 2%,
- դ. -3%:

ԽՆԴԻՐՆԵՐ

1. Ունենք հետևյալ տվյալները.

տոկոս՝ վարկի դիմաց	12
համախառն մասնավոր ներդրումներ	55
աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ	218
ձեռնարկությունների շահույթ	113
անուղղակի հարկեր	22
ռենտինյին վճարներ՝ վարձակալված գույքի սեփականատերերին	20
շահութահարկ	50
գույք արտահանում	9
պեղական գնումներ	90
գույք մասնավոր ներդրումներ	45
եկամուրներ սեփականությունից	21
պեղական ձեռնարկություններին տրվող լրավճարներ	2
բնակչությանը տրամադրվող տրանսֆերտներ	23
սպառողական ծախսեր	260

Հաշվել.

- ա. ՆԱ-ն՝ ըստ եկամուրների,
- բ. ՆԱ-ն՝ ըստ ծախսերի,
- գ. գույք ներքին արդյունքը,
- դ. ազգային եկամուտը:

2. Նախորդ տարում երկրի տնտեսությունը բնութագրվել է հետևյալ ցուցանիշներով.

ՆԱԱ	500
զուտ մասնավոր ներդրումներ	75
պետական գնումներ	80
տնային տնտեսությունների սպառում	250
պետական բյուջե մուտքագրվող ուղղակի հարկեր	30
անուղղակի հարկեր	20
գործարարներին տրվող սուբվենցիաներ (յրավճարներ)	25
արտահանում	150
ներմուծում	110

Որոշել.

- ա. ազգային եկամուտը,
- բ. ամորփիզացիոն ֆոնդը,
- գ. պետբյուջեի վիճակը:

3. Տրված են.

ՆԱԱ-ն	480
համախառն ներդրումների ծավալը	80
զուտ ներդրումների ծավալը	30
տնային տնտեսությունների սպառման ծավալը	300
պետական ծախսերը	96
պետբյուջեի ավելցուկը	3
պետական ծախսերը = պետական գնումներ	

Որոշել.

- ա. զուտ ներքին արդյունքը,
- բ. զուտ արտահանումը,
- գ. տնային տնտեսությունների տնօրինվող եկամուտը, նրանց խնայողությունների ծավալը:

4. Տնտեսությունը բնութագրվում է հետևյալ ցուցանիշներով.

ազգային եկամուտ	500
տնային տնտեսությունների տնօրինվող եկամուտ	410
անուղղակի հարկերի գերազանցումը գործարար հատվածի սուբվենցիաներին	20
տնային տնտեսությունների սպառում	380
առևտրային հաշվեկշռի պակասուրդ	10

- Որոշել.
- ա. մասնավոր խնայողությունների և զուտ ներդրումների ծավալները,
 - բ. պետական գնումների մնությունը,
 - գ. ուղղակի հարկերի գումարը, եթե պեբբյուջեի պակասուրդը 10 միավոր է:

5. Նախորդ տարում ազգային տնտեսությունում.

- ա. գործարարները վճարել են աշխատավարձ (240), կապարել են ամորփիզացիոն հատկացումներ (20), իրականացրել են համախառն ներդրումներ (130), վճարել են շահութահարկ (8), անուղղակի հարկեր (130), շահաբաժիններ (60),
- բ. տնային տնտեսությունները վճարել են աշխատավարձ տնային աշխատողներին (5) և ուղղակի հարկեր (80),
- գ. պետությունը վճարել է աշխատավարձ ծառայողներին (90), գնել է սպառողական բարիքներ (70), իրականացրել է համախառն ներդրումներ (30), տնային տնտեսություններին վճարել է տրանսֆերտներ (20) և գործարար հատվածին՝ սուբվենցիաներ (20):

երկրի ՆԱԱ-ն կազմել է 540 միավոր:

Որոշել.

- ա. ձեռնարկատիրական հատվածի մասնակցությամբ արտադրված ՆԱԱ-ն,
- բ. ազգային եկամտի մեծությունը:

6. *Տրված են.*

	<i>1-ին տարի</i>	<i>2-րդ տարի</i>
նոր շինարարության արժեքը	5	5
արտադրված սարքավորումների արժեքը	10	10
արտադրված սպառողական ապրանքների արժեքը	110	90
սպառված ապրանքների արժեքը	90	110
շենքերի ամորտիզացիան	10	10
սարքավորումների ամորտիզացիան	10	10
սպառողական ապրանքների պաշարը տարեսկզբին	30	50
սպառողական ապրանքների պաշարը տարևերջին	50	30

Նաշվարկել.

ա. ՆՆԱ-ն,

բ. սպառումը,

գ. համախառն ներդրումները,

դ. ԶՆԱ-ն,

ե. զուտ ներդրումները:

7. *Տրված են ՆՆԱ-ն՝ 5000, սպառողական ծախսերը՝ 3200, պետական ծախսերը՝ 900, զուտ արտահանումը՝ 80, արտահանումը՝ 350, ամորտիզացիայի գումարը՝ 150:*

Որոշել.

ա. համախառն մասնավոր ներդրումների մեծությունը,

բ. ներմուծման ծավալը,

գ. զուտ ներքին արդյունքը:

8. *Դիտարկում ենք պարզագույն տնտեսություն, որտեղ սպառողական զամբյուղն ընդգրկում է ընդամենը 3 ապրանք՝ սնունդ, բնակարան և զվարճալիք: Ենթադրենք՝ բազիսային տարում տնային տնտեսությունը նշված բարիքներից ձեռք է բերել հետևյալ չափերով, իսկ տարվա գներով.*

	քանակը	միավորի գինը	ծախսերը
սնունդ	5	17	70
բնակարան	3	10	30
զվարճալիք	7	5	20
ընդամենը			120

Հաշվել ՍԳԻ-ն ընթացիկ տարվա համար, եթե ապրանքների միավորների գներն ընթացիկ տարում եղել են՝ սնունդ՝ 30, բնակարան՝ 20, զվարճալիք՝ 6:

9. Երկրում, որն ունի պարզագույն փոխադրություն, արտադրվել է 3 ապրանք՝ Ա, Բ, Գ: Դրանց միավորների շուկայական գները 2002թ. կազմել են $P_A=5$ դրամական միավոր, $P_B=10$ դրամական միավոր, $P_G=15$ դրամական միավոր: Տվյալ տարում արտադրվել է՝ Ա ապրանքից՝ 20 միավոր, Բ-ից՝ 25, Գ-ից՝ 10 միավոր:

Հաշվել.

ա. անվանական ՆԱ ծավալը 2002թ.,

բ. 2002թ. ամբողջական պահանջարկում յուրաքանչյուր ապրանքի բաժինը ընդունելով որպես կշիռ, հաշվել ՍԳԻ-ն, եթե բազիսային տարում $P_A=4$, $P_B=15$, $P_G=20$:

10. Երկրի փոխադրությունը բնութագրվում է հետևյալ տվյալներով. անվանական ՆԱ-ն 2001թ. եղել է 500 հազ. միավոր, իսկ 2002թ.՝ 525 հազ.: ՆԱ դեֆլյատորը 1998թ. նկատմամբ 2001թ. կազմել է 1.24, իսկ 2002թ.՝ 1.26: Հաշվել իրական ՆԱ աճի տեմպը 2001-2002թթ.:

ՆՆ մակրոտնտեսական կարգավորման պետական մարմինները, դրանց գործառույթները

1. Նախարարի Նախարարությունը.

- ա. ինքնակառավարվող երկիր է,
- բ. որոշ դեպքերում նախագահական կառավարման, որոշ դեպքերում՝ պառլամենտական կառավարման երկիր է,
- գ. նախագահական կառավարման երկիր է,
- դ. պառլամենտական կառավարման երկիր է:

2. ՆՆ նախագահը ուղղակի և անմիջական կարգով ընտրվում է.

- ա. որոշ կուսակցությունների կողմից և զուգակցում է օրենսդրական և գործադիր գործառույթները,
- բ. ՆՆ ազգաբնակչության կողմից և զուգակցում է օրենսդրական և գործադիր գործառույթները,
- գ. ընդդիմադիր կուսակցությունների կողմից և իրականացնում է միայն գործադիր գործառույթներ,
- դ. համախոհ կուսակցությունների կողմից և իրականացնում է միայն օրենսդիր գործառույթներ:

3. ՆՆ օրենսդրական մարմինը.

- ա. առևտրի և տնտեսական զարգացման նախարարությունն է,
- բ. Սահմանադրական դատարանն է,
- գ. ՆՆ կառավարությունն է,
- դ. ՆՆ Ազգային ժողովն է:

4. ՆՆ գործադիր կառավարման մարմինը.

- ա. ՆՆ կառավարությունն է,
- բ. ՆՆ Ազգային ժողովն է,
- գ. առաջին աստիճանի դատարանն է,
- դ. Սահմանադրական դատարանն է:

5. ՆՆ օրենսդրական և գործադիր մարմինների գործառույթները չեն կարգավորվում.

- ա. ՄՍ սահմանադրությամբ,
- բ. ՄՍ նախագահի հրամանագրերով,
- գ. ՄՍ Ազգային ժողովի որոշումներով,
- դ. կուսակցությունների կանոնադրությամբ:

6. Ներքոնշյալները ՄՍ փոփոխության կառավարման և պետական կարգավորման մարմինների խմբեր են, բացառությամբ.

- ա. փոփոխության պետական կարգավորման փարածքային մարմինների,
- բ. փոփոխության պետական կարգավորման հանրապետական մարմինների,
- գ. հասարակական կազմակերպությունների,
- դ. փոփոխության պետական կարգավորման ճյուղային գերապետական մարմինների:

7. Տնփոխության կարգավորման ընդհանուր հանրապետական գործառույթներ իրականացնում են.

- ա. ՄՍ նախագահը և ՄՍ կառավարությունը,
- բ. ՄՍ Ազգային ժողովը և ՄՍ կառավարությունը,
- գ. ՄՍ նախագահը և ՄՍ Ազգային ժողովը,
- դ. ՄՍ նախագահը, ՄՍ Ազգային ժողովը և ՄՍ կառավարությունը:

8. ՄՍ նախագահը չի նշանակում և չի ազատում.

- ա. ՄՍ վարչապետին,
- բ. կառավարության անդամներին,
- գ. համայնքապետերին,
- դ. Երևանի քաղաքապետին:

9. Հանրապետության նախագահի հրամանագրերը և կարգադրությունները.

- ա. բխում են ՄՍ սահմանադրությունից և ենթակա են կադարման հանրապետության ամբողջ փարածքում,
- բ. չեն բխում ՄՍ սահմանադրությունից և ենթակա են կադարման քաղաքներում,
- գ. բխում են ՄՍ սահմանադրությունից և ենթակա են կադարման սահմանամերձ մարզերում,

դ. ելնում են կառավարության շահերից և ենթակա են կադարման հանրապետության ամբողջ փարածքում:

10. ՄՆ նախագահի գործառնությունները չեն վերաբերում.

- ա. արփաքին հարաբերությունների ընդհանուր ղեկավարմանը,
- բ. դարական մարմինների ձևավորմանը և կարգավորմանը,
- գ. քաղաքացիների պաշտպանությանը և անվտանգության ապահովմանը,
- դ. փնտեսության փարբեր բնագավառների վերաբերյալ փեղեկարվության ապահովմանը:

11. ՄՆ Ազգային ժողովի հիմնական գործառնություններ.

- ա. կառավարությանը անվտանգություն հայտնելն է,
- բ. Կենտրոնական բանկի նախագահ նշանակելն է,
- գ. Ազգային ժողովի վերահսկիչ պալատի նախագահ նշանակելն է,
- դ. ՄՆ պետական բյուջեի հաստատումն է:

12. ՄՆ կառավարությունը կազմված է.

- ա. նախագահից և վարչապետից,
- բ. նախագահից և նախարարներից,
- գ. վարչապետից և նախարարներից,
- դ. նախագահից և Մահմանադրական դարարանի նախագահից:

13. Կառավարության լիազորությունները սահմանված են.

- ա. ՄՆ սահմանադրությամբ,
- բ. ՄՆ նախագահի հրամանագրերով,
- գ. Ազգային ժողովի որոշումներով,
- դ. վարչապետի որոշումներով:

14. ՄՆ կառավարության` փնտեսության պետական կարգավորման գործառնություններն են.

- ա. պետբյուջեի նախագծի ներկայացումը ԱԺ հաստատմանը,
- բ. պետական սեփականության կառավարումը,

- գ. պետական քաղաքականության իրականացումը ոչ նյութական արտադրության ոլորտում, սոցիալական ապահովության և բնության պահպանության բնագավառներում,
- դ. բոլորը միասին:

15. ՄԱԿԱՐԱՅՈՒՄԻ ՆԱԽԱԳԻԺՐ ՄՇԱԿՈՒՄ Է.

- ա. Մ Ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարությունը,
- բ. Առևտրի և փոխառնական զարգացման նախարարությունը,
- գ. Մ վարչապետը,
- դ. ճյուղային որևէ նախարարություն:

16. ՄԱԿԱՐԱՅՈՒՄԻ ԲՅՈՒՑԻ ԿԱՊԱՐԱՐՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԿԱԳՆԱՆԵՐԱԿՈՒՄ Է.

- ա. Մ հարկային պետական ծառայությունը,
- բ. Ազգային ժողովը,
- գ. Սահմանադրական դատարանը,
- դ. Ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարությունը:

17. ՄԱԿԱՐԱՅՈՒՄԻ ՄԱԿԱՐԱՅՈՒՄԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ.

- ա. Մ պետության, փոխառնական սուբյեկտների և բնակչության միջև հարաբերությունները կարգավորող հանրապետական մարմին է,
- բ. Մ պետության, փոխառնական սուբյեկտների և բնակչության միջև հարաբերությունները կարգավորող ճյուղային գերատեսչական մարմին է,
- գ. պետության և բնակչության միջև հարաբերությունները կարգավորող հանրապետական մարմին է,
- դ. Մ պետության, փոխառնական սուբյեկտների և բնակչության միջև հարաբերությունները կարգավորող փորձաքննչական մարմին է:

18. ՆԵՐՑՈՆՉԱՅԻՆ ՄԱԿԱՐԱՅՈՒՄԻ ՄԱԿԱՐԱՅՈՒՄԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԲԱԾԱՌՈՒԹՅԱՆԸ.

- ա. հարկային դաշտի ճշգրտում,
- բ. հարկերի, պետական տուրքերի, մաքսատուրքերի և այլ վճարումների իրականացման վերահսկողություն,
- գ. Մ սահմաններում մաքսային ծառայությունների կազմակերպում,

դ. ՏՏ դրամավարկային քաղաքականության մշակման բնագավառում ԿԲ հետ համագործակցության ապահովում:

19. ՏՏ հարկային պեդասկան ծառայության գործունեությունը վերաբերում է.

- ա. մակրոտնտեսական հաշվեկշռվածության ապահովմանը,
- բ. ամբողջական առաջարկի խթանմանը,
- գ. պետության ընդհանուր եկամուտների ձևավորմանը, որը էական նշանակություն չունի մակրոտնտեսական ցուցանիշների հաշվեկշռվածության ապահովման համար,
- դ. պետության ընդհանուր եկամուտների ձևավորմանը, որը կարևոր է մակրոտնտեսական բոլոր ցուցանիշների հաշվեկշռվածության ապահովման համար:

20. Պետության եկամուտների և ծախսերի միջև հաշվեկշռվածությունը սպեղծվում է.

- ա. փարեկան կտրվածքով.
- բ. հնգամյա կտրվածքով,
- գ. միամսյա կտրվածքով,
- դ. եռամսյակային կտրվածքով:

21. Ճյուղային նախարարությունները իրականացնում են.

- ա. փվյալ ճյուղի պլանային զարգացումն ապահովող քաղաքականություն,
- բ. փվյալ ճյուղի զարգացմանը նպաստելու քաղաքականություն և անմիջաբար միջամտում են ձեռնարկափրական գործունեության իրականացման գործընթացին,
- գ. փվյալ ճյուղի զարգացմանը նպաստելու քաղաքականություն և անմիջաբար չեն միջամտում ձեռնարկափրական գործունեության իրականացման գործընթացին,
- դ. տնտեսավարող սուբյեկտների գործողության ծրագրերի մշակում:

22. ՏՏ վարչարարածքային միավորներ են.

- ա. մարզերը և քաղաքները,
- բ. գյուղերը և քաղաքները,
- գ. մարզերը և համայնքները,
- դ. քաղաքափալ ավաններն ու քաղաքները:

23. Տայաստրանի Տանրապետություն.

- ա. մարզերում իրականացվում է տեղական ինքնակառավարում,
- բ. համայնքներում իրականացվում է պետական կառավարում,
- գ. և՛ մարզերում, և՛ համայնքներում իրականացվում է պետական կառավարում,
- դ. մարզերում իրականացվում է պետական կառավարում, իսկ համայնքներում՝ տեղական ինքնակառավարում:

24. Մարզպետարանը գրառվում է տվյալ մարզում տնտեսության ճյուղերի պետական կարգավորման ներքոնշյալ խնդիրներով, բացառությամբ.

- ա. ապահովում է արտադրական ենթակառուցվածքների անխափան աշխատանքը,
- բ. կազմում է մարզի ճյուղերի վերաբերյալ մշակվող օրենքների և օրենսդրական ակտերի նախագծերը՝ դրանք ներկայացնելով ՀՀ կառավարությանը,
- գ. ապահովում է մարզի կրթության, առողջապահության և սոցիալական մյուս բնագավառների պետական կարգավորումը,
- դ. կազմակերպում է մարզի տրանսպորտային ձեռնարկությունների գործունեությունը, պատասխանատվություն է կրում ավտոճանապարհների շահագործման և վերականգնման համար:

Մակրոյնփեսական քաղաքականությունը և սոցիալ- փնփեսական զարգացման ծրագրերը

**1. Անբողջական առաջարկի կարճաժամկետ մոդելը տար-
բերվում է երկարաժամկետ մոդելից նրանով, որ կար-
ճաժամկետում.**

- ա. փոկոսադրույքը կայուն է,
- բ. արդյունքը կայուն է,
- գ. կայուն են գները,
- դ. կայուն է զբաղվածության մակարդակը:

**2. Ենթադրենք՝ գների մակարդակը 1 է, իսկ արդյունքը՝ 100:
ԿԲ-ն փողի առաջարկն ավելացնում է 10 փոկոսով: Անբող-
ջական պահանջարկի և անբողջական առաջարկի մոդելին
համապատասխան՝ գների և արդյունքի փոփոխության ամե-
նահավանական երթուղին (հաջորդականությունը) կլինի.**

ա. Y. 100 → 105 → 100	P. 1 → 1 → 1.1,
բ. Y. 100 → 100 → 100	P. 1 → 1.1 → 1.1,
գ. Y. 100 → 105 → 105	P. 1 → 1 → 1.1,
դ. Y. 100 → 00 → 105	P. 1 → 1.1 → 1:

**3. Եթե փողի առաջարկը կայուն է, ապա փողի իրական
պաշարի առավել բարձր մակարդակը կգրանցվի.**

- ա. գների մակարդակի բարձրացման դեպքում,
- բ. գների մակարդակի ցածրացման դեպքում,
- գ. փողի շրջապտույտի ավելի մեծ արագության դեպքում,
- դ. փողի շրջապտույտի ավելի փոքր արագության դեպքում:

4. Եթե ԿԲ-ն կրճատում է փողի առաջարկը, ապա.

- ա. AS կորը փեղաշարժվում է դեպի աջ,
- բ. AS կորը փեղաշարժվում է դեպի ձախ,
- գ. AD կորը փեղաշարժվում է դեպի աջ-վերև,
- դ. AD կորը փեղաշարժվում է դեպի ձախ-ներքև:

5. AD-AS մոդելում ամբողջական պահանջարկի աճի դեպքում.

- ա. երկար ժամկետում աճում են և՛ արդյունքը, և՛ գները,
- բ. արդյունքն աճում է երկար, իսկ գները՝ կարճ ժամկետում,
- գ. գներն աճում են երկար, իսկ արդյունքը՝ կարճ ժամկետում,
- դ. արդյունքը և գները չեն փոփոխվում:

6. Եթե փողի առաջարկը կայուն է, ապա փողի շրջապտույտի արագության մեծացումը AD կորը.

- ա. փեղաշարժում է ձախ- ներքև,
- բ. փեղաշարժում է աջ- վերև,
- գ. դարձնում է ավելի ուղղաձիգ,
- դ. դարձնում է ավելի զառիկող:

7. Արդյունքի կրճատումը, որն ուղեկցվում է գների մակարդակի բարձրացմամբ, կոչվում է.

- ա. ինֆլացիա,
- բ. անկում,
- գ. լճացում,
- դ. սրագֆլացիա:

8. Սրագֆլացիան արդյունք է.

- ա. փողի առաջարկի ավելացման,
- բ. փողի առաջարկի կրճատման,
- գ. արտադրության կրճատման և գների բարձրացման,
- դ. արտադրության կրճատման և գների իջեցման:

9. Առաջարկի ակբարենպաստ ցնցման /շոկի/ դեպքում ԿԲ-ն արտադրության մակարդակը կայունացնելու համար պետք է.

- ա. կրճատի փողի առաջարկը,
- բ. ավելացնի փողի առաջարկը,
- գ. չփոփոխի փողի առաջարկը,
- դ. չմիջամտի փոփոխական կյանքին:

10. Տեղի է ունեցել առաջարկի ակբարենպաստ շոկ: Ո՞ր ճանապարհն է բերորոշում գների և արդյունքի փոփոխությունը.

ա. Y.10 0	→	90 → 100	P.1 → 1 → 0.9,
բ. Y.100	→	90 → 100	P.1 → 1.2 → 1,
գ. Y.100	→	100 → 100	P.1 → 1 → 1,
դ. Y.100	→	100 → 100	P.1 → 1.2 → 1.2:

11. Գործարար ակտիվության պարբերաշրջանի անկման փուլում.

- ա. բնակչության եկամույններն աճում են,
- բ. բնակչության եկամույնները նվազում են, իսկ գործազրկության մակարդակը՝ աճում,
- գ. բնակչության եկամույններն աճում են, գործազրկության մակարդակը՝ նվազում,
- դ. բնակչության եկամույններն ու գործազրկության մակարդակը չեն փոխվում:

12. Տնտեսական տատանումների դասակարգման տեսակներն են.

- ա. անկանխատեսելի և չկարգավորվող,
- բ. կարճաժամ և երկարաժամ,
- գ. հաճախ կրկնվող և պակաս հաճախականությամբ,
- դ. վերը թվարկվածները միասին:

13. Երկարժամկետում փողի առաջարկի կրճատումը 5%-ով հանգեցնում է ապրանքների գների 5%-ով իջեցման այն դեպքում, երբ.

- ա. իրական աշխատավարձը, գործազրկության մակարդակը և արտադրության իրական ծավալը մնում են անփոփոխ,
- բ. իրական աշխատավարձը, գործազրկության մակարդակը և արտադրության իրական ծավալն աճում են,
- գ. իրական աշխատավարձը, գործազրկության մակարդակը և արտադրության ծավալը նվազում են,
- դ. իրական աշխատավարձը և գործազրկության մակարդակն աճում են, իսկ արտադրության ծավալը՝ նվազում:

14. Ապրանքների գերակշռող մասի գները դրամավարկային քաղաքականության փոփոխությունների կարճ ժամկետում.

- ա. արձագանքում են արագորեն,

- բ. չեն արձագանքում,
- գ. արձագանքում են շատ դանդաղ,
- դ. պատասխաններից ոչ մեկը ճիշտ չէ:

15. Տնտեսական տնտեսությունները տարբեր երկրներում տարբերվում են.

- ա. իրենց տնտեսությամբ,
- բ. հաճախականությամբ,
- գ. առաջացման պատճառներով,
- դ. վերը թվարկվածները միասին:

16. Եթե ԿԲ-ն անապատելի նվազեցնի փողի առաջարկը, ապա, համաձայն AD-AS մոդելի, երկար ժամկետում այն կազդի.

- ա. անվանական ցուցանիշների վրա,
- բ. իրական ցուցանիշների վրա,
- գ. և՛ անվանական, և՛ իրական ցուցանիշների վրա,
- դ. պատասխաններից ոչ մեկը ճիշտ չէ:

17. Ըստ մեքոդակյան պահանջարկի կորի և փողի քանակական տեսության հավասարման՝ եթե գների մակարդակը բարձր է, ապա.

- ա. մեծ է փողի իրական պաշարը, և փոքր է ապրանքների ու ծառայությունների պահանջարկը,
- բ. փոքր է և՛ փողի իրական պաշարը, և՛ ապրանքների ու ծառայությունների պահանջարկը,
- գ. փոքր է փողի իրական պաշարը, և մեծ է ապրանքների ու ծառայությունների պահանջարկը,
- դ. մեծ է և՛ փողի իրական պաշարը, և՛ ապրանքների ու ծառայությունների պահանջարկը:

18. Մեքոդակյան պահանջարկի կորը ցույց է տալիս, որ.

- ա. գների մակարդակի իջեցումը կրճատում է ապրանքների ու ծառայությունների պահանջարկը,
- բ. գների մակարդակի բարձրացումը ավելացնում է ապրանքների ու ծառայությունների պահանջարկը,
- գ. գների մակարդակի իջեցումն ավելացնում է ապրանքների ու ծառայությունների պահանջարկը,

դ. պարտասխաններից ոչ մեկը ճիշտ չէ:

19. Գների մակարդակի իջեցումը այլ հավասար պայմաններում հանգեցնում է.

- ա. իրական հարստության մեծացման և տոկոսադրույքի իջեցման,
- բ. իրական հարստության մեծացման և տոկոսադրույքի բարձրացման,
- գ. իրական հարստության կրճատման և տոկոսադրույքի բարձրացման,
- դ. իրական հարստության կրճատման և տոկոսադրույքի իջեցման:

20. Ամբողջական պահանջարկի կորը ցույց է տալիս, որ պերական ծախսերի կայուն մակարդակի պայմաններում գների մակարդակի իջեցումը նպաստում է.

- ա. սպառման և ներդրումային ծախսերի ավելացմանն ու զուտ արտահանման կրճատմանը,
- բ. սպառման ծախսերի և զուտ արտահանման կրճատմանը, ներդրումների ավելացմանը,
- գ. սպառման ծախսերի և զուտ արտահանման ավելացմանն ու ներդրումների կրճատմանը,
- դ. սպառման ծախսերի, ներդրումների և զուտ արտահանման ավելացմանը:

21. Ամբողջական պահանջարկի կորի տեսքը պայմանավորված է.

- ա. հարստության էֆեկտով (Արթուր Պիգու),
- բ. տոկոսադրույքի էֆեկտով (Ջոն Մ. Բեյնս),
- գ. փոխանակային կուրսերի էֆեկտով (Ռ. Մանդել և Մ. Ֆլեմինգ),
- դ. վերը թվարկվածները միասին:

22. Երբ ԿԲ-ն ավելացնում է փողի առաջարկը, ամբողջական պահանջարկի կորը տեղաշարժվում է.

- ա. աջ-վերև, և կարճ ժամկետում գները բարձրանում են,
- բ. աջ - վերև, և կարճ ժամկետում գները չեն փոխվում,
- գ. ձախ-ներքև, և կարճ ժամկետում գները չեն փոխվում,

դ. աջ-վերև, և երկար ժամկետում գները չեն փոխվում:

23. Ամբողջական պահանջարկի կորի տեղաշարժի արդյունքում կարճ ժամկետում.

- ա. առաջանում են ամբողջական արդյունքի իրական ծավալի տատանումներ,
- բ. առաջանում են գների մակարդակի տատանումներ,
- գ. ամբողջական արդյունքի իրական ծավալը չի փոփոխվում,
- դ. պատասխաններից ոչ մեկը ճիշտ չէ:

24. Անկման (ռեցեսիայի) հասունացման պահին.

- ա. զբաղվածության մակարդակը և արտադրության ծավալը բնականից բարձր են,
- բ. զբաղվածության մակարդակը բարձր է, իսկ արտադրության ծավալի մակարդակը հավասար է բնականին,
- գ. զբաղվածության մակարդակը և արտադրության ծավալը բնական մակարդակից ցածր են,
- դ. արտադրության ծավալը բարձր է, իսկ զբաղվածության մակարդակը հավասար է բնական մակարդակին:

25. Ընդհանուր առմամբ, տնտեսական տատանումների պատճառ են.

- ա. միայն ամբողջական առաջարկի ցնցումները,
- բ. միայն ամբողջական պահանջարկի ցնցումները,
- գ. ամբողջական պահանջարկի կամ ամբողջական առաջարկի ցնցումները,
- դ. վերը թվարկվածներից ոչ մեկը:

26. Ակտիվ տնտեսական քաղաքականության կողմնակիցները գտնում են, որ.

- ա. պետությունը պետք է ակտիվ միջամտի տնտեսական գործընթացին,
- բ. պետությունը չպետք է միջամտի տնտեսական գործընթացին,
- գ. անկման ժամանակաշրջանին բնորոշ է գործազրկության ցածր մակարդակը,
- դ. անկման ժամանակաշրջանին բնորոշ է եկամուտների և բարեկեցության բարձր մակարդակը:

27. Տնտեսագետները կայունացնող քաղաքականության ժամանակային խզումները դասակարգել են 2 խմբի: Թվարկվածներից ո՞ր զույգն է ճիշդ.

- ա. միջանկյալ և ներքին,
- բ. ներքին և արտաքին,
- գ. միջանկյալ և արտաքին,
- դ. վերջնական և ներքին:

28. Բառերի ո՞ր զույգն է ճիշդ տրված նախադասության համար.

«Ներքին խզումը այն ժամանակամիջոցն է, որն ընկած է ...և տնտեսական քաղաքականության պատասխան միջոցառումների ...միջև»:

- ա. տնտեսական ցնցման ի հայտ գալու, ընդունման պահի,
- բ. ցնցման պահի, արդյունքների ստացման պահի,
- գ. գների բարձրացման, արդյունքների ստացման պահի,
- դ. որևէ միջոցառման, ընդունման պահի:

29. Երկարատև ներքին ժամանակային խզումները բնորոշ են.

- ա. հարկաբյուջեային քաղաքականությանը,
- բ. դրամավարկային քաղաքականությանը,
- գ. ներդրումային քաղաքականությանը,
- դ. բոլորը միասին:

30. Երկարատև արտաքին ժամանակային խզումները բնորոշ են.

- ա. հարկաբյուջեային քաղաքականությանը,
- բ. դրամավարկային քաղաքականությանը,
- գ. բյուջեի ծախսերի փոփոխման քաղաքականությանը,
- դ. բյուջեի հավասարակշռության ապահովման քաղաքականությանը:

31. Մոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրերը դասակարգվում են

- ա. ըստ ընդգրկող ժամանակահատվածի,
- բ. ըստ բովանդակության,
- գ. ըստ առաջադրանքների համասեռության,

դ. վերը թվարկվածները միասին:

32. Եթե գների մակարդակը բարձրացել է, իսկ արտադրության ծավալը՝ նվազել, ապա դա հետևանք է.

- ա. ամբողջական պահանջարկի կորի տեղաշարժի դեպի աջ,
- բ. ամբողջական պահանջարկի կորի տեղաշարժի դեպի ձախ,
- գ. ամբողջական առաջարկի անբարենպաստ ցնցման,
- դ. ամբողջական առաջարկի կորի տեղաշարժի դեպի աջ:

33. Եթե կարճ ժամկետում ՄԱԿ հավասարակշռված մակարդակն ավելի բարձր է, քան դրա պոտենցիալ մակարդակը, ապա.

- ա. գների մակարդակը կսկսի բարձրանալ,
- բ. գործազրկության մակարդակը կսկսի բարձրանալ,
- գ. կառաջանա դեֆլյացիոն խզում /ճեղքվածք/,
- դ. մեքենայաբար կաճի ամբողջական պահանջարկը:

34. Ամբողջական առաջարկի կորի քեյնսյան հատվածը.

- ա. ունի դրական թեքվածություն,
- բ. ունի բացասական թեքվածություն,
- գ. ներկայացված է ուղղահայաց գծով,
- դ. ներկայացված է հորիզոնական գծով:

35. Եթե ՄԱԿ իրական ծավալը փոքր է պոտենցիալից, ապա արտադրողները.

- ա. կրճատում են արտադրական պաշարները և ընդլայնում արտադրությունը,
- բ. մեծացնում են արտադրական պաշարները և ընդլայնում արտադրությունը,
- գ. կրճատում են և՛ արտադրական պաշարները, և՛ արտադրությունը,
- դ. մեծացնում են արտադրական պաշարները և կրճատում արտադրությունը:

36. Երկար ժամկետում արտադրության ծավալը որոշվում է.

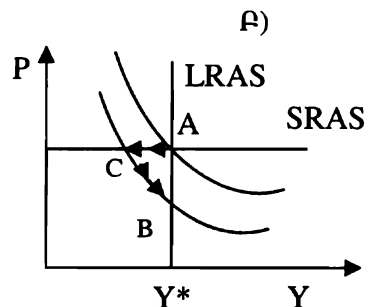
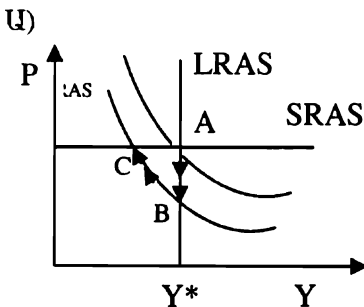
- ա. փողի առաջարկով, պետական ծախսերի մակարդակով և հարկերով,

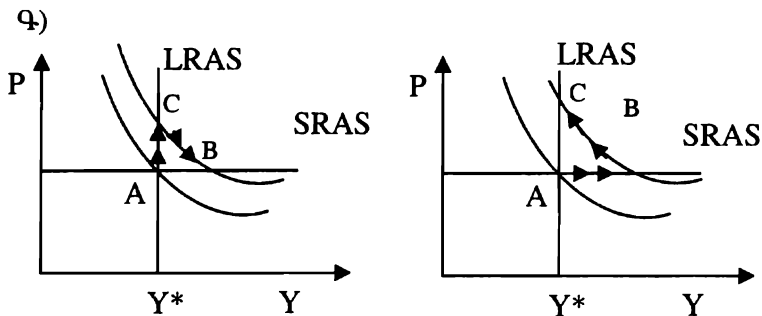
- բ. կապիտալով, աշխատանքով, փեխնոլոգիայով,
 գ. բնակչության նախապապովությամբ,
 դ. փոկոսադրույքի մակարդակով:

37. Եթե սպառողները որոշում են մեծացնել սպառման ծախսերը, ապա կարճ ժամանակահատվածում.

- ա. կավելանա արտադրության ծավալը, և կբարձրանա զբաղվածության մակարդակը,
 բ. կկրճատվի արտադրության ծավալը, և կբարձրանա զբաղվածության մակարդակը,
 գ. գների մակարդակը կաճի, իսկ արտադրության ծավալն ու զբաղվածության մակարդակը չեն փոխվի,
 դ. գների մակարդակը կիջնի, իսկ արտադրության ծավալն ու զբաղվածության մակարդակը չեն փոխվի:

38. Տնտեսությունը գտնվում է երկարապլակ տնտեսական հավասարակշռության A կետում: Պահանջարկի շոկը, որը դրամի շրջապտույտի արագության կտրուկ մեծացման արդյունք է, փեղաշարժում է AD կորը: Տրված գրաֆիկներից որն է արտահայտում այդ շոկի ազդեցությունը տնտեսության վրա կարճապլակ ժամանակաշրջանում / B կետում/ և երկարապլակ ժամանակաշրջանում / C կետում/:

ԽՆԴԻՐՆԵՐ

1. *Եթե պարուն ΔL -ն 4000 միավոր է, իսկ AD -ն արտահայտվում է $Y=4200-2P$ հավասարմամբ: Եթե պարուն ΔL -ն աճել է 1%-ով, իսկ մեքողջական պահանջարկի հավասարումն ունի $Y=4280-2P$ տեսքը: Եթե պարուն քանի՞ տոկոսով է փոխվել գների հավասարակշռված մակարդակը:*

2. *$LRAS$ -ը արտահայտվում է $Y=2000$, իսկ $SRAS$ -ը՝ $P=1$ պայմաններով: AD -ն տրված է $Y=2M/P$ հավասարմամբ: Փողի առաջարկը՝ $M=1000$: Գնային շուկի արդյունքում կարճապահ $SRAS$ -ը բարձրանում է մինչև $P=1.25$ գների մակարդակը:*

Որոշել.

ա. Կարճապահ հավասարակշռության կոորդինատները շուկից հետո ($Y_1; P_1$):

բ. ΔP -ն որքա՞ն պետք է ավելացնի փողի առաջարկը, որպեսզի տնտեսությունում ապահովվի արտադրության ծավալի նախկին մակարդակը:

3. *Մեքողջական առաջարկը տրված է $Y=AK^\alpha L^{1-\alpha}$ ֆունկցիայով, որտեղ՝ $A=10$, $K=400$, $L=100$, $\alpha=0.5$:*

Որոշել հավասարակշռված իրական տնտեսագրությունը, որը կապահովի երկարաժամկետ հավասարակշռություն $AD-AS$ մոդելում, եթե AD -ն տրված է $Y=1200+0.5(Y-T)+500-200r+500$ հավասարմամբ:

Ընդունել, որ $T=400$:

4. Փողի իրական պաշարի պահանջարկը ներկայացված է $\frac{M}{P} = KY$ հավասարմամբ: Փողի շրջանառության արագությունը հավասար է 10, գների մակարդակը՝ $P=2$, իսկ $M=10000$: Գտնել.

ա. երկարաժամկետ հավասարակշռության պայմաններում ՆԱ մնությունը:

բ. ենթադրենք՝ ԿԲ-ն փողի առաջարկն ավելացրել է 20%-ով: Որոշել ՆԱ-ն և գների մակարդակը երկարաժամկետ և կարճաժամկետ հավասարակշռության նոր պայմաններում:

5. Սկզբում տնտեսությունը գտնվում է երկարապլև հավասարակշռության վիճակում և բնութագրվում է հետևյալ կերպ. LRAS-ը տրված է $Y=2800$ հավասարմամբ, SRAS-ը՝ $P=1$ հավասարմամբ: AD կորը տրված է $Y=3.5M/P$ հավասարմամբ, որտեղ՝ $M=800$: Տեղի է ունենում առաջարկի անբարենպաստ շոկ, որի արդյունքում գներն աճում են մինչև 1.4 մակարդակը, իսկ արտադրության ծավալի պոտենցիալ մակարդակը կրճատվում է մինչև 2500:

Որոշել.

ա. Որքա՞ն է կազմում ներքին արդյունքը 1.4 գնի դեպքում և գինը՝ ներքին արդյունքի 2500 մակարդակի դեպքում կարճապլև և երկարապլև ժամանակաշրջաններում, եթե ԿԲ-ն փողի առաջարկը պահում է կայուն:

բ. Որքանո՞վ պետք է ԿԲ-ն փոփոխի փողի քանակը, որպեսզի հավասարակշռություն հաստատվի $Y=2800$ մակարդակում:

Ազգային արդյունքի արտադրությունը, բաշխումը և օգտագործումը

1. Շուկայական տնտեսության սուբյեկտ չէ.

- ա. սպառողը,
- բ. համապեղ ձեռնարկությունը,
- գ. ապրանքների շուկան,
- դ. մաքսային վարչությունը:

2. Տնային տնտեսություն են հանդիսանում բոլորը՝ բացի մեկից.

- ա. տնտեսագետ-հաշվապահը,
- բ. տնային տնտեսուհին,
- գ. խառափային հասփոցների սեփականատերը,
- դ. վարսավիրանոցը:

3. Տնային տնտեսություն համարվելու համար անհրաժեշտ է, որ տնտեսական միավորը.

- ա. համարվի արտադրության որևէ գործոնի սեփականատեր,
- բ. տնտեսական որոշումներն ընդունի ինքնուրույն,
- գ. ձգտի առավելագույնս բավարարել իր պահանջմունքները,
- դ. բոլորը միասին:

4. Ձեռնարկություն համարվելու համար բոլոր պայմաններն անհրաժեշտ են, բացառությամբ.

- ա. տնտեսական միավորը պետք է ինքնուրույն ընդունի որոշումները,
- բ. տնտեսական միավորը պետք է լինի կապիտալի սեփականատեր,
- գ. տնտեսական միավորը պետք է կազմակերպի արտադրության գործոնների միացման գործընթացը,
- դ. տնտեսական միավորը պետք է ձգտի առավելագույն շահույթ ստանալ:

5. Արտադրության հիմնական գործոններն են.

- ա. աշխատանքը և փողը,
- բ. կապիտալը և աշխատանքը,
- գ. հողը և կապիտալը,
- դ. նյութերը և էներգիան:

6. Իրական կյանքում.

- ա. արտադրության բոլոր գործոնները ժամանակի մեջ տրված են,
- բ. կապիտալի քանակը տրված է, իսկ աշխատանքի քանակը փոփոխվում է,
- գ. ամբողջ կապիտալը օգտագործվում է, սակայն աշխատանքի մի մասը չի օգտագործվում,
- դ. կապիտալի որոշ մասը պարապուրդի մեջ է, և աշխատանքի մի մասը չի օգտագործվում:

7. Արտադրական ֆունկցիայի՝ կայուն հատույց մասշտաբից հարկությունը նշանակում է.

- ա. եթե կապիտալը բազմապատկենք Z_1 -ով, իսկ աշխատանքը՝ Z_2 -ով, ապա արտադրությունը կբազմապատկվի Z_3 -ով,
- բ. եթե կապիտալի և աշխատանքի քանակն ավելացնենք 10%-ով, ապա արտադրության ծավալը կավելանա 10%-ով,
- գ. եթե կապիտալի և աշխատանքի քանակն ավելացնենք 5%-ով, ապա արտադրության ծավալը կավելանա 10%-ով,
- դ. եթե կապիտալի քանակն ավելացնենք 5%-ով, իսկ աշխատանքի քանակը՝ 10%-ով, ապա արտադրության ծավալը կավելանա 15%-ով:

8. Ժամանակի յուրաքանչյուր որոշակի պահին տևողությունում.

- ա. արտադրության ծավալը հաստատվում է, քանի որ կապիտալի և աշխատանքի առաջարկը հաստատվում է,
- բ. արտադրության ծավալը հաստատվում է, քանի որ հաստատվում է ապրանքների և ծառայությունների պահանջարկը,
- գ. արտադրության ծավալը փոփոխվում է, քանի որ փոփոխվում է կապիտալի և աշխատանքի պահանջարկը,
- դ. արտադրության ծավալը չի փոփոխվում, իսկ կապիտալի և աշխատանքի զուգակցման տեխնոլոգիան փոփոխվում է:

9. Նշված խմբերից որոնք են ձեռք բերում տարվա ընթացքում երկրում սրեղծված ամբողջական արդյունքը.

- ա. ֆերմերները, բանվորները, տնային տնտեսությունները,
- բ. կորպորացիաները, ներդրողները, տնային տնտեսությունները,
- գ. տնային տնտեսությունները, ձեռնարկությունները, պետությունը,
- դ. ներդրողները, դիլերները, արտադրողները:

10. Բաշխման նոր դասական տեսության համաձայն.

- ա. ամբողջական եկամուտը բաշխվում է ըստ արտադրության գործոնների անվանական գների,
- բ. ամբողջական եկամուտը բաշխվում է կապիտալի և աշխատանքի միջև հավասարապես,
- գ. ամբողջական եկամուտը բաշխվում է ըստ կապիտալի և աշխատանքի իրական գների,
- դ. ամբողջական եկամուտը բաշխվում է անհրաժեշտ և հավելյալ աշխատաժամանակներին համամասնորեն:

11. Բաշխման նոր դասական տեսության համաձայն.

- ա. գործոնի սահմանային հատույցը նվազում է, քանի որ այդ գործոնի քանակն ավելանում է, իսկ մյուս գործոնները չեն փոփոխվում,
- բ. բոլոր արտադրական ֆունկցիաներն ունեն կայուն հատույց մասշտաբից,
- գ. գոյություն չունի տնտեսական շահույթ հասկացությունը,
- դ. առավելագույն շահույթի ձգտող ֆիրման արտադրության յուրաքանչյուր գործոնի նկատմամբ պահանջարկ է ներկայացնում այնքան ժամանակ, մինչև գործոնի սահմանային արդյունքը հավասարվում է գործոնի իրական գնին:

12. Տիպիկ ձեռնարկությունը.

- ա. ձգտում է առավելագույն շահույթ ստանալ և բարձրացնում է իր ապրանքի վաճառքի գինը,
- բ. որոշում է արտադրության գործոնների գնման գները,
- գ. ձգտում է առավելագույն շահույթ ստանալ և չի ազդում շուկայական գների վրա,
- դ. նշված բոլոր պատասխանները սխալ են:

13. Արտադրության գործոնի սահմանային արդյունքը.

- ա. գործոնի լրացուցիչ միավորով արտադրված լրացուցիչ արդյունքն է,
- բ. գործոնի լրացուցիչ միավորով արտադրված սահմանային արդյունքն է,
- գ. միավոր գործոնի արտադրողականությունն է,
- դ. սահմանային հակումն է լրացուցիչ արդյունքի նկատմամբ:

14. Տիպիկ ձեռնարկությունը աշխատանքի նկատմամբ պահանջարկ է դրսևորում այնքան ժամանակ, քանի դեռ.

- ա. աշխատանքի սահմանային արդյունքը մեծանում է,
- բ. կապիտալի սահմանային արդյունքը մեծ է իրական վարձավճարից,
- գ. կապիտալից և աշխատանքից լրացուցիչ եկամուտ է ստացվում,
- դ. աշխատանքի սահմանային արդյունքը չի հավասարվել իրական աշխատավարձին:

15. Տնտեսական շահույթը հավասար է 0-ի, եթե.

- ա. արտադրության գործոնները ստացել են իրենց սահմանային արդյունքները, և կա նվազող հատույց մասշտաբից,
- բ. արտադրության գործոնները ստացել են իրենց սահմանային արդյունքները, և կա կայուն հատույց մասշտաբից,
- գ. արտադրության գործոնները չեն ստացել իրենց սահմանային արդյունքները, և կա կայուն հատույց մասշտաբից,
- դ. արտադրության գործոնները ստացել են իրենց սահմանային արդյունքները, որովհետև ձեռնարկությունը տիպիկ է:

16. Կոր-Դուգլասի արտադրական ֆունկցիայի համաձայն.

- ա. աշխատանքի բաժինը եկամտում ավելանում է, իսկ կապիտալինը՝ ոչ,
- բ. կապիտալի բաժինը եկամտում ավելանում է, իսկ աշխատանքինը՝ ոչ,
- գ. եթե եկամուտն ավելանում է, և՛ աշխատանքի, և՛ կապիտալի բաժինը եկամտում ավելանում է,
- դ. եթե եկամուտը փոփոխվում է, ապա աշխատանքի և կապիտալի բաժինները եկամտում մնում են կայուն:

17. Կոր-Դուգլասի արտադրական ֆունկցիայի համաձայն.

- ա. եկամբում աշխատանքի բաժինը կախված է L -ի մեծությունից, իսկ կապիտալի բաժինը՝ K -ի մեծությունից,
- բ. աշխատանքին և կապիտալին բաժին ընկնող եկամուտը կախված է միայն A -ի մեծությունից,
- գ. աշխատանքին և կապիտալին բաժին ընկնող եկամուտը կախված է միայն α -ի մեծությունից,
- դ. աշխատանքին և կապիտալին բաժին ընկնող եկամուտը կախված է գործոնների հարաբերակցությունից:

18. Սպառման նկատմամբ սահմանային հակվածությունը.

- ա. միշտ կայուն է և կախված չէ փնօրինվող եկամտի մեծությունից,
- բ. միշտ կայուն է և կախված է փնօրինվող եկամտի մեծությունից,
- գ. հավասար է սպառման փոփոխության և փնօրինվող եկամտի փոփոխության հարաբերությանը,
- դ. հավասար է սպառման և փնօրինվող եկամտի հարաբերությանը:

19. Տրված է հետևյալ սպառման ֆունկցիան՝ $C=150+0.85(Y-T)$: Եթե ∇U -ն ավելանում է 1 միավորով, ապա սպառումը.

- ա. ավելանում է 0.85-ով,
- բ. կրճատվում է 0.15-ով,
- գ. ավելանում է 1-ով,
- դ. չի փոփոխվում:

20. Եթե տրված է $C=C+0,5(Y-T)$ ֆունկցիան, ապա APC-ն հավասար է.

$$\begin{aligned}\text{ա. } & \frac{C_0}{y-T} + (y-T)0.5, \\ \text{բ. } & \frac{C_0}{y-T} + 0.5,\end{aligned}$$

$$գ. C_0 + \frac{0.5}{y - T},$$

$$դ. \frac{C_0 + 0.5}{y - T}:$$

21. Ենթադրենք՝ տրված են սպառման ֆունկցիան՝ $C=200+0.7(Y-T)$, հարկման ֆունկցիան՝ $T=100+0.2Y$, արտադրական ֆունկցիան $Y=50K^{0.5} L^{0.5}$, որպեսզի՝ $K=100$: Եթե L -ը ավելանում է 100-ից մինչև 144, ապա սպառումն ավելանում է.

- ա. 560-ով,
- բ. 840-ով,
- գ. 1120-ով,
- դ. 2120-ով:

22. Իրական տոկոսադրույքը.

- ա. անվանական տոկոսադրույքից մեծ է ինֆլացիայի տեմպի չափով,
- բ. հավասար է անվանական տոկոսադրույքի և ինֆլացիայի մակարդակի տարբերությանը,
- գ. հավասար է անվանական տոկոսադրույքի և ինֆլացիայի մակարդակի հարաբերությանը,
- դ. բանկային տոկոսադրույքն է:

23. Եթե սպասվող շահույթի նորմը գերազանցում է իրական տոկոսադրույքը, ապա ներդրումներ կատարելը.

- ա. կլինի վնասաբեր,
- բ. կլինի շահութաբեր,
- գ. տարվա առաջին կեսում՝ շահութաբեր, երկրորդում՝ վնասաբեր,
- դ. ցանկալի չի լինի:

24. Այլ հավասար պայմաններում տոկոսադրույքի բարձրացումը.

- ա. ավելացնում է ներդրումային ապրանքների պահանջարկը,
- բ. կրճատում է ներդրումային ապրանքների պահանջարկը,
- գ. չի փոփոխում ներդրումների հավասարակշռված ծավալը,

դ. ներդրումների պահանջարկի կորը փեղաշարժում է աջ-վերև:

25. Տրված են՝ ներդրումային ֆունկցիան՝ $I=1000-30r$, ան-վանական տոկոսադրույքը՝ 10% և ինֆլյացիայի մակարդակը՝ 2%: Ներդրումները հավասար են.

- ա. 240,
- բ. 700,
- գ. 760,
- դ. 640:

26. Ապրանքների, ծառայությունների պահանջարկի և առաջարկի միջև հավասարակշռությունը հաստատվում է.

- ա. գների մակարդակի փոփոխության շնորհիվ,
- բ. իրական տոկոսադրույքի փոփոխության շնորհիվ,
- գ. արտադրության ծավալի փոփոխության շնորհիվ,
- դ. սպառման և ներդրումների փոփոխության շնորհիվ:

27. Ապրանքների և ծառայությունների առաջարկը որոշ-վում է.

- ա. արտադրության գործոններով, արտադրական ֆունկցիա-յով և մեծ է պահանջարկից,
- բ. արտադրության գործոններով, արտադրական ֆունկցիայով, իսկ պահանջարկը՝ սպառման, ներդրումների և պեղական գնումների գումարով,
- գ. $Y = \bar{Y}$ փեղքով, իսկ պահանջարկը միշտ հավասար է $\bar{Y}$ -ին,
- դ. արտադրության փրված գործոններով, իսկ պահանջարկը՝ սպառման, ներդրումների և պեղական գնումների գումա-րով:

28. Ազգային խնայողությունները հաշվարկվում են.

- ա. ազգային արդյունքից հանելով սպառումը և ներդրումները,
- բ. ազգային արդյունքից հանելով սպառումը և պեղական գնումների գումարը,
- գ. ՆԱ-ից հանելով համախառն ներդրումները և պեղական գնումները,
- դ. բոլոր պարասխանները սխալ են:

29. Եթե տրված է հետևյալ սպառման ֆունկցիան՝ $C=150+0.65(Y-T)$, և T -ն ավելանում է 1-ով, ապա ազգային խնայողությունները.

- ա. կրճատվում են 0.65-ով,
- բ. կրճատվում են 0.35-ով,
- գ. ավելանում են 0.65-ով,
- դ. ավելանում են 0.35-ով:

30. Եթե տրված է հետևյալ սպառման ֆունկցիան՝ $C=200+0.75(Y-T)$, և Y -ն ավելանում է 1-ով, ապա ազգային խնայողությունները.

- ա. կրճատվում են 0.75-ով,
- բ. կրճատվում են 0.25-ով,
- գ. ավելանում են 0.25-ով,
- դ. ավելանում են 0.75-ով:

31. Ֆինանսական շուկայի հավասարակշռության վիճակում.

- ա. համախառն ներդրումները հավասար են պետական խնայողություններին,
- բ. համախառն ներդրումները հավասար են պետական և մասնավոր խնայողությունների տարբերությանը,
- գ. համախառն ներդրումները հավասար են մասնավոր խնայողություններին,
- դ. համախառն ներդրումները հավասար են ազգային խնայողություններին:

32. Վերլուծությունը սկսում ենք ֆինանսական շուկայի հավասարակշռության վիճակից: Եթե պետությունն ավելացնի պետական ծախսերը, ապա.

- ա. սպառումը կնվազի, իրական տոկոսադրույքը կբարձրանա, ներդրումների հավասարակշռված մակարդակը կնվազի,
- բ. պետական խնայողությունները կկրճատվեն, իրական տոկոսադրույքը կբարձրանա, ներդրումները կնվազեն,
- գ. ազգային խնայողությունները կնվազեն, իրական տոկոսադրույքը կիջնի, ներդրումները կավելանան,

դ. պաթասխաններից ոչ մեկը ճիշտ չէ, քանի որ ներդրումները դուրս են մղվում պետական ծախսերի ավելացման հետևանքով:

33. Վերլուծությունը սկսում ենք ֆինանսական շուկայի հավասարակշռության վիճակից: Եթե պետությունը ավելացնի պետական ծախսերը և հարկերը միևնույն մեծությամբ, ապա.

- ա. սպառումը կկրճատվի, ներդրումները կավելանան,
- բ. և՛ սպառումը, և՛ ներդրումները կկրճատվեն,
- գ. սպառումը կկրճատվի, իսկ ներդրումները չեն փոխվի,
- դ. սպառումը կկրճատվի, իսկ ներդրումների փոփոխության մասին ոչինչ ասել չենք կարող:

34. Պետությունը հարկերը քարձրացրել է 100 մլն դրամով: MPC-ն հավասար է 0,7-ի: Այդ դեպքում.

- ա. մասնավոր խնայողությունները կկրճատվեն 30 մլն դրամով, իսկ ազգային խնայողությունները կավելանան 100 մլն դրամով,
- բ. ազգային խնայողությունները կավելանան 70 մլն դրամով, իսկ մասնավոր խնայողությունները կկրճատվեն 30 մլն դրամով,
- գ. ազգային խնայողությունները կավելանան 100 մլն դրամով, իսկ պետական խնայողությունները՝ 70 մլն դրամով,
- դ. և՛ ազգային, և՛ պետական խնայողությունները կավելանան 100 մլն դրամով:

35. Եթե սպառողները սպասում են եկամտի ավելացում, ապա.

- ա. սպառման կորը տեղաշարժվում է աջ-վերև, և իրական տոկոսադրույքը իջնում է,
- բ. սպառման կորը տեղաշարժվում է աջ-վերև, և ներդրումները նվազում են,
- գ. սպառման կորը տեղաշարժվում է ձախ-ներքև, և իրական տոկոսադրույքը իջնում է,
- դ. իրական տոկոսադրույքը և ներդրումները կախված չեն սպառման փոփոխություններից:

36. Ներդրողներին ներդրումային հարկային վարկի տրամադրումը.

- ա. ավելացնում է հարկային բեռը և բարձրացնում տոկոսադրույքը,
- բ. ավելացնում է ներդրումները և բարձրացնում տոկոսադրույքը,
- գ. ավելացնում է ներդրումները և իջեցնում տոկոսադրույքը,
- դ. ներդրումների ծավալը չի փոխում, իսկ տոկոսադրույքը բարձրացնում է:

37. Ներդրումային պահանջարկի խթանումը չի ավելացնում ներդրումների հավասարակշռված մակարդակը, քանի որ.

- ա. փոխառու միջոցների առաջարկը չի փոփոխվում,
- բ. փոխառու միջոցների պահանջարկը չի փոփոխվում,
- գ. ազգային խնայողություններն ավելանում են,
- դ. պարասխաններից ոչ մեկը ճիշտ չէ:

ԽՆԴԻՐՆԵՐ

1. Ենթադրենք՝ արտադրական ֆունկցիան տրված է $Y=AK^{0.5}L^{0.5}$ տեսքով, որտեղ՝ $A=10$, $K=64$, $L=25$: Այդ դեպքում ինչի են հավասար.

- ա. ∇L -ն,
 - բ. աշխատանքի մասնակցությամբ արտադրված արտադրանքի քանակը,
 - գ. կապիտալի մասնակցությամբ արտադրված արտադրանքի քանակը,
 - դ. աշխատանքի վճարման համար օգտագործված եկամտի մասը,
 - ե. կապիտալի վճարման համար օգտագործված եկամտի մասը,
 - զ. իրական աշխատավարձը,
 - է. կապիտալի վարձակալման իրական վճարը:
- Վերահաշվարկել «ա-է» կետերում պահանջվող մեծությունները, երբ $A=10.1$: Ինչու՞ են «դ» և «ե» կետերի պարասխանները մնացել նույնը:

2. Տրված են Կոք-Դուգլասի արտադրական ֆունկցիան և հետևյալ պայմանները՝ $\alpha=0.5$, $A=20$, $K=400$, $L=144$: Նաշվել ձեռնարկության լրացուցիչ շահույթը՝ լրացուցիչ մեկ աշխատող վարձելու դեպքում, եթե արտադրանքի միավորի վաճառքի գինը 250 դրամ է, իսկ անվանական աշխատավարձը՝ 20000 դրամ:

3. ԱՄՆ տնտեսությունը 1929թ. բնութագրվել է հետևյալ պայմաններով.

	մլրդ դոլար
տրանսֆերային վճարներ	4
համախառն ներքին ներդրումներ	16.2
բիզնեսի անուղղակի հարկեր	7
անձնական եկամտահարկ	2.6
գույք արտահանում	1.1
կորպորացիաների չբաշխվող շահույթ	2.8
ամորտիզացիա	7.9
տնային տնտեսությունների սպառում	77.2
սոցիալական ապահովագրության վճարներ	0.2
պետական գնումներ	8.5
շահութահարկ	1.4

Նաշվարկել.

- ա. ՆԱ-ն և փնօրինվող անձնական եկամուտը,
բ. մասնավոր խնայողությունների մեծությունը:

4. Ենթադրենք՝ $\text{ՆԱ}=7000$, սպառումը տրված է $C=100+0.6(Y-T)$, իսկ ներդրումները՝ $I=2500-50r$ հավասարմամբ, որտեղ r -ը իրական տոկոսադրույթն է, $T=1000$, $G=2500$: Նաշվել.

- ա. C , I , r մեծությունները հավասարակշիռ վիճակում,
բ. մասնավոր, պետական և ազգային խնայողությունները:

5. Ենթադրենք՝ ՆԱ-ն հավասար է 5000 միավորի, տնօրինվող եկամուտը՝ 410, պարբերական պակասուրդը՝ 200, սպառումը՝ 3800, իսկ արտահանման և ներմուծման տարբերությունը՝ -100:

(Նուշում. $I-S=-NX$):

Նաշվել.

ա. պետական ծախսերը,

բ. ազգային խնայողությունները,

գ. համախառն մասնավոր ներդրումների մեծությունը:

6. Տնտեսությունը բնութագրվում է հետևյալ ցուցանիշներով.

սպառողական ծախսեր՝ 2300, համախառն մասնավոր ներդրումներ՝ 700, պետական գնումներ՝ 800, տրանսֆերտային հարկացումներ՝ 100, պետական պարտքի տոկոսային վճարներ՝ 100, վճարված հարկեր՝ 800:

Ենթադրենք՝ ՆԱ-ն հավասար է ՆԱԱ-ին, և պետությունն ունի միայն ներքին պարտք:

Նաշվել.

ա. մասնավոր խնայողությունները,

բ. պետական խնայողությունները

գ. բյուջեի պակասուրդի ծածկման համար պահանջվող լրացուցիչ փողի քանակությունը կամ պետական արժեթղթերի քանակը, եթե հայտնի է, որ պակասուրդի 80%-ը ֆինանսավորվում է արժեթղթերի թողարկմամբ:

7. Ենթադրենք՝ գործարար հաշվածի ներդրումները կազմել են 50 միավոր, պետական գնումները՝ 200, զուտ արտահանումը՝ 70, ավրոնում սպառումը՝ 100, խնայողությունների սահմանային հակումը՝ 0.25:

Որոշել ՆԱ հավասարակշիռ մակարդակը:

8. Տրված են սպառման ֆունկցիան՝ $C=500+0.5Y$, արտադրական ֆունկցիան՝ $Y=50K^{0.5} L^{0.5}$, որպեսզի $K=100$, $L=100$: Որքա՞ն պետք է կազմեն զուտ հարկերը, որ փակ տնտեսության պետական բյուջեն լինի հավասարակշռված, իսկ ներդրումները հավասար լինեն 1000-ի:

9. Տրված է սպառման ֆունկցիան՝ $C=C+0.6(Y-T)$: Նաշվել ազգային և մասնավոր խնայողությունների տարբերության փոփոխությունը, եթե սպառողների տնօրինվող եկամուտն ավելացել է 200 միավորով:

10. Երկրի տնտեսությունը բնութագրվում է այսպիսի ցուցանիշներով. տնօրինվող եկամուտը՝ 15000 միավոր, սպառումը՝ 12000 միավոր, պեւրական բյուջեն ունի 3000 միավոր պակասուրդ, զուտ հարկերը՝ 5000 միավոր: Նաշվել ազգային խնայողությունները:

11. Ենթադրենք՝ պեւրությունը հարկերն ավելացրել է 100 մլրդ դրամով: Ինչպես կփոխվեն մասնավոր, պեւրական խնայողությունները և հավասարակշռված ներդրումները, եթե $MPC=0.6$:

Տնտեսական աճ

1. Նշված ցուցանիշներից ո՞րն է ավելի հարմար պետության տազմական ներուժը գնահատելու համար.

ա. անվանական ՆԱԾ ծավալը,

բ. իրական ՆԱԾ ծավալը,

գ. բնակչության մեկ շնչին բաժին ընկնող իրական ՆԱԾ ծավալը,

դ. ընտանիքի միջին եկամտի մակարդակը:

2. Զարգացած երկրներում տնտեսական աճն առավելապես պայմանավորված է.

ա. աշխատաժամանակի ավելացմամբ,

բ. արտադրության մեջ տեխնոլոգիական փոփոխություններով,

գ. օգտագործվող կապիտալի ծավալի ավելացմամբ,

դ. աշխատուժի որակավորման բարձրացմամբ:

3. AD-AS մոդելում տնտեսական աճը կարող է ներկայացվել որպես.

ա. AS կորի տեղաշարժ դեպի ձախ,

բ. AD կորի տեղաշարժ դեպի աջ,

գ. AD կորի տեղաշարժ դեպի ձախ,

դ. AS կորի տեղաշարժ դեպի աջ:

4. Տնտեսական աճի տեսության կողմնակիցներն իրենց տեսակետը պաշտպանելու համար ո՞ր հիմնավորումը չեն նշում.

ա. տնտեսական աճն ապահովում է կենսամակարդակի բարձրացում,

բ. ավելի հեշտ է պայքարել աղքատության դեմ, երբ տնտեսությունը զարգանում է,

գ. ուղղակի կապ գոյություն ունի ՆԱԾ իրական ծավալի աճի և շրջակա միջավայրի առողջացման միջև,

դ. տնտեսական աճը բարձրացնում է երկրի պաշտպանունակությունը:

5. *Լրիվ զբաղվածությանը տնտեսության մեջ բարձր տնտեսական աճի տեմպերը պահանջում են.*

- ա. խնայողությունների ցածր նորմ և ներդրումների ցածր մակարդակ,
- բ. խնայողությունների բարձր նորմ և ներդրումների ցածր մակարդակ,
- գ. խնայողությունների բարձր նորմ և ներդրումների բարձր մակարդակ,
- դ. խնայողությունների ցածր նորմ և ներդրումների բարձր մակարդակ:

6. *Նշվածներից որը չի համապատասխանում Սոլոուի աճի մոդելին.*

- ա. կայուն հաբույց՝ մասշտաբից,
- բ. թողարկումը կախված է միայն կապիտալից, աշխատանքից և տեխնոլոգիայից,
- գ. աշխատանքի և կապիտալի նվազող սահմանային արդյունք,
- դ. թողարկումը կայուն է:

7. *$y=f(k)$ արտադրական ֆունկցիան նշանակում է, որ.*

- ա. աշխատանքը արտադրական գործոն չէ,
- բ. մեկ բանվորին բաժին ընկնող թողարկումը ֆունկցիա է աշխատանքի արտադրողականությունից,
- գ. մեկ բանվորի հաշվով թողարկումը ֆունկցիա է մեկ աշխատողին բաժին ընկնող կապիտալից,
- դ. արտադրական ֆունկցիան արտահայտում է աճող հաբույց՝ մասշտաբից:

8. *Պատերազմը քայքայել է երկրի տնտեսությունը, կապիտալի պաշարը, և աշխատուժը կրճատվել է 50%-ով: Արտադրական ֆունկցիան ունի կայուն հաբույց՝ մասշտաբից: Ինչպե՞ս է թողարկման հեղուկաբերազմյալ մակարդակը հարաբերվում միևնույն պատերազմյանի հետ.*

- ա. նվազել է,
- բ. բարձրացել է,
- գ. չի փոխվել,
- դ. կարող է փոփոխվել ցանկացած ձևով:

9. Եթե կապիտալի պաշարն ավելին է, քան պահանջվում է կայուն վիճակում, ապա.

- ա. ներդրումները հավասար են ամորփիզացիային,
- բ. ներդրումները կարող են լինել ավելի, պակաս կամ հավասար ամորփիզացիային,
- գ. ներդրումներն ավելի շատ են, քան ամորփիզացիան,
- դ. ներդրումներն ավելի քիչ են, քան ամորփիզացիան:

10. Կապիտալի պաշարի փոփոխությունը,

- ա. կապիտալ ներդրումներն են,
- բ. կապիտալ ներդրումներ - ամորփիզացիա,
- գ. կապիտալ ներդրումներ - ինֆլյացիա,
- դ. կապիտալ ներդրումներ - ամորփիզացիա - ինֆլյացիա:

11. Մոլոուի մոդելը ենթադրում է, որ.

- ա. ամորփիզացիան այնքան ավելի մեծ է, որքան բարձր է կարողությունների օգտագործման մակարդակը,
- բ. որքան ավելի շատ է կապիտալի մաշվածքը, այնքան ավելի մեծ է կապիտալ/աշխատանք հարաբերությունը,
- գ. մաշվածքի փոկոսը կապիտալի պաշարի մշտական փեսակարար կշիռն է կազմում,
- դ. ամորփիզացիան կարող է կանխվել, եթե վերանորոգման լրացուցիչ ծախսեր կատարվեն:

12. Կապիտալի կայուն պաշարի (k^*) բանաձև է.

- ա. s -ը բաժանած մաշվածքի փոկոսի վրա,
- բ. s անգամ մաշվածքի փոկոս,
- գ. s -ը բաժանած $f(k^*)$ -ի և մաշվածքի փոկոսի վրա,
- դ. s -ը բազմապատկած $f(k^*)$ -ով և բաժանած մաշվածքի փոկոսի վրա:

13. Եթե ինսայոդության նորմն ավելանում է, ապա.

- ա. փոփոխությունը անընդհատ կունենա բարձր աճի փեմպեր,
- բ. կապիտալ/ աշխատանք հարաբերությունը անընդհատ կաճի,
- գ. փոփոխությունը կունենա աճի բարձր փեմպեր այնքան ժամանակ, մինչև կհասնի կապիտալի կայուն պաշարի նոր, ավելի բարձր մակարդակի,

դ. կապիտալի կայուն պաշարը վերջին հաշվով կփոքրանա:

14. Կապիտալի կայուն պաշարի դեպքում, եթե խնայողության նորմն ավելանա, ապա մեկ բանվորին բաժին ընկնող կապիտալը.

- ա. անընդհատ կմեծանա,
- բ. կբարձրանա,
- գ. նախ՝ կիջնի, այնուհետև՝ կբարձրանա,
- դ. անընդհատ կիջնի:

15. Ոսկյա կանոնի համաձայն՝ կապիտալի կուտակման կայուն վիճակը բնութագրվում է.

- ա. խնայողությունների ամենաբարձր մակարդակով,
- բ. եկամտի ամենաբարձր մակարդակով,
- գ. սպառման ամենաբարձր մակարդակով,
- դ. ամորփիզացիայի ամենացածր մակարդակով:

16. Կապիտալի կուտակման Ոսկյա կանոնի մակարդակում կապիտալի սահմանային արդյունքը հավասարվում է.

- ա. իրական փոկոսադրույթին,
- բ. ամորփիզացիայի մակարդակին,
- գ. խնայողությունների մակարդակին,
- դ. աշխատանքի սահմանային արդյունքին:

17. Եթե փնտեսությունը կայուն է և ունի ավելի շատ կապիտալ, քան պահանջվում է Ոսկյա կանոնով, քաղաքական գործիչները պետք է ձգտեն իրականացնել այնպիսի քաղաքականություն, որը կապահովի.

- ա. սպառման նվազում,
- բ. խնայողությունների նվազում,
- գ. ամորփիզացիայի նվազում,
- դ. բնակչության աճի փեմպի նվազում:

18. Եթե փնտեսությունը կայուն է, բնակչության աճ և փոխնորոգիական փոփոխություններ չկան, իսկ կապիտալի սահմանային արդյունքը մաշվածքի փոկոսից փոքր է, ապա.

- ա. փնտեսությունը համապատասխանում է Ոսկյա կանոնին,

- բ. մեկ աշխատողի հաշվով սպառման կայուն մակարդակն ավելի բարձր կլինի, եթե խնայողության նորմը լինի ավելի ցածր,
- գ. մեկ աշխատողի հաշվով սպառման կայուն մակարդակն ավելի բարձր կլինի, եթե խնայողության նորմը լինի ավելի բարձր,
- դ. մաշվածքի տոկոսը կփոքրանա և կհասնի մեկ աշխատողի հաշվով սպառման Ոսկյա կանոնին:

19. Տնտեսությունը կայուն է կապիտալի ավելի քիչ պաշարով, քան պահանջվում է Ոսկյա կանոնով: Ինչպիսին կլինի սպառումը Ոսկյա կանոնին անցնելու ընթացքում.

- ա. սկզբում՝ ցածր, հետո՝ սկզբնական մակարդակից ավելի բարձր,
- բ. սկզբում՝ բարձր, հետո՝ ցածր սկզբնական մակարդակից,
- գ. միշտ ցածր սկզբնական մակարդակից,
- դ. միշտ բարձր սկզբնական մակարդակից:

20. Եթե տնտեսությունը կայուն է, բնակչության աճ և տեխնոլոգիական փոփոխություններ չկան, իսկ կապիտալի պաշարը Ոսկյա կանոնի մակարդակից բարձր է, ապա, եթե խնայողության նորմը կրճատվի.

- ա. թողարկումը, սպառումը, ներդրումները և մաշվածքը կկրճատվեն,
- բ. թողարկումը և ներդրումները կկրճատվեն, սպառումը և մաշվածքը կավելանան,
- գ. թողարկումը և ներդրումները կկրճատվեն, իսկ սպառումը և մաշվածքը սկզբում կավելանան, այնուհետև կփոքրանան, սակայն կհասնեն մի մակարդակի, որը կգերազանցի դրանց սկզբնական մակարդակը,
- դ. թողարկումը, ներդրումները և ամորտիզացիան կփոքրանան, իսկ սպառումը սկզբում կավելանա, այնուհետև կկրճատվի, սակայն վերջում կհասնի մի մակարդակի, որը կգերազանցի նրա սկզբնական մակարդակը:

21. Բնակչության աճի տեմպի առաճացումը՝ առանց խնայողության նորմի փոփոխության.

- ա. բարձրացնում է մեկ բանվորին բաժին ընկնող կապիտալի կայուն վիճակի մակարդակը,
- բ. իջեցնում է մեկ բանվորին բաժին ընկնող կապիտալի կայուն վիճակի մակարդակը,
- գ. չի ազդում կապիտալի կայուն մակարդակի վրա,
- դ. կրճատում է արտադրության աճի տեմպը կարճաժամկետ հեռանկարում:

22. Եթե երկու արտադրություններ տարբերվում են միայն բնակչության աճի տեմպերով, ապա բնակչության աճի ավելի բարձր տեմպեր ունեցող արտադրությունը կունենա.

- ա. թողարկման ավելի բարձր կայուն մակարդակ,
- բ. կապիտալազինվածության ավելի բարձր կայուն մակարդակ,
- գ. սպառման ավելի բարձր կայուն մակարդակ,
- դ. թողարկման ավելի ցածր կայուն մակարդակ:

23. Եթե երկու արտադրություններ տարբերվում են միայն բնակչության աճի տեմպերով, ապա բնակչության աճի ավելի բարձր տեմպեր ունեցող արտադրությունը կունենա.

- ա. թողարկման աճի ավելի ցածր տեմպեր,
- բ. թողարկման աճի ավելի բարձր տեմպեր,
- գ. մեկ մարդուն բաժին ընկնող թողարկման աճի ավելի ցածր տեմպեր,
- դ. մեկ մարդուն բաժին ընկնող թողարկման աճի ավելի բարձր տեմպեր:

24. Երբ բնակչության աճի տեմպը հավասար է *n*-ի, տեխնոլոգիական փոփոխություններ չկան, Ոսկյա կանոնով կայուն վիճակ ձեռք կբերվի, եթե MPK-ն հավասարվի.

- ա. ամորտիզացիայի նորմի և *n*-ի գումարին,
- բ. *n*-ին,
- գ. ամորտիզացիային,
- դ. ամորտիզացիայի նորմին:

25. Տնտեսության կայուն վիճակի, բնակչության աճի և տեխնոլոգիական առաջընթացի դեպքում հնարավոր է կենսաանկարդակի կայուն աճ, քանի որ.

- ա. կապիտալի պաշարն ավելի արագ է աճում, քան աշխատուժը,
- բ. կապիտալի պաշարն ավելի դանդաղ է աճում, քան բնակչությունը,
- գ. կապիտալի պաշարն ավելի արագ է աճում, քան նրա մաշվածքը,
- դ. խնայողության նորմն անընդհատ աճում է:

26. Բնակչության աճի տեմպի (n) և տեխնոլոգիական առաջընթացի (g) դեպքում կապիտալի կուտակման Ոսկյա կանոնը պահանջում է որպեսզի.

- ա. $MPK > h$ (հանաժամորտիզացիան հավասար լինի $n+g$),
- բ. $MPK > h$ (հանաժամորտիզացիան հավասար լինի մաշվածքի $\% + (n+g)$),
- գ. $MPK + n =$ մաշվածքի $\% + g$,
- դ. $MPK + g =$ մաշվածքի $\% + n$:

27. Մոլոուի մնացորդն արտացոլում է.

- ա. տեխնոլոգիական առաջադիմության ազդեցությունը տնտեսական աճի տեմպի վրա,
- բ. կրթության վրա կապիտալի ծախսերի ավելացման ազդեցությունը տնտեսական աճի վրա,
- գ. գործողների ամբողջական արտադրողականության հավելածի ներդրումը արտադրանքի ծավալի հավելածի մեջ,
- դ. տնտեսության պետական կարգավորման ազդեցության չափը արտադրանքի ծավալի հավելածի վրա:

28. Կառավարությունը կարող է իրականացնել ինդուստրիալ քաղաքականություն.

- ա. ավելացնելով ԳՆԱ աշխատանքների ֆինանսավորման ծախսերը,
- բ. կրճատելով հարկային դրույքաչափերը,
- գ. ապապետականացնելով խոշոր արդյունաբերական ձեռնարկությունները,
- դ. ավելացնելով ներդրումային ծախսերը ենթակառուցվածքներում:

ԽՆԴԻՐՆԵՐ

1.

Տարիներ	Բնակչություն /մլն մարդ/	ՆԱ իրական ծավալը /մլրդ դոլար/	Բնակչության մեկ շնչի հաշվով ՆԱ իրական ծավալը /դոլար/
1	30	9	
2	60	24	
3	90	45	
4	120	66	
5	150	90	
6	180	99	
7	210	105	

Աղյուսակում բերված տվյալների հիման վրա հաշվարկել հետևյալ ցուցանիշները.

- ա. բնակչության մեկ շնչի հաշվով ՆԱ իրական ծավալը /ստացված տվյալները փեղադրել աղյուսակում/,
- բ. տվյալ երկրում բնակչության օպտիմալ թվաքանակը,
- գ. ՆԱ հավելածը 4-րդ տարում 3-րդ տարվա համեմատ, տոկոսներով,
- դ. բնակչության մեկ շնչի հաշվով ՆԱ հավելածը 7-րդ տարում 6-րդ տարվա համեմատ:

2.

Տարիներ	Աշխատանքի քանակը /ծամեր/	Աշխատանքի արտադրողականություն ը /դոլար/	ՆԱ իրական ծավալը /դոլար/
1	1000	100	
2	1000	105	
3	1100	105	

Աղյուսակում տրված տվյալների հիման վրա որոշել.

- ա. ՆԱ իրական ծավալը յուրաքանչյուր տարի /ստացված տվյալները փեղադրել աղյուսակում/,
- բ. քանի՞ տոկոսով է աճել աշխատանքի արտադրողականությունը 2-րդ տարում 1-ին տարվա համեմատ: Դրա արդյուն-

- քում քանի՞ փոկոսով է ավելացել ՆԱ իրական ծավալը /աշխատանքի քանակը մնացել է նույնը/,
- գ. քանի՞ փոկոսով է աճել աշխատանքի քանակը 3-րդ փարում՝ 2-րդ փարվա համեմատ: Դրա արդյունքում քանի՞ փոկոսով է ավելացել ՆԱ իրական ծավալը /աշխատանքի արտադրողականությունը չի փոփոխվել/,
- դ. քանի՞ փոկոսով է ավելացել ՆԱ իրական ծավալը 3-րդ փարում՝ 1-ին փարվա համեմատ:

3. Ա երկրում կապիտալ/արդյունք հարաբերությունը հավասար է 3, իսկ Բ երկրում՝ 2: Եթե ՆԱ խնայվող /ներդրվող/ մասը երկու երկրներում նույնն է, ապա Ա երկրում ՆԱ աճի փեմպը Բ երկրի աճի փեմպի n -ը մասը կկազմի:

4. Ա երկրում կապիտալի սահմանային արտադրողականությունը հավասար է $1/5$, Բ երկրում՝ $1/3$: Խնայողության սահմանային հակումը երկու երկրներում նույնն է: Դոմարի մոդելի համաձայն՝ իրական թողարկման հավելածի փեմպը Բ երկրի n -ը մասը կկազմի:

5. Ա երկրում ՆԱ խնայվող /ներդրվող/ մասը կազմում է 15%, Բ երկրում՝ 10%: Եթե երկու երկրներում կապիտալ/արդյունք հարաբերությունը նույնն է, որքանո՞վ Ա երկրում ՆԱ աճի փեմպը կգերազանցի Բ երկրի ՆԱ աճի փեմպը:

6. Մեկ աշխատողին բաժին ընկնող թողարկումը կազմում է 10 միավոր, կապիտալի ընդհանուր պաշարը 1000 է, իսկ արտադրական ֆունկցիան ունի $y = kL^{1/2}$ փեսքը: Որքա՞ն է աշխատուժի քանակը:

7. Արտադրական ֆունկցիան ունի $y = kL^{1/2}$ փեսքը: $s=0,4$, $\delta=0,1$: Ինչի՞ է հավասար կապիտալի կայուն պաշարը:

8. Ա և Բ երկրներում արտադրական ֆունկցիան ունի $Y = K^{0.5} L^{0.5}$ փեսքը: Երկու երկրներում էլ կապիտալի դուրագրման նորմը կազմում է տարեկան 6%: Մակայն Ա երկիրը խնայում է իր եկամտի 24%-ը, իսկ Բ երկիրը՝ 15%-ը:

Մեկ աշխատողի հաշվով թողարկման մակարդակը Ա երկրում որքանո՞վ ավելի բարձր կլինի Բ երկրի համեմատ:

9. Արտադրական ֆունկցիան ներկայացված է $Y=2K^{0.5}L^{0.5}$ տեսքով: Բնակչության աճը կազմում է տարեկան 1%: Երկիրը տարեկան տնտեսում է թողարկման ծավալի 10%-ը: Դուրսգրման նորմը հավասար է տարեկան 3%-ի: Տեխնոլոգիական առաջադիմության տեմպը տարեկան կազմում է 2%: Որքա՞ն է տվյալ պայմաններում մեկ աշխատողի հաշվով սպառման կայուն մակարդակը:

10. Ենթադրենք՝ երկրի արտադրական ֆունկցիան ունի հետևյալ տեսքը. $Y = K^{1/2} L^{1/2}$.

- ա. Ինչպիսի՞ն է մեկ բանվորի հաշվով հաշվարկված արտադրական ֆունկցիան:
- բ. Ենթադրենք՝ երկիրն ունի 40 000 միավոր կապիտալ և 10 000 միավոր աշխատանք: Ինչի՞ է հավասար Y -ը:
Ինչպիսի՞ն է աշխատանքի արտադրողականությունը՝ հաշվարկված նախնական արտադրական ֆունկցիայով:
- Ինչի՞ է հավասար Y -ը՝ մեկ բանվորի հաշվով հաշվարկված արտադրական ֆունկցիայով:
- գ. Ենթադրենք՝ կապիտալի մաշվածքը կազմում է տարեկան 10%: Ինչպիսի՞ խնայողության նորմ է անհրաժեշտ, որպեսզի կապիտալ/աշխատանք հարաբերությունը /կապիտալազինվածություն/ հասնի կայուն վիճակի:
- դ. Եթե խնայողության նորմը հավասար է կայուն վիճակի մակարդակին, ինչի՞ հավասար կլինի մեկ աշխատողին բաժին ընկնող սպառումը:
- ե. Եթե խնայողության նորմը հավասար է 0.4-ի, ապա ինչի՞ հավասար կլինի մեկ աշխատողի հաշվով արտադրողականությունը և սպառումը կայուն վիճակում:
- զ. Լուծեք խնդիրը՝ ելնելով մեկ աշխատողի հաշվով արտադրողականության և սպառման կայուն վիճակի պայմանից, եթե $s = 0.6$:
- է. Լուծեք խնդիրը՝ ելնելով մեկ աշխատողի հաշվով արտադրողականության և սպառման կայուն վիճակի պայմանից, եթե $s = 0.8$:

11. Ա և Բ երկրների տնտեսությունը բնութագրվում է $Y = K^{1/2} L^{1/2}$ արտադրական ֆունկցիայով.

ա. Ենթադրենք՝ երկու երկրներում բացակայում է ինչպես բնակչության աճը, այնպես էլ տեխնոլոգիական առաջադիմությունը, և ամեն փարի կապիտալի 5%-ը շարքից դուրս է գալիս: Ա երկիրը յուրաքանչյուր փարի խնայում է արտադրության ծավալի 10%-ը, իսկ Բ երկիրը՝ 20%-ը: Գտնե՛ք յուրաքանչյուր երկրի համար մեկ աշխատողի հաշվով կապիտալի կայուն պաշարը:

բ. Ենթադրենք՝ երկրները սկսում են զարգանալ մեկ աշխատողի հաշվով կապիտալի երկու միավոր պաշարի մակարդակից: Ինչպիսի՞ն է եկամտի և սպառման մակարդակը մեկ աշխատողի հաշվով: Յույց փվեք, թե ինչպես է ժամանակի ընթացքում աշխատանքի կապիտալազինվածությունը փոփոխվելու երկու երկրներում: Յուրաքանչյուր երկրի համար հաշվարկե՛ք մեկ շնչի եկամուտը և մեկ աշխատողի սպառումը: Որքա՞ն ժամանակ կանցնի, մինչև սպառումը Բ երկրում դառնա ավելի մած, քան սպառումը Ա երկրում:

12. Երկրի տնտեսությունը բնութագրվում է $Y = 0,4 K^{0,6} L^{0,4}$ արտադրական ֆունկցիայով: Կապիտալի տարեկան հավելւածը կազմում է 3%, զբաղվածների թվաքանակինը՝ 2%: Գործունեների ամբողջական արտադրողականությունն աճում է տարեկան 1.5%-ով: Ինչպե՞ս է փոխվում արտադրության ծավալը:

13. Արտադրական ֆունկցիան ունի $Y = K^{0.3} L^{0.7}$ տեսքը: Եթե գործունեների ընդհանուր արտադրողականությունն աճում է 2% տեմպով, թողարկման աճի տեմպը 5.9% է, իսկ կապիտալն աճում է 6%-ով, ապա որքանո՞վ կաճի զբաղվածների թվաքանակը:

14. Արտադրական ֆունկցիան ունի $y = \sqrt{k}$ տեսքը.

ա. Որոշե՛ք y -ի կայուն վիճակը s , n , g , δ մեծությունների դեպքում:

բ. Զարգացած երկիրն ունի խնայողության 28% նորմ և բնակչության փարեկան 1% հավելւած: Թույլ զարգացած երկիրն ունի խնայողության 10% մակարդակ և բնակչության 4% հավելւած: Երկու երկրներում էլ $g = 0.02$ $\delta = 0.04$:

Գտնե՛ք y -ի կայուն վիճակը յուրաքանչյուր երկրի համար:

15. ԱՄՆ-ում համախառն եկամուտը կապիտալից կազմում է ՆԱԱ 30%-ը, արտադրության միջին տարեկան հավելումը կազմում է շուրջ 3%, կապիտալի շարքից դուրս գալու նորմը տարեկան 4% է, և կապիտալ/թողարկում հարաբերությունը մոտավորապես 2.5 է: Ենթադրենք՝ օգտագործվող տեխնոլոգիան համապատասխանում է Կոբ-Դուգլասի արտադրական ֆունկցիային այնպես, որ կապիտալի բաժինը վերջնական արդյունքում կայուն է, և ԱՄՆ տնտեսությունը գտնվում է կայուն վիճակում:

- ա. Ինչպիսի՞ն պետք է լինի խնայողության նորմը սկզբնական կայուն վիճակում:
- բ. Ինչպիսի՞ն է կապիտալի սահմանային արդյունքը սկզբնական կայուն վիճակում:
- գ. Ենթադրենք՝ պետական հաջող քաղաքականության շնորհիվ խնայողության նորմն աճել է այնքան, որ տնտեսությունը հասել է Ոսկյա կանոնին համապատասխանող կապիտալի պաշարին: Ինչպիսի՞ն կլինի կապիտալի սահմանային արդյունքը Ոսկյա կանոնին համապատասխանող տնտեսության կայուն վիճակում: Համեմատե՞ք Ոսկյա կանոնին համապատասխանող կայուն վիճակի սահմանային արդյունքը սկզբնական կայուն վիճակի սահմանային արդյունքի հետ: Բացատրե՞ք:
- դ. Ինչպիսի՞ն կլինի կապիտալ/թողարկում հարաբերությունը Ոսկյա կանոնին համապատասխանող կայուն վիճակում:
- ե. Ըստ Ոսկյա կանոնի, ինչպիսի՞ն պետք է լինի խնայողության նորմը կայուն վիճակին հասնելու համար:

16. Արտադրական ֆունկցիան տրված է $Y=K^{1/2} L^{1/2}$ հավասարումով: Խնայողության s նորմը հավասար է 0.2, դուրսգրման նորմը՝ $\delta=5\%$, բնակչության աճի տեմպը կազմում է տարեկան 2%, աշխատախնայող տեխնոլոգիական առաջադիմության g տեմպը հավասար է 3%-ի:

Ինչպիսի՞ն կլինի կապիտալի պաշարը և թողարկման ծավալը մեկ զրադվածի հաշվով՝ կայուն վիճակում: Համապատասխանում է՞ն արդյոք կայուն կապիտալազինվածությունը Ոսկյա կանոնի մակարդակին:

Ինչպիսի՞ն պետք է լինի խնայողության նորմը Ոսկյա կանոնի պահանջներով:

17. Ենթադրենք՝ երկիրն ունի $Y=AK^{0.3}L^{0.7}$ արտադրական ֆունկցիան, կապիտալ/թողարկում հարաբերությունը հավասար է 3, արտադրության աճի տեմպը կազմում է 5%, մաշվածքը՝ 15%: Կապիտալը հատուցում է սահմանային արդյունքը:

ա. Ինչի՞ է հավասար MPK-ն տվյալ իրավիճակում:

բ. Որքա՞ն կկազմի խնայողության նորմը փոփոխության կայուն վիճակի պայմաններում:

գ. Եթե փոփոխությունը հասել է Ոսկյա կանոնին համապատասխանող կապիտալի մակարդակին, ապա ինչի՞ հավասար կլինի կապիտալ/աշխատանք հարաբերությունը:

դ. Որքա՞ն պետք է կազմի խնայողության նորմը, որպեսզի ապահովվի Ոսկյա կանոնի մակարդակը:

18. Սոլոուի մոդելում արտադրական ֆունկցիան ունի հետևյալ տեսքը. $y=0.64\sqrt{k}$: Դուրսգրման նորմը կազմում է 5%, բնակչությունն աճում է տարեկան 1%-ով, տեխնոլոգիական առաջադիմության տեմպը հավասար է 2%-ի:

Ինչի՞ է հավասար խնայողության նորմը Ոսկյա կանոնի պահանջի պայմաններում:

19. Արտադրական ֆունկցիան է. $Y=15K^{1/3}L^{2/3}$: Կապիտալի ծառայության ժամկետը կազմում է 20 տարի: Բնակչության աճ և տեխնոլոգիական առաջադիմություն չկա:

Որոշել մեկ զբաղվածի հաշվով թողարկման կայուն մակարդակը, որը համապատասխանում է Ոսկյա կանոնի պայմաններին:

20. Երկրի արտադրական ֆունկցիան բնութագրվում է $Y=K^{0.5}L^{0.5}$ հավասարումով: Դուրսգրման նորմը կազմում է տարեկան 6%: Բնակչությունը աճում է տարեկան 2%-ով: Տեխնոլոգիական առաջադիմություն չկա:

Որոշել սպառման առավելագույն ծավալը Ոսկյա կանոնին համապատասխանող պայմաններում:

**Մակրոտնտեսական քաղաքականությունը
արտադրության ճյուղերում**

1. Արդյունաբերության զարգացմամբ է պայմանավորված.

- ա. հասարակական արտադրության զարգացումը,
- բ. բնակչության կենսամակարդակի բարձրացումը,
- գ. ինչպես հասարակական արտադրության զարգացումը, այնպես էլ կենսամակարդակի բարձրացումը,
- դ. գիտության զարգացումը:

2. Արդյունաբերական ճյուղերում արտադրվում է արտադրության միջոցների և սպառման առարկաների շուրջ.

- ա. 1/10 մասը,
- բ. 5/7 մասը,
- գ. 9/10 մասը,
- դ. 7/10 մասը:

3. Արդյունաբերական արտադրանքի պահանջարկը ձևավորվում է.

- ա. երկրի բնակչության և տնտեսության պահանջարկների գումարից,
- բ. երկրի բնակչության, տնտեսության ու արտահանման պահանջարկների գումարից,
- գ. երկրի բնակչության և արտահանման պահանջարկների գումարից,
- դ. բնակչության և տնտեսության, պետական պահուստների ձևավորման ու արտահանման պահանջարկների գումարից:

4. Արդյունաբերության զարգացման արտադրական ծրագրում ցուցանիշները լինում են.

- ա. բնափրային և արժեքային,
- բ. քանակական և որակական,
- գ. տեխնիկատնտեսական և տեխնիկաարտադրական նորմեր,
- դ. վերը թվարկվածները միասին:

**5. Արդյունաբերության արտադրական ծրագրի բնահրա-
յին ցուցանիշներն են.**

- ա. արտադրանքի կարևոր տեսակների անվանացանկը,
- բ. արտադրանքի տեսականին,
- գ. արտադրանքի կարևոր տեսակների անվանացանկն ու տե-
սականին,
- դ. արդյունաբերական արտադրանքի նկատմամբ պահանջար-
կը:

**6. Արտադրանքի անվանացանկը և տեսականին որոշելու
համար անհրաժեշտ է նախապես օգտվել.**

- ա. արտադրության միջոցների օգտագործման նորմերից,
- բ. սպառման առարկաների ծախսման նորմերից,
- գ. ինչպես սպառման առարկաների, այնպես էլ արտադրության
միջոցների սպառման նորմերից,
- դ. բնակչության սպառման նորմերից:

**7. Սպառման առարկաների նկատմամբ պահանջարկը
որոշելիս ելնում են դրանց սպառման.**

- ա. փաստացի նորմերից,
- բ. ռացիոնալ նորմերից,
- գ. բնակչության թվաքանակից,
- դ. փաստացի ու ռացիոնալ նորմերից և բնակչության թվաքա-
նակից:

**8. Արտադրանքի որակի բարձրացումը կարևոր նշանա-
կություն ունի և հավասարազոր է լրացուցիչ արտադրանքի
թողարկմանը: Մակայն լրացուցիչ արտադրանքի թողար-
կումը.**

- ա. ավելի շատ ռեսուրսներ և ծախսեր է պահանջում, քան որա-
կի բարձրացումը,
- բ. ավելի քիչ ռեսուրսներ և շատ ծախսեր է պահանջում, քան
որակի բարձրացումը,
- գ. ավելի քիչ ռեսուրսներ և ծախսեր է պահանջում, քան որակի
բարձրացումը,
- դ. ավելի շատ ռեսուրսներ և քիչ ծախսեր է պահանջում, քան
որակի բարձրացումը:

9. Հասարակական արտադրության արդյունավետությունը բնութագրող կարևորագույն պայմանը.

- ա. ինքնարժեքի կրճատումն է,
- բ. արտադրանքի որակի բարձրացումն է,
- գ. գինն է,
- դ. նյութական խթանման ֆոնդերի ձևավորումն է :

10. Արդյունաբերական արտադրության արժեքային ցուցանիշներն են.

- ա. համախառն արտադրանքն ու ապրանքային արտադրանքը,
- բ. ապրանքային արտադրանքն ու իրացված արտադրանքը,
- գ. համախառն արտադրանքն ու իրացված արտադրանքը,
- դ. համախառն, ապրանքային և իրացված արտադրանքները:

11. Համախառն արտադրանքի մեջ մտնում են.

- ա. պատրաստի արտադրանքը և իրացվող կիսաֆաբրիկատների արժեքը,
- բ. տարրայի արժեքը և դրսի պատվերով կատարվող արդյունաբերական աշխատանքների արժեքը,
- գ. անավարտ արտադրության տարևերի և տարեսկզբի մնացորդների տարբերությունը, սեփական մեքենաների, սարքավորումների, հիմնական ֆոնդերի կապիտալ վերանորոգման արժեքը,
- դ. վերը թվարկվածները միասին:

12. Ապրանքային արտադրանքը համախառն արտադրանքից տարբերվում է նրանով, որ նրա մեջ չի մտնում.

- ա. պատրաստի արտադրանքը,
- բ. անավարտ արտադրանքի մնացորդների տարբերությունը,
- գ. տարայի արժեքը,
- դ. կիսաֆաբրիկատների արժեքը:

13. Ճյուղերում և ձեռնարկություններում համախառն ու ապրանքային արտադրանքների ծավալները համընկնում են, եթե.

- ա. արտադրական պարբերաշրջանի տևողությունը կարճ է և անավարտ արտադրության ծավալը փոքր է,

- բ. արտադրական պարբերաշրջանի փնտռությունը կարճ է, անավարտ արտադրության ծավալը մեծ է,
- գ. արտադրական պարբերաշրջանի փնտռությունը երկար է, իսկ անավարտ արտադրության ծավալը փոքր է,
- դ. արտադրական պարբերաշրջանի փնտռությունը երկար է, իսկ անավարտ արտադրության ծավալը մեծ է:

14. Արդյունաբերության մի շարք ճյուղերում՝ անավաշինություն, ծանր մեքենաշինություն, անավարտ արտադրության մնացորդները շարժ են, հեղևաբար.

- ա. համախառն արտադրանքի ծավալը հավասար է ապրանքային արտադրանքի ծավալին,
- բ. համախառն արտադրանքի ծավալը գերազանցում է ապրանքային արտադրանքի ծավալը,
- գ. ապրանքային արտադրանքի ծավալը գերազանցում է համախառն արտադրանքի ծավալը,
- դ. համախառն արտադրանքի ծավալը ասփիճանաբար նվազում է:

15. Ապրանքային արտադրանքն ու համախառն արտադրանքը գնահատվում են.

- ա. գործող գներով,
- բ. համադրելի գներով,
- գ. և՛ գործող, և՛ համադրելի գներով,
- դ. ո՛չ գործող, ո՛չ էլ համադրելի գներով:

16. Արտադրանքի իրացման ծավալի ցուցանիշը որոշվում է.

- ա. ապրանքային արտադրանքի ծավալով,
- բ. ապրանքային արտադրանքի ծավալի և փարվա սկզբին չիրացված արտադրանքի մնացորդի գումարով,
- գ. փարներջին չիրացված արտադրանքի մնացորդով,
- դ. ապրանքային արտադրանքի ծավալի և փարվա սկզբին չիրացված արտադրանքի մնացորդի գումարից հանելով փարվա վերջին չիրացված արտադրանքի մնացորդը:

17. Արտադրանքի իրացման ծավալի ցուցանիշում թվարկվածներից չի ներառվում.

- ա. ոչ արդյունաբերական բնույթի աշխատանքների, ծառայությունների արժեքը,
- բ. վերադարձվող տարայի արժեքը,
- գ. իրացված մեքենաների և սարքավորումների արժեքը,
- դ. պատրաստի արտադրանքը:

18. Թվարկվածները գյուղատնտեսական արտադրության առանձնահատկություններն են, բացառությամբ.

- ա. բնակլիմայական պայմանների տարբերությունը և արտադրության սեզոնային բնույթը,
- բ. աշխատաժամանակը և արտադրության ժամանակը հավասար չեն, և հողը սահմանափակ է,
- գ. հողն ունի համապիտանի (ունիվերսալ) հատկություն, և գյուղացիական տնտեսությունները համեմատաբար փոքր են /1 գյուղական ընտանիքի սահմաններում/,
- դ. արժեմեծացում տեղի չի ունենում:

19. Գյուղացիական տնտեսություններին բաժին է ընկնում սեփականաշնորհված հողատեսքերի.

- ա. 69.3 %-ը,
- բ. 43.8%-ը,
- գ. 95.9%-ը,
- դ. 85.1 %-ը:

20. ՆՏ-ում գյուղացիական տնտեսություններից յուրաքանչյուրը միջին հաշվով զբաղեցնում է.

- ա. 1.4 հա հողատարածություն,
- բ. 2 հա հողատարածություն,
- գ. 4 հա հողատարածություն,
- դ. 5 հա հողատարածություն:

21. Գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքը կազմում է ՆԱԻ.

- ա. 50%-ը,
- բ. 45%-ը,
- գ. 40 %-ը,

դ. 31.4 %-ը:

22. Գյուղատնտեսական արտադրության հիմնական ցուցանիշը համախառն արտադրանքն է, որը հաշվարկվում է.

- ա. բուսաբուծության և անասնաբուծության համախառն արտադրանքների գումարով,
- բ. բուսաբուծության համախառն արտադրանքի ծավալով,
- գ. անասնաբուծության համախառն արտադրանքի ծավալով,
- դ. բուսաբուծության և անասնաբուծության ենթաճյուղերի համախառն արտադրանքների փարբերությամբ:

23. Թվարկվածներից որը բուսաբուծության զարգացման ցուցանիշ է.

- ա. հողափարածությունների ծավալը և կառուցվածքը բնութագրող ցուցանիշները,
- բ. բուսաբուծության համախառն բերքը՝ ըստ առանձին մշակաբույսերի,
- գ. բերքափութությունը՝ ըստ առանձին մշակաբույսերի,
- դ. անասնահոտի ցեղային կառուցվածքը:

24. Գալիք ժամանակաշրջանում վարելահողերի ծավալը որոշելու նպատակով հաշվարկում են.

- ա. մշակվող վարելահողերը փարվա սկզբին,
- բ. մշակվող վարելահողերի մեծությունից հանում են կրճափած վարելահողերի մեծությունը,
- գ. փարվա սկզբին մշակվող վարելահողերի մեծությանը գումարում են ավելացրած վարելահողերի մեծությունը,
- դ. փարվա սկզբին մշակվող վարելահողեր-վարելահողերի կրճափումը + վարելահողերի աճը:

25. Գյուղատնտեսական մշակաբույսերի կառուցվածքը և նրանց ցանքադրամությունը որոշվում է՝ ելնելով.

- ա. նախորդ փարվա բերքափութությունից,
- բ. մշակաբույսի աճից,
- գ. բուսաբուծական մթերքների նկատմամբ պահանջարկից,
- դ. վերը թվարկվածները միասին:

26. Միևնույն հողամասում մշակաբույսերի մշակման խիստ սահմանված հերթականությունը կոչվում է.

- ա. ցանքաշրջանառության ժողացիա,
- բ. ցանքաշրջանառություն,
- գ. ժողացիայի կրկնակի կրճափում,
- դ. բերքափություն:

27. Մի շարք փայտների փաստացի բերքափությունը և արմատի վրայի բերքը.

- ա. բերքափության ցուցանիշներ են,
- բ. սերմնաբուծության բարելավման արդյունք են,
- գ. բուսաբուծության համախառն արդյունքը որոշող գործոններ են,
- դ. վարելահողերի կառուցվածքի բարելավման գործոններ են:

28. Բերքափության ցուցանիշը որոշում են՝ հիմք ընդունելով.

- ա. փաստացի պահեստային բերքափությունը,
- բ. արմատի վրայի բերքը,
- գ. վնասափուկների դեմ պայքարի միջոցառումները,
- դ. ոռոգելի հողափարածությունների ավելացումը:

29. Թփարկվածները մշակում են անասունների գլխաքանակը որոշելու նպատակով մշակված՝ հողի շրջանառության հաշվեկշռի մեջ, բացառությամբ.

- ա. հողի տեսակները, նրանց սեռահասակային կազմի փոփոխությունը տարվա ընթացքում,
- բ. հողի բնական աճը,
- գ. անասունների վաճառքը, մորթը, գնումները,
- դ. բերքահավաքի ճիշտ կազմակերպումը:

30. Հողի շրջանառությունը ստեղծվում է հասկանալի կերպով.

- ա. սեռահասակային կազմի փոփոխությունը տարվա ընթացքում,
- բ. գլխաքանակը տարվա սկզբին,
- գ. գլխաքանակը տարվա վերջին,
- դ. ընդհանուր գնումները:

31. Անասնահորի գլխաքանակը փարվա վերջում հավասար է.

- ա. փարեսկզբի գլխաքանակին,
- բ. փարեսկզբի գլխաքանակ + փարվա ընթացքում աճը,
- գ. փարեսկզբի գլխաքանակ + փարվա ընթացքում աճը - փարվա ընթացքում ելքը,
- դ. փարեսկզբի գլխաքանակ + փարվա ընթացքում ելքը:

32. Անասնակերի նկատմամբ պահանջարկը հաշվարկվում է անասնաբուծական մթերքների ծավալի և զոտրեխնկական նորմերի.

- ա. հարաբերությամբ,
- բ. արտադրյալով,
- գ. փարբերությամբ,
- դ. գումարով:

33. Գյուղատնտեսական մեքենաների ընդհանուր պահանջարկը ստանում ենք գյուղատնտեսական աշխատանքների ընդհանուր ծավալը.

- ա. բազմապատկելով 1 ձիաուժ հզորության համար սահմանված նորմով,
- բ. հարաբերելով 1 ձիաուժ հզորության համար սահմանված նորմին,
- գ. ծավալին գումարելով 1 ձիաուժ հզորության համար սահմանված նորմը,
- դ. ծավալից հանելով 1 ձիաուժ հզորության համար սահմանված նորմը:

34. Պարարտանյութերի նկատմամբ պահանջարկը որոշվում է առանձին մշակաբույսերի ցանքապարարածությունների ծավալի և պարարտանյութերի ծախսման ազդրօրինիական նորմերի.

- ա. հարաբերությամբ,
- բ. գումարով,
- գ. փարբերությամբ,
- դ. արտադրյալով:

35. Թունաքիմիկատների նկատմամբ պահանջարկը որոշելիս հիմք են ընդունվում.

- ա. ընդհանուր ցանքադարածությունները,
- բ. թունաքիմիկատների ծախսման նորմերը,
- գ. ընդհանուր ցանքադարածությունների և թունաքիմիկատների ծախսման նորմերի արտադրյալը,
- դ. ընդհանուր ցանքադարածությունների և դրանց ծախսման նորմերի հարաբերությունը:

36. Գյուղատնտեսական մթերքների նկատմամբ պահանջարկի /հացահատիկի/ որոշման հիմքում դրվում են.

- ա. բնակչության թիվը,
- բ. 1 շնչի հաշվով սպառման նորմը,
- գ. բնակչության թվի և 1 շնչի հաշվով սպառման նորմի հարաբերությունը,
- դ. բնակչության թվի և 1 շնչի հաշվով սպառման նորմի արտադրյալը:

37. Տրանսպորտը հանդիսանում է.

- ա. միայն նյութական արտադրության ճյուղ,
- բ. ոչ նյութական արտադրության ճյուղ,
- գ. մի մասով նյութական, մյուս մասով՝ ոչ նյութական արտադրության ճյուղ,
- դ. աշխատանքի հասարակական բաժանման կարևոր պայման:

38. Արտադրանքի արժեքն ավելանում է.

- ա. փեղափոխման աշխատանքների ծավալով,
- բ. բեռնման և փեղափոխման աշխատանքների ծավալով,
- գ. բեռնման և բեռնաթափման աշխատանքների ծավալով,
- դ. բեռնման, փեղափոխման և բեռնաթափման աշխատանքների ծավալով:

39. 1999 թվականից ՎՏ-ում բեռնափոխադրումների և ուղևորափոխադրումների տեսանկյունից գերակշռող է.

- ա. ավտոմոբիլային տրանսպորտը,
- բ. երկաթուղայինը,
- գ. օդայինը,
- դ. խողովակաշարայինը:

40. Բեռնափոխադրումները հաշվարկվում են բեռնաշրջանառության ծավալի ցուցանիշով, որը հավասար է փոխադրվող բեռի քանակի և փոխադրման միջին հեռավորության.

- ա. գումարին,
- բ. արտադրյալին,
- գ. տարբերությանը,
- դ. հարաբերությանը:

41. Արտադրության ծավալի աճին զուգընթաց բեռնափոխադրումների ծավալը.

- ա. աճում է,
- բ. նվազում է,
- գ. չի փոփոխվում,
- դ. հավասարվում է 0-ի:

42. Արտադրողական ուժերի տեղաբաշխման կատարելագործումը նպաստում է բեռնափոխադրումների ծավալի աճելի.

- ա. արագ տեմպերով աճին,
- բ. դանդաղ տեմպերով աճին,
- գ. արագ տեմպերի կրճատմանը,
- դ. դանդաղ տեմպերի կրճատմանը:

43. 1996-2000 թթ. ՄԱՀ-ն աճել է 120%-ով, իսկ բեռնափոխադրումների ծավալը՝ 115%-ով: Գալիք 5 տարում արտադրության ծավալն աճելու է 125%-ով: Փոխադրումների ծավալի աճը կկազմի.

- ա . 130%,
- բ. 140%,
- գ. 116.1%,
- դ .120%:

44. Արտադրության և սպառման շրջանային հաշվեկշռում փոխադրման ենթակա բեռների քանակը որոշվում է.

- ա. բեռների ռեսուրսների քանակով /մնացորդ տարվա սկզբին և արտադրվածի գումարը/,

- բ. բեռների՝ փեղում օգտագործելու և ձեռնարկության փրանսպորտով փոխադրվող բեռների գումարով,
- գ. բեռների ռեսուրսների և դրանք փեղում օգտագործելու ու ձեռնարկության փրանսպորտով փոխադրվող բեռների գումարի փարբերությամբ,
- դ. բեռների ռեսուրսների և ձեռնարկության փրանսպորտով փոխադրվող բեռների գումարով:

45. Տրանսպորտային հաշվեկշիռները բնութագրում են թվարկվածները, բացի.

- ա. ներկրվող և արտակրվող բեռների ծավալները,
- բ. տնտեսական կապերն այլ շրջանների հետ,
- գ. տնտեսական կապերն այլ երկրի հետ,
- դ. տվյալ վայրի բնաաշխարհագրական դիրքը:

46. Բեռնաշրջանառության ծավալը որոշելու համար անհրաժեշտ է ունենալ.

- ա. փոխադրման ենթակա բեռների քանակը,
- բ. փոխադրման միջին հեռավորությունը,
- գ. ոչ միայն փոխադրման ենթակա բեռների քանակը, այլ նաև փոխադրման միջին հեռավորությունը,
- դ. արտադրողների և սպառողների միջև կապերը:

47. Բնակչության շարժի գործակիցը, ցույց տալով 1 տարում տվյալ երկրի յուրաքանչյուր բնակչի կապարած ուղևորությունների քանակը կիլոմետրերով, որոշվում է ուղևորաշրջանառության և բնակչության թվաքանակի.

- ա. հարաբերությամբ,
- բ. գումարով,
- գ. տարբերությամբ,
- դ. արտադրյալով:

48. Տրանսպորտի ծրագրի մշակման ժամանակ կարևոր է.

- ա. փոխադրումների ծավալի որոշումը,
- բ. փոխադրումների հիմնավորումը ռեսուրսներով
- գ. ոչ միայն փոխադրումների ծավալի որոշումը, այլ նաև դրա հիմնավորումը համապատասխան ռեսուրսներով,

դ. ծրագրի հիմնավորումը շարժական կազմով, վառելիքով և էներգիայով:

49. Կապը հանդիսանալով հանրապետության բնագավառներից մեկը.

ա. սպասարկում է փոփոխությանը,

բ. սպասարկում է բնակչությանը,

գ. մի մասով սպասարկում է փոփոխությանը, մյուս մասով՝ բնակչությանը,

դ. բավարարում է երկրի պաշտպանության պահանջները:

50. Եթե տրանսպորտը փոխադրում է բեռներ և ուղևորներ, ապա կապը փոխադրում է տեղեկատվություն.

ա. փոստային ծառայության ձևով,

բ. հեռուստահաղորդագրության ձևով,

գ. ռադիոհաղորդագրության ձևով,

դ. վերը թվարկվածները միասին:

51. Բնօգտագործման համար անհրաժեշտ կապիչայուները ունենալու ծավալը որոշելու համար բնական ռեսուրսները ստորաբաժանվում են.

ա. վերականգնվող,

բ. չվերականգնվող,

գ. ռեսուրսներ և պաշարներ,

դ. վերը թվարկվածները միասին :

52. 2 տեսակի արտադրանքի համար օգտագործվում է միևնույն աշխատանքի առարկան: Առաջին արտադրանքից արտադրելու են 360000 հատ, իսկ երկրորդից՝ 560000 հատ: Առաջինի համար ծախսման նորման 0.5 մեդր է, իսկ երկրորդի համար՝ 1.5 մեդր: Որքա՞ն է կազմում աշխատանքի առարկայի նկատմամբ պահանջարկը.

ա. 1 մլն,

բ. 1.20 մլն,

գ. 2 մլն,

դ. 2.5 մլն:

53. 2000թ. արտադրվել է 396000 դրամի արտադրանք, իսկ արտադրական կարողությունների միջին տարեկան արժեքը կազմել է 198000 դրամ: Դա նշանակում է, որ արտադրական կարողությունների օգտագործման գործակիցը կկազմի.

- ա. 2,
- բ. 1,
- գ. 1.5,
- դ. 0.5:

54. Արտադրական կարողությունների օգտագործման գործակիցը գալիք ժամանակաշրջանում կկազմի 1.16, իսկ արտադրված արտադրանքն արժեքային արտահայտությամբ՝ 400000: Որքա՞ն կկազմի արտադրական կարողությունների նկատմամբ պահանջարկը կամ արտադրական կարողությունների միջին տարեկան արժեքը գալիք ժամանակաշրջանում կկազմի.

- ա . 300,
- բ. 340,
- գ. 344.827,
- դ. 400:

55. Որքա՞ն կկազմի արտադրանքի իրացման ծավալի ցուցանիշը, եթե հայրնի է, որ ապրանքային արտադրանքը կազմել է 370 հապ կամ 1850 դրամի /մեկն արժե 5 դրամ/, տարվա սկզբին չիրացված արտադրանքի մնացորդը կազմել է 159 հապ կամ 795 դրամի, իսկ տարվա վերջին չիրացված արտադրանքի ծավալը՝ 99 հապ կամ 495 դրամի.

- ա. 200 հապ կամ 1000 դրամի,
- բ. 350 հապ կամ 1750 դրամի,
- գ. 400 հապ կամ 2000 դրամի,
- դ. 430 հապ կամ 2150 դրամի:

56. 2000թ. սկզբին մշակվող վարելահողերը կազմում էին 357000 հա, նույն տարում վարելահողերի ծավալը, ջրամբարներ կառուցելու և բազմամյա փնկարկների պատճառով, կրճատեցին 177 հա-ով: Ներո ճահիճների չորացման և խամ ու խոպան հողերի յուրացման ճանապարհով ավելացրեցին

վարելահողերը 132 հազ. հա-ով: Գալիք ժամանակաշրջանում վարելահողերը կկազմեն.

ա. 312000 հա,

բ. 300000 հա,

գ. 350000 հա,

դ. 280000 հա:

57. Տարվա սկզբին անասունների գլխաքանակը կազմել է 599 հազ: Տարվա ընթացքում ավելացել է 378-ով, իսկ տարվա վերջին արդահանել են 269-ը: Անասնահողի գլխաքանակը տարվա վերջին կկազմի.

ա. 700,

բ. 702,

գ. 708,

դ. 710:

58. 2001թ. անասնաբուծական մթերքների ծավալը կազմում էր 2379կգ, իսկ զոտրեխնիկական նորմը, որն անհրաժեշտ է կենդանուն կերակրելու համար՝ 3կգ: 2002թ. անասնաբուծական մթերքների ծավալը կազմում էր մինչև 2667կգ: Որքանո՞վ է ավելացել անասնակերի նկատմամբ պահանջարկը.

ա. 664,

բ. 764,

գ. 864,

դ. 964:

59. Նախապեսված է 7895կգ բերք տրանսպորտով տեղափոխել Ա-ից Բ քաղաք, որի միջին հեռավորությունը 78կմ է: Որքա՞ն է բեռնաշրջանառությունը.

ա. 615.810 տ/կմ,

բ. 610.810 տ/կմ,

գ. 612.810 տ/կմ,

դ. 614.810 տ/կմ:

**60. Տրված է, որ ուղեորաշրջանառությունը /ուղեոր/կմ/
179860 է, իսկ բնակչության թվաքանակը՝ 42600 մարդ: Նշա-
նակում է՝ բնակչության շարժի գործակիցը հավասար է.**

ա. մոդ 4.02,

բ. մոդ 4.10,

գ. մոդ 4.15,

դ. մոդ 4.22:

ՀՀ ներդրումային քաղաքականությունը

1. Նշվածները համարվում են տվյալ երկրի ներդրումային ծախսեր, բացի.

- ա. պետական կապիտալ ներդրումներից,
- բ. բնակարանային շինարարության մեջ կապարվող ներդրումներից,
- գ. հիմնական ֆոնդերում ներդրումներից,
- դ. պաշարներում ներդրումներից:

2. Տամանայն ներդրումների նոր դասական տեսության՝ արտադրական հաստատագրված ներդրումները կախված չեն.

- ա. ընկերությունների իրացված եկամուտներից,
- բ. կապիտալի սահմանային արդյունքից,
- գ. տոկոսադրույքից,
- դ. հարկային կանոններից:

3. Կապիտալը վարձակալման տվող ընկերության համար ծախս չի հանդիսանում.

- ա. կորցրած տոկոսը, որը նա կարող էր ստանալ իր կապիտալը բանկում դնելու դեպքում,
- բ. մաշվածքը և կապիտալի կորուստը,
- գ. աշխատողների աշխատավարձը,
- դ. ակտիվների գների փոփոխությունից կախված կորուստը կամ հասույթը:

4. Եթե արտադրության միջոցների և մյուս ապրանքների գների ինդեքսները նույնն են, ապա ներդրումներ կատարելու համար իրական ծախսերի ինդեքսը, հարկերի բացակայության դեպքում, կարող է ներկայացվել որպես.

- ա. անվանական տոկոսադրույք՝ գումարած մաշվածքի տոկոս,
- բ. իրական տոկոսադրույք՝ գումարած մաշվածքի տոկոս,

- գ. արտադրության միջոցների գնման գին՝ բազմապատկած անվանական տոկոսադրույքի և մաշվածքի տոկոսի գումարով,
- դ. արտադրության միջոցների գնման գին՝ բազմապատկած իրական տոկոսադրույքի և մաշվածքի տոկոսի գումարով:

5. Կապիտալի յուրաքանչյուր լրացուցիչ միավորի բերած իրական շահույթը հավասար է.

- ա. կապիտալի սահմանային արդյունքին,
- բ. կապիտալի միջին արդյունքին,
- գ. կապիտալի ընդհանուր արդյունքին,
- դ. կապիտալի միջին արդյունք՝ հանած կապիտալի սահմանային արդյունք:

6. Եթե կորպորացիաների շահույթը որոշվում է կապիտալի իրական գնի և կապիտալի ծախսերի տարբերությամբ, ապա.

- ա. ներդրումների համար գերադասելի է ունենալ կորպորացիաների շահութահարկ, քան բոլորովին չունենալ,
- բ. ներդրումների համար ավելի նպատակահարմար է ունենալ կորպորացիաների շահութահարկ, քան չունենալ բոլորովին,
- գ. կորպորատիվ սեփականության վրա հարկի առկայությունը կամ բացակայությունը ներդրումների խթանման վրա չեն ազդում,
- դ. ներդրումների վրա կորպորացիաների շահութահարկի ազդեցությունը կախված է հարկային դրույքաչափից:

7. Եթե տվյալ երկրում կապիտալի վարձակալման վճարը չափ բարձր է, ապա հեղուակը է այն բանի, որ երկիրն ունի հարաբերականորեն.

- ա. հեղաճնաց տեխնոլոգիա,
- բ. աշխատուժի փոքր քանակ,
- գ. կապիտալի մեծ պաշար,
- դ. կապիտալի փոքր պաշար:

8. Եթե արտադրական ֆունկցիան ունի Կոր-Դուզրասի արտադրական ֆունկցիայի տեսքը, ապա կապիտալի պաշար-

րի ավելացման դեպքում կապիտալի վարձակալման իրական գինը.

- ա. կիջնի,
- բ. կմնա նույնը,
- գ. կաճի ավելի մեծ համամասնությամբ, քան կապիտալի պաշարը,
- դ. կաճի ավելի փոքր համամասնությամբ, քան կապիտալի պաշարը:

9. Կապիտալի միավորի վրա ծախսերը կախված չեն.

- ա. փոկոսադրույքից,
- բ. գների ընդհանուր մակարդակի հարաբերական փոփոխությունից,
- գ. մաշվածքից,
- դ. կապիտալի գնի հարաբերական փոփոխությունից:

10. Կապիտալի տերերը կապիտալը վարձակալության տակում դեպքում կունենան շահույթ, եթե.

- ա. կապիտալի միավորի վրա իրական ծախսերն ավելի մեծ են, քան կապիտալի սահմանային արդյունքը,
- բ. կապիտալի սահմանային արդյունքն ավելի մեծ է, քան կապիտալի միավորի վրա իրական ծախսերը,
- գ. կապիտալի միավորի վրա իրական ծախսերն ավելի մեծ են, քան կապիտալի վարձակալման իրական գինը,
- դ. կապիտալի սահմանային արդյունքն ավելի մեծ է, քան վարձակալման իրական գինը:

11. Կապիտալի պաշարի փոփոխությունը, որը կոչվում է զույր ներդրումներ, ուղիղ համամասնորեն կախված է.

- ա. ինֆլյացիայի մակարդակից,
- բ. շահույթի մակարդակից,
- գ. անվանական փոկոսադրույքից,
- դ. կորպորացիաների կողմից վճարվող հարկերի մակարդակից:

12. Երկարաժամկետում կապիտալի սահմանային արդյունքը հավասարվում է.

- ա. իրական փոկոսադրույքին,

- բ. անվանական փոկոսադրույքին,
- գ. ներդրումային ապրանքների իրական գնին,
- դ. կապիտալի միավորի վրա իրական ծախսերին:

13. Ենթադրենք՝ պեպությունը որոշում է նվազեցնել բյուջեի պակասուրդը կորպորացիաների շահույթից զանձվող (հավաքագրվող) հարկերի ավելացման ճանապարհով: Եթե օրենքը շահույթը սահմանում է որպես կապիտալի վարձակալման գնի և կապիտալի միավորի վրա ծախսերի տարբերություն, ապա պեպության այդ միջոցառման արդյունքում ներդրումներ կատարելու խթանները.

- ա. կնվազեն,
- բ. կավելանան,
- գ. կմնան անփոփոխ,
- դ. կամ կավելանան, կամ կնվազեն՝ կախված նրանից, թե ինչպես ենք չափում մաշվածքը:

14. Տամաձայն ներդրումային հարկային վարկի՝ ընկերության հարկման չափը նվազում է.

- ա. կապիտալի դիմաց փոկոսային վճարների չափով,
- բ. մաշվածքի չափով,
- գ. նոր ներդրումային ապրանքների ձեռքբերման վրա կատարվող ծախսերի չափով,
- դ. կապիտալի պաշարի կուտակումից ստացված փոկոսադրույքի չափով:

15. Ներդրումային հարկային վարկի կիրառումը.

- ա. ներդրումային գրաֆիկը կտեղաշարժի դեպի աջ-վերև,
- բ. ներդրումների գրաֆիկը կտեղաշարժի դեպի ձախ-ներքև,
- գ. ներդրումների գրաֆիկը չի փոփոխի,
- դ. ներդրումների գրաֆիկը կտեղաշարժի կամ դեպի աջ-վերև կամ դեպի ձախ-ներքև:

16. Տոբինի գործակիցը.

- ա. կապիտալի շուկայական արժեքի հարաբերությունն է կապիտալի վերականգնման արժեքին,
- բ. կապիտալի բերած շահույթի հարաբերությունն է կապիտալի արժեքին,

- գ. կապիտալի վարձակալման վճարի հարաբերությունն է կապիտալի վերականգնման արժեքին,
- դ. կապիտալի բերած շահույթի հարաբերությունն է կապիտալի սահմանային արդյունքին:

17. Եթե սպասվում է կորպորացիաների շահութահարկի ավելացում, ապա.

- ա. Տոբինի գործակիցը կմեծանա, իսկ ներդրումները կնվազեն,
- բ. Տոբինի գործակիցը կմեծանա, իսկ ներդրումները կավելանան,
- գ. Տոբինի գործակիցը կփոքրանա, իսկ ներդրումները կնվազեն,
- դ. Տոբինի գործակիցը կփոքրանա, իսկ ներդրումները կավելանան:

18. Գրավադրման շուկայում փոկոսադրույթի բարձրացումը.

- ա. կրճատում է բնակարանների նկատմամբ պահանջարկը, բնակարանների գները և ներդրումները բնակարանային շինարարության մեջ,
- բ. կրճատում է բնակարանների նկատմամբ պահանջարկը, ներդրումները բնակարանային շինարարության մեջ և բարձրացնում բնակարանների գները,
- գ. մեծացնում է բնակարանների նկատմամբ պահանջարկը, գները և ներդրումները,
- դ. մեծացնում է բնակարանների նկատմամբ պահանջարկը, իջեցնում գները և ներդրումները:

19. Պաշարներում կապարվող ներդրումների ակտիվերապորի մոդելում Ֆիրմայի ապրանքանյութական պաշարները.

- ա. կայուն են,
- բ. թողարկման կայուն մասն են,
- գ. թողարկման այն մասն են, որը նվազում է արտադրության ավելացման դեպքում,
- դ. թողարկման այն մասն են, որն ավելանում է արտադրության ավելացման դեպքում:

20. Ներդրումների ծավալի վրա ազդում են.

- ա. փոկոսադրույքի մակարդակը,
- բ. ձեռնարկությունների լավարեսական կամ հոռեփեսական սպասելիքները,
- գ. փոխնոլոգիական փոփոխությունների մակարդակը,
- դ. բոլոր նախորդ պափասխանները ճիշտ են:

21. Եթե մարդիկ իրենց ամբողջ եկամույրը չեն ծախսում սպառման վրա և չծախսված գումարը փեղադրում են բանկում, ապա կարելի է ասել, որ նրանք.

- ա. խնայում են, բայց չեն ներդնում,
- բ. ներդնում են, բայց չեն խնայում,
- գ. ո՛չ խնայում են, ո՛չ էլ ներդնում,
- դ. և՛ խնայում են, և՛ ներդնում:

22. Թվարկվածներից ո՞րն է վերաբերում ազգային հաշիվների համակարգի «ներդրումներ» հասկացությանը.

- ա. փոխառության պարափոմսների ցանկացած գնումը,
- բ. կուրակված եկամտի ցանկացած քանակությունը, որը չի ուղղվում խնայողությանը,
- գ. բաժնեփոմսների ցանկացած գնումը,
- դ. բոլոր նախորդ պափասխանները սխալ են:

23. Եթե ֆիրման ենթադրում է, որ փոքրահասական անկումը լիակու է կարճաժամկետ, ապա.

- ա. կրճափում է ներդրումները,
- բ. շարունակում է իրականացնել ներդրումներ,
- գ. ներդրումների մակարդակը չի փոփոխում,
- դ. կրճափում է զբաղվածությունը:

24. Ակսելերացիայի մոդելից հեղևում է, որ պաշարներում ներդրումները.

- ա. համապափասխանում են թողարկման փոփոխություններին,
- բ. համապափասխանում են պաշարների ծավալների փոփոխությանը,
- գ. համամասնական են ՆԱՎ-ին,
- դ. համամասնական են փոկոսադրույքին:

25. Տամախատն, մասնավոր ներդրումները հաշվի են առնվում հեղինակալ հաշվարկները կատարելիս.

- ա. ՆԱ հաշվարկը՝ ըստ եկամուտների,
- բ. ՆԱ հաշվարկը՝ ըստ ծախսերի,
- գ. ԶԱ հաշվարկը՝ ըստ ծախսերի,
- դ. փնթիկնվող եկամուտները հաշվարկելիս:

26. Տամախատն ներդրումների ծավալների կրճատման միտումը ի հայտ է գալիս այն ժամանակ, երբ.

- ա. վաճառքի աճի տեմպերը բարձրանում են,
- բ. վաճառքի աճի մակարդակը մնում է հաստատուն,
- գ. վաճառքի աճի տեմպերը նվազում են,
- դ. բոլոր նախորդ պարամետրերը ճիշտ են:

27. ՆԱ հեղինակալ տարրերից որի վրա է ավելի մեծ ազդեցություն գործում տոկոսադրույթի փոփոխությունը.

- ա. սպառողական ծախսերի,
- բ. ներդրումների,
- գ. պեղական ծախսերի,
- դ. արտահանման:

28. Լրիվ գրադվածությամբ բնութագրվող տնտեսության մեջ տնտեսական աճի բարձր տեմպերը պահանջում են.

- ա. խնայողությունների և ներդրումների ցածր նորմեր,
- բ. խնայողությունների բարձր և ներդրումների ցածր նորմեր,
- գ. խնայողությունների և ներդրումների բարձր նորմեր,
- դ. խնայողությունների և ներդրումների նորմերի իջեցում:

29. Ֆիրման նախատեսում է բանկային վարկ վերցնել տարեկան 18% տոկոսադրույթով՝ նոր ձեռնարկության շինարարության համար: Սպասվող շահույթի նորմը կազմելու է 20%: Այս պայմաններում ֆիրման.

- ա. չի կառուցի նոր ձեռնարկություն,
- բ. կկառուցի նոր ձեռնարկություն,
- գ. չնայած վնասին, կորոշի կառուցել ձեռնարկություն,
- դ. չի կարող վճիռ կայացնել ունեցած տեղեկատվության հիման վրա:

30. Ձեռնարկությունների հիմնական ֆոնդերի մեջ ներդրումային ծախսերի ընդհանուր ծավալը հավասար է.

- ա. գույք ներդրումների և շարքից դուրս եկող կապիտալի փոխարինման համար ներդրումների գումարին,
- բ. գույք ներդրումների և շարքից դուրս եկող կապիտալի փոխարինման համար ներդրումների փարբերությանը,
- գ. գույք ներդրումների և շարքից դուրս եկող կապիտալի արտադրյալին,
- դ. գույք ներդրումների և կապիտալի սահմանային արդյունքի գումարին:

ԽՆԴԻՐՆԵՐ

1. Այդուսակում բերված երկու ներդրումային նախագծերի տվյալների հիման վրա որոշել փողի գույք հոսքերի գումարը, նախագծի շահագործման ամբողջ ժամանակահատվածում դիսկոնտային գործակիցը, ներկա արժեքը, շահույթի ներքին նորմը, եկամտաբերության ինդեքսը և փոխհատուցման ժամկետը:

Ներդրումային նախագծերի ելակետային տվյալները.

Ցուցանիշներ	Ներդրումային նախագծեր	
	1	2
ներդրումների ծավալը, մլն դրամ	1500	1700
ներդրումային նախագծերի շահագործման ժամանակը, տարի	3	4
դրամական հոսքերի գումարը, մլն դրամ	2300	2600
այդ թվում ըստ տարիների՝		
առաջին 1	1300	500
երկրորդ 2	600	700
երրորդ 3	400	700
չորրորդ 4	-	700
դիսկոնտային դրույքը, %	10	12
ինֆլացիայի միջին տարեկան տեմպը, %	9	9

Որոշել ներդրումային նախագծերի դիսկոնտային գործակիցը և ընթացիկ արժեքը:

	<i>N₁ ներդրումային նախագիծ</i>			<i>N₂ ներդրումային նախագիծ</i>		
	<i>գալիք արժեքը</i>	<i>դիսկոնտ. գործակ. 10%-ի դեպքում</i>	<i>ներկա արժեքը</i>	<i>գալիք արժեքը</i>	<i>դիսկոնտ. գործակ. 12%-ի դեպքում</i>	<i>ներկա արժեքը</i>
1	1300	0.909	1282	500	0.893	447
2	600	0.826	496	700	0.797	558
3	400	0.752	301	700	0.712	498
4				700	0.636	445
ընդամենը	2300	-	2079	2600	-	1948

Ծանոթացում. դիսկոնտավորման գործակիցը որոշվում է հետևյալ բանաձևով.

$$K_q = \frac{1}{(1 + K)^q}, \text{ որպեսզի } K\text{-ն դիսկոնտային դրույքն է, } t\text{-ն՝}$$

տարիների թիվը:

2. Ենթադրենք՝ ձեռնարկությունը քննարկում է նոր տեխնոլոգիական գծի ձեռքբերման նպատակահարմարությունը: Գծի արժեքը 10 մլն դոլար է, շահագործման ժամկետը 5 տարի է, սարքավորումների մաշվածությունը՝ տարեկան 20%:

<i>Ցուցանիշներ</i>	<i>Տարիներ</i>				
	1	2	3	4	5
	2	3	4	5	6
իրացման ծավալը	6800	7400	8200	8000	5000
ընթացիկ ծախսեր	3400	3502	3607	3715	3827
մաշվածք	2000	2000	2000	2000	2000
հարկվող շահույթ (1-(2+3))	1400	1898	2593	2285	173
շահութահարկ	420	569	778	686	52
զույր շահույթ (4-5)	980	1329	1815	1599	121
զույր դրամական հոսքեր (3+6)	2980	3329	3815	3599	2121
K ₁ =10%					
K ₂ =20%					

Նաշվել.

- ա. գույր բերված արդյունքը,
- բ. ներդրումների եկամտաբերության ինդեքսը,
- գ. ծախսածածկման ժամկետը:

3. Ենթադրենք՝ ձեռնարկությունը ձեռք է բերել մի հասարոց, որի դիսկոնտային արժեքը 5540 դոլար է: Այս դեպքում իմաստ ունի՝ արդյոք հասարոցը գնել 5600 դոլարով, եթե ձեռնարկությունը միապիսի է, 3 տարի շահագործելով, ստանալ 6500 դոլարի եկամուտ: Ո՞րն է ավելի շահավետ գնել հասարոցը 5600 դոլարով, թե՞ այդ գումարն ավանդ դնել բանկում:

**Արտաքին տնտեսական քաղաքականությունը և
բաց տնտեսության զարգացման
օրինաչափությունները**

1. *Զույր արտահանումը հավասար է.*

- ա. ՆԱՄ՝ հանած ապրանքների ու ծառայությունների ձեռքբերման համար կատարված ներքին ծախսերը,
- բ. ՆԱՄ՝ հանած բոլոր ապրանքների ու ծառայությունների ձեռքբերման համար կատարված ներքին ծախսերը՝ գումարած երկրի ներսում արտադրված բոլոր ապրանքների ու ծառայությունների ձեռքբերման համար արտասահմանում կատարված ծախսերը,
- գ. ՆԱՄ՝ հանած երկրի ներսում արտադրված բոլոր ապրանքների ու ծառայությունների ձեռքբերման համար կատարված ներքին ծախսերը,
- դ. ՆԱՄ՝ հանած երկրի ներսում արտադրված ապրանքների ու ծառայությունների ձեռքբերման համար կատարված ներքին ծախսերը՝ հանած երկրի ներսում արտադրված ապրանքների ու ծառայությունների ձեռքբերման համար արտասահմանում կատարված ծախսերը:

2. *Զույր արտահանման մեծությունը համարվում է որպես հավասար մեծություն.*

- ա. զույր ներդրումներին,
- բ. զույր խնայողությանը,
- գ. ազգային խնայողությանը,
- դ. ներքին ներդրումներին գերազանցող ազգային խնայողությանը:

3. *Փոքր բաց տնտեսություն ունեցող երկրում, եթե համաշխարհային իրական տոկոսադրույքը բարձր է երկրի տոկոսադրույքից, և ազգային խնայողությունը հավասար է ներդրումներին, ապա կլինի.*

- ա. ընթացիկ հաշվի և կապիտալի հաշվի դրական մնացորդ,
- բ. ընթացիկ հաշվի և կապիտալի հաշվի պակասուրդ,

- գ. ընթացիկ հաշվի դրական մնացորդ և կապիտալի հաշվի պակասուրդ,
- դ. ընթացիկ հաշվի պակասուրդ և կապիտալի հաշվի դրական մնացորդ:

4. Փոքր բաց տնտեսությունն ունեցող երկրներում հաժապարակչված առևտրային հաշվեկշռի դեպքում, եթե կառավարությունը մեծացնում է պետական գնումների ծավալը, ապա այդպիսի քաղաքականությունը հանգեցնում է.

- ա. վճարային հաշվեկշռի ընթացիկ հաշվի պակասուրդի և կապիտալի հաշվի դրական մնացորդի,
- բ. ընթացիկ հաշվի դրական մնացորդի և կապիտալի հաշվի պակասուրդի
- գ. ընթացիկ հաշվի և կապիտալի հաշվի պակասուրդի
- դ. ընթացիկ հաշվի և կապիտալի հաշվի դրական մնացորդի:

5. Փոքր բաց տնտեսությունում, երբ կառավարությունը կրճատում է ազգային խնայողությունը, իրական փոխանակային կուրսի հավասարակշիռ արժեքը.

- ա. բարձրանում է, իսկ գույք արտահանման մեծությունը՝ կրճատվում,
- բ. բարձրանում է, և մեծանում է գույք արտահանումը,
- գ. իջնում է, և կրճատվում է գույք արտահանումը,
- դ. իջնում է, իսկ գույք արտահանումը՝ մեծանում:

6. Փոքր բաց տնտեսությունում, եթե արտասահմանյան երկրների կառավարությունները կրճատում են իրենց ազգային խնայողությունը, ապա իրական փոխանակային կուրսի հավասարակշիռ արժեքը.

- ա. բարձրանում է, իսկ գույք արտահանումը կրճատվում է,
- բ. բարձրանում է, իսկ գույք արտահանումը մեծանում է,
- գ. իջնում է, իսկ գույք արտահանումը կրճատվում է,
- դ. իջնում է, իսկ գույք արտահանումը մեծանում է:

7. Փոքր բաց տնտեսությունում, եթե կառավարությունը խթանում է ներդրումները, կրճատելով ներդրումների վրա դրվող հարկերը, ապա.

- ա. ներդրումներն ավելանում են և ֆինանսավորվում ազգային խնայողությունից,
- բ. ներդրումներն ավելանում են և ֆինանսավորվում արտահանման աճի հաշվին,
- գ. ներդրումներն ավելանում են և ֆինանսավորվում արտասահմանյան կապիտալի ներհոսքի հաշվին,
- դ. ներդրումները չեն ավելանում, դրա փոխարեն բարձրանում է փոկոսադրույթը:

8. Նովանավորչության կողմնակիցները գրևում են, որ մաքսադուրքերը, քվոտաները եվ առևտրային այլ սահմանափակումներն անհրաժեշտ են որպեսզի.

- ա. պաշտպանեն տնտեսության նոր ճյուղերը արտասահմանյան մրցակցությունից,
- բ. ավելացվի երկրի բնակչության զբաղվածությունը,
- գ. կանխվի դեմպինգը,
- դ. բոլոր պաշտասխանները ճիշտ են:

9. Վճարային հաշվեկշռի ընթացիկ գործառնությունների հաշիվը չի ներառում.

- ա. ապրանքների արտահանումը,
- բ. զուտ եկամուտները ներդրումներից,
- գ. փրանսպորտային ծառայությունները այլ երկրներին,
- դ. երկրի ակտիվների փոփոխությունը արտասահմանյան երկրներում:

10. Եթե Նայաստանում և Ռուսաստանում գործում է լողացող փոխանակային կուրսերի համակարգը և ռուսական ռուբլու նկատմամբ պահանջարկը մեծանում է, ապա դա նշանակում է.

- ա. ռուսական ռուբլու առաջարկը իջել է կամ իջնելու է,
- բ. ռուսական ռուբլու գինը, արտահայտված հայկական դրամով, կընկնի,
- գ. հայկական դրամի առաջարկը նվազել է,
- դ. հայկական դրամի գինը, արտահայտված ռուսական ռուբլով, կընկնի:

11. Եթե Հայաստանի ՆԱԾ ծավալը փոքրանում է, ապա ազատ լողացող փոխանակային կուրսերի համակարգի դեպքում.

- ա. ներմուծումը կնվազի, իսկ հայկական արժույթի գինը կբարձրանա,
- բ. ներմուծումը և հայկական արժույթի գինը կնվազեն,
- գ. ներմուծումը և հայկական արժույթի գինը կավելանան,
- դ. ներմուծումը կավելանա, իսկ հայկական արժույթի գինը կնվազի:

12. Վճարային հաշվեկշռի դրական մնացորդը կավելանա, եթե երկրում.

- ա. իրական փոկոսադրույթը իջնի,
- բ. ինֆլյացիայի փեմպն ավելանա,
- գ. փնփեսական աճի փեմպն ավելանա,
- դ. վերոնշյալներից ոչ մեկը փեղի չի ունենա:

13. Եթե հայաստանգրված փոխանակային կուրսերի համակարգի դեպքում Հայաստանում ինֆլյացիան լինի ավելի բարձր, քան այլ երկրներում, ապա.

- ա. Հայաստանի արտահանումը և ներմուծումը կնվազեն,
- բ. Հայաստանի արտահանումը և ներմուծումը կավելանան,
- գ. Հայաստանի արտահանումը կավելանա, իսկ ներմուծումը կնվազի,
- դ. Հայաստանի արտահանումը կնվազի, իսկ ներմուծումը կավելանա:

14. Ենթադրենք՝ Հայաստանի քաղաքացին ամեն օր հայտում է Վրաստանի տահմանը և աշխատում այնպես: Այդ աշխատանքից սրացված եկամուտը կմփրկի.

- ա. Հայաստանի ՆԱԾ-ի և Վրաստանի ՆԱԾ-ի մեջ,
- բ. Հայաստանի ՆԱԾ-ի և Վրաստանի ՆԱԾ-ի մեջ,
- գ. Հայաստանի ՆԱԾ-ի և Վրաստանի ՆԱԾ-ի մեջ,
- դ. Հայաստանի ՆԱԾ-ի և Վրաստանի ՆԱԾ-ի մեջ:

15. Եթե կապիտալի հաշիվն ունի դրական մնացորդ, ապա

- ա. I - S-ը բացասական է,

- բ. ընթացիկ գործառնությունների հաշիվն ունի դրական մնացորդ,
- գ. NX-ը բացասական է,
- դ. պետական խնայողությունները գերազանցում են ներդրումները:

16. Փոքր բաց փնտեսությունում փոկոսադրույքը որոշվում է.

- ա. խնայողությունների և ներդրումների հավասարակշռությամբ,
- բ. համաշխարհային փոկոսադրույքով,
- գ. պետական ծախսերի՝ պետական եկամուտների նկատմամբ գերազանցման չափով,
- դ. կապիտալի հաշվի մնացորդով:

17. Փոքր բաց փնտեսությունում, երբ երկիրն ունի հավասարակշռված առևտուր, հարկերի ավելացումը կհանգեցնի նրան, որ.

- ա. կապիտալի հաշիվը կունենա դրական մնացորդ,
- բ. կբարձրանա փոկոսադրույքը,
- գ. զուտ արտահանումը կփոքրանա,
- դ. ընթացիկ գործառնությունների հաշվի մնացորդը կլինի դրական:

18. Եթե փոքր բաց փնտեսությունում առևտուրը հավասարակշռված է, համաշխարհային փոկոսադրույքի բարձրացումը, որը փնդի է ունեցել արտասահմանյան երկրների՝ խթանող հարկաբյուջեության քաղաքականության արդյունքում, կհանգեցնի.

- ա. կապիտալի հաշվի դրական մնացորդի և ընթացիկ գործառնությունների հաշվի դրական մնացորդի,
- բ. կապիտալի հաշվի պակասուրդի և ընթացիկ գործառնությունների հաշվի դրական մնացորդի,
- գ. կապիտալի հաշվի պակասուրդի և ընթացիկ գործառնությունների հաշվի պակասուրդի,
- դ. կապիտալի հաշվի դրական մնացորդի և ընթացիկ գործառնությունների հաշվի պակասուրդի:

19. Ենթադրենք՝ Ա երկրում տնտեսական աճի տարեկան տեմպը հավասար է 2%-ի, իսկ փողի զանգվածի աճի տեմպը տարեկան 3% է: Բ երկրում այդ ցուցանիշները համապատասխանաբար կազմում են 3% և 4% տարեկան: Երկու երկրներում փողի շրջապտույտի արագությունը հաստատուն է: Այդ դեպքում.

- ա. առավել հավանական է, որ Ա երկրի արժույթը Բ երկրի արժույթի համեմատ կթանկանա 1%-ով,
- բ. ավելի հավանական է, որ Բ երկրի արժույթը Ա երկրի արժույթի համեմատ կթանկանա 1%-ով,
- գ. ավելի հավանական է, որ Ա և Բ երկրների արժույթների փոխանակային կուրսերը չեն փոփոխվի,
- դ. ավելի հավանական է, որ Ա և Բ երկրներին չի հաջողվի կաշուևացնել իրենց արժույթների հարաբերակցությունը:

20. Եթե երկրի իրական փոխանակային կուրսը ընկնում է, ապա

- ա. զուտ արտահանումն ավելանում է,
- բ. զուտ արտահանումը փոքրանում է,
- գ. արտահանումը և ներմուծումը ավելանում են նույն չափով,
- դ. արտահանումը և ներմուծումը փոքրանում են նույն չափով:

21. Եթե կառավարությունը կրճատում է արտասահմանյան մեքենաների ներմուծումը, ապա զուտ արտահանումը.

- ա. կավելանա, քանի որ մեքենաների ավելի քիչ քանակ կներմուծվի,
- բ. կմնա նույնը, քանի որ խնայողությունները և ներդրումները չեն փոխվի,
- գ. կփոքրանա, քանի որ իրական փոխանակային կուրսը կբարձրանա,
- դ. կավելանա, քանի որ իրական փոխանակային կուրսը կընկնի:

22. Միջազգային շուկայում միասնական գնի օրենքը կոչվում է.

- ա. արբիտրաժ,
- բ. անվանական փոխանակային կուրս,
- գ. իրական փոխանակային կուրս,
- դ. գնողունակության համարժեքության կանոն:

23. Ենթադրենք՝ երկրում տեղի է ունենում ինֆլյացիա, մինչդեռ առևտրային գործընկեր երկրում անվանական փոխանակային կուրսը և գների մակարդակը մնում են անփոփոխ: Ինչ փոփոխության կենթարկվեն իրական փոխանակային կուրսը և զուտ արտահանումը.

- ա. իրական փոխանակային կուրսը կընկնի, իսկ զուտ արտահանումը կավելանա,
- բ. իրական փոխանակային կուրսը կընկնի, իսկ զուտ արտահանումը կնվազի,
- գ. իրական փոխանակային կուրսը կբարձրանա, իսկ զուտ արտահանումը՝ կնվազի,
- դ. իրական փոխանակային կուրսը կբարձրանա, զուտ արտահանումը կավելանա:

24. Ներկայներից որ մեկը կնվազեցնի իրական փոխանակային կուրսը.

- ա. հայրենական ապրանքների նկատմամբ արտասահմանյան երկրների պահանջարկի էկզոգեն ավելացումը,
- բ. ներդրումների էկզոգեն նվազումը,
- գ. պեղական ծախսերի ավելացումը,
- դ. հարկերի իջեցումը:

25. Եթե ճապոնիսն ցանկանում է նվազեցնել ԱՄՆ-ի հետ առևտրային հաշվեկշռի դրական մնացորդը, ապա ո՞ր միջոցառումը պետք է իրականացնել այդ նպատակին հասնելու համար.

- ա. ԱՄՆ-ի ավտոմեքենաների ներմուծման քվոտաների վերացումը,
- բ. ճապոնական ավտոմեքենաների արտահանման քվոտաների սահմանումը,
- գ. ճապոնական ընկերությունների մրցակցությունը սահմանափակող օրենսդրության ընդունումը,
- դ. նշվածներից ոչ մեկը:

26. Ներմուծման մաքսապուրքի և ներմուծման քվոտայի միջև տարբերությունը նրանում է, որ.

- ա. քվոտան պետությանը երբեք եկամուտ չի բերում, իսկ մաքսապուրքը եկամուտ բերում է,

- բ. մաքսատուրքը պետությանը երբեք եկամուտ չի բերում, իսկ քվոտան եկամուտ բերում է,
- գ. քվոտան կարող է օգտագործվել երկրի ներքին շուկա արտասահմանյան ապրանքների ներմուծման սահմանափակման համար, իսկ մաքսատուրքը չի կարող օգտագործվել այդ նպատակի համար,
- դ. քվոտան ավելի հուսալիորեն կարող է պաշտպանել հայրենական արտադրողներին արտասահմանյան երկրների մրցակցությունից, քան մաքսատուրքը:

27. Արդարքին առևտրի արգելքներից որ մեկը էականորեն չի սահմանափակում ազատ առևտուրը.

- ա. ներմուծման մաքսատուրքը,
- բ. ներմուծման քվոտան,
- գ. արտահանման քվոտան,
- դ. նշվածներից ոչ մեկը:

28. Զուր արտահանումը, ամենայն հավանականությամբ, ունի.

- ա. դրական կախվածություն տոկոսադրույքից և ՆԱ-ից,
- բ. բացասական կախվածություն ՆԱ-ից և դրական կախվածություն՝ տոկոսադրույքից,
- գ. բացասական կախվածություն և՛ ՆԱ-ից, և՛ տոկոսադրույքից,
- դ. դրական կախվածություն ՆԱ-ից և կախվածության մեջ չէ տոկոսադրույքից:

29. Եթե ԿԲ պաշտոնական արժույթային պաշարների մեծությունը չի փոփոխվում, ապա, այլ հավասար պայմաններում կարելի է հաստատել, որ.

- ա. առևտրային հաշվեկշռի մնացորդը միշտ հավասար է 0-ի,
- բ. ընթացիկ գործառնությունների հաշվի մնացորդը միշտ հավասար է 0-ի,
- գ. կապիտալի հաշվի մնացորդը միշտ հավասար է 0-ի,
- դ. վճարային հաշվեկշռի մնացորդը միշտ հավասար է 0-ի:

30. Վճարային հաշվեկշռի պակասուրդը կարող է ֆինանսավորվել.

ա. արժույթի դեվալվացիայի միջոցով,
բ. արտաքին պարտքը ավելացնելու միջոցով,
գ. երկրի արտարժույթի պաշարների օգտագործման միջոցով,
դ. «բ» և «գ» պատասխանները ճիշդ են:

ԽՆԴԻՐՆԵՐ

1. Ենթադրենք՝ անվանական տոկոսադրույքը Ռուսաստանում 60% է, ՄՄ-ում՝ 40%, իսկ իրական տոկոսադրույքը երկու երկրում էլ հավասար է 5%-ի, և գործում է գնողունակության համարժեքությունը:

- ա. գտնել սպասման ինֆլյացիան ՄՄ-ում և Ռուսաստանում,
բ. ի՞նչ տեղի կունենա այդ արժույթների փոխանակային կուրսերի հետ,
գ. կշահենք արդյոք, եթե Նայաստանի առևտրային բանկից վարկ վերցնենք և փեղադրենք Ռուսաստանի բանկերում:

2. Տրված է հետևյալ աղյուսակը.

Արտասահմանյան ապրանքների և ծառայությունների սպառում	100
Նայրենական ապրանքների և ծառայությունների սպառում	900
Արտասահմանյան ապրանքների և ծառայությունների համար կատարվող ներդրումային ծախսեր	20
Նայրենական ապրանքների և ծառայությունների ներդրումային ծախսեր	180
Արտասահմանյան ապրանքների և ծառայությունների ձեռքբերման պետական ծախսեր	0
Նայրենական ապրանքների ու ծառայությունների ձեռքբերման համար կատարվող պետական ծախսեր	500
Արտահանում	100

Հիմնվելով վերը նշված տվյալների վրա՝ հաշվեք ամբողջական ներմուծումը:

**3. Երկրի տնտեսությունն ունի հետևյալ ցուցանիշները.
 $Y=1000$, $C=700$, $G=150$, $I=250-10r$:**

Նամաշխարհային տոկոսադրույքը 5% է: Նաշվել գույք արտահանումը:

**4. Տնտեսությունը բնութագրվում է հետևյալ տվյալներով.
 $Y=1000$, $C=650$, $G=200$, $I=250-20r$:**

Համաշխարհային տոկոսադրույքը 7.5% է: Ինչպե՞ն պետք է փոփոխվի համաշխարհային տոկոսադրույքը, որպեսզի զուր արտահանումը հավասարվի 0-ի:

5. Անվանական փոխանակային կուրսն է՝ 1 ԱՄՆ դոլար =150 ճապոնական իեն: ԱՄՆ-ում Big Mac-ը արժե 2 դոլար, իսկ Ճապոնիայում՝ 300 իեն: Հաշվել իրական փոխանակային կուրսը (ամերիկյան Big Mac-ը՝ ճապոնականի համեմատ):

6. ԱՄՆ-ում ինֆլյացիայի տեմպը 10% է, իսկ Մեծ Բրիտանիայում՝ 12%: ԱՄՆ դոլարի անվանական փոխանակային կուրսը բրիտանական ֆունտ սթեռլինգի համեմատ թարձրացել է 3%-ով: Հաշվել ԱՄՆ դոլարի իրական փոխանակային կուրսի փոփոխությունը բրիտանական ֆունտ սթեռլինգի համեմատ:

7. Ենթադրենք՝ հեծանիվը ԱՄՆ-ում արժե 300 դոլար, իսկ Մեծ Բրիտանիայում՝ 150 ֆունտ սթեռլինգ: Հաշվել ԱՄՆ դոլարի անվանական փոխանակային կուրսը՝ հաշվի առնելով, որ գոյություն ունի գնողունակության համարժեքություն:

8. Ունենք հետևյալ տվյալները.

արդասահմանյան ապրանքների և ծառայությունների սպառման ծախսեր	200
հայրենական ապրանքների և ծառայությունների սպառման ծախսեր	1800
արդասահմանյան ապրանքների և ծառայությունների վրա ներդրումային ծախսեր	40
հայրենական ապրանքների և ծառայությունների ներդրումային ծախսեր	360
արդասահմանյան ապրանքների և ծառայությունների պեղական ծախսեր	0
հայրենական ապրանքների և ծառայությունների պեղական ծախսեր	1000
արդահանում	200

Հաշվել զուր արտահանումը:

9. Տնտեսությունը բնութագրվում է հետևյալ տվյալներով.

- ապրանքների արտահանումը՝ 19650 դոլար,
- ապրանքների ներմուծումը՝ 21758,
- երկրի քաղաքացիները օտարերկրյա ներդրումներից ստանում են եկամուտ՝ տոկոսային վճարի տեսքով՝ 3621,
- երկիրը արտասահմանյան ներդրողներին վճարում է տոկոսներ՝ 1394,
- այդ երկրի քաղաքացիների ծախսերը զբոսաշրջության վրա կազմում են 1919,
- տվյալ երկրի եկամուտը զբոսաշրջությունից կազմում է 1750,
- երկրի միակողմանի տրանսֆերտները հավասար են՝ 2388,
- կապիտալի արտահոսքը երկրից՝ 4174,
- կապիտալի ներհոսքը երկիր՝ 6612:

Օգտագործելով խնդրի տվյալները, հաշվել ընթացիկ հաշվի մնացորդը, կապիտալի հաշվի և վճարային հաշվեկշռի մնացորդները:

10. Տնտեսությունը բնութագրվում է հետևյալ տվյալներով.

- ընթացիկ գործառնությունների հաշվի մնացորդ՝ 50,
- կապիտալի հաշվի մնացորդ՝ 60,
- պաշտոնական ռեզերվներ՝ 10,

Վճարային հաշվեկշիռը ակտիվ է, թե՛ պասիվ:

Սոցիալական քաղաքականություն

1. Տնտեսության սոցիալական ոլորտն ընդգրկում է.

- ա. սպառման առարկաների արտադրությունը,
- բ. արտադրական կարողությունների գործարկման պայմանները,
- գ. գործունեության այն բնագավառները, որոնց արդյունքները չունեն նյութաիրային տեսք,
- դ. բանկային համակարգի ձևավորման մեխանիզմները:

2. Սոցիալական ոլորտում չեն ներառվում.

- ա. հոգևոր, մտավոր պահանջմունքները բավարարող ճյուղերը,
- բ. մարդու կենցաղային կարիքներն ապահովող ճյուղերը,
- գ. նյութական բարիքներ արտադրող ճյուղերը,
- դ. սոցիալ-մշակութային ճյուղերը:

3. Սոցիալական ոլորտում կադարվող ծախսերի աղբյուր են.

- ա. օտարերկրյա կապիտալ ներդրումները,
- բ. առողջապահական հաստատությունների բանկային հաշիվները,
- գ. ձեռնարկությունների ամորտիզացիոն մասհանումները,
- դ. նյութական արտադրության ոլորտում ստեղծված հավելյալ արդյունքը և քաղաքացիների անձնական եկամուտները:

4. Սոցիալական ոլորտի ճյուղերից է.

- ա. տեքստիլ արդյունաբերությունը,
- բ. կենցաղային սպասարկումը,
- գ. կաշվի, կոշիկի արտադրությունը,
- դ. հրուշակեղենի արտադրությունը:

5. Սոցիալական երաշխիք է.

- ա. շահույթի նորմալ մակարդակի ապահովումը,
- բ. աշխատավարձի նվազագույն մակարդակի սահմանումը,
- գ. ավելացված արժեքի հարկի դրույթաչափը,

դ. գործող առևտրային բանկերի թիվը:

6. Սոցիալական ոլորտի կառավարման գործառույթներ չի իրականացնում.

- ա. առողջապահության նախարարությունը,
- բ. մշակույթի և երիտասարդության հարցերի նախարարությունը,
- գ. գյուղատնտեսության նախարարությունը,
- դ. գիտության և կրթության նախարարությունը:

7. Սոցիալական քաղաքականության խնդիրներից է.

- ա. բնակչության պաշտպանությունը որոշակի սոցիալական ռիսկերից,
- բ. պետական անվտանգության ապահովումը,
- գ. հարկային բեռի թեթևացումը,
- դ. արտաքին առևտրի վճարային հաշվեկշռի հաշվեկշռվածության ապահովումը:

8. Սոցիալական ապահովագրությունը պետք է լինի.

- ա. պարտադիր,
- բ. կամավոր,
- գ. քաղաքացիների և տնտեսավարող սուբյեկտների վճարումներով,
- դ. բոլոր վերը նշված պայմաններով:

9. Ներքոնշյալներից ո՞րը պետության սոցիալական քաղաքականության ուղղություններից չէ.

- ա. հասարակության անդամների նվազագույն եկամտի երաշխավորումը,
- բ. հասարակության անդամների աշխատանքի ընդունակության պահպանումն ու զարգացումը,
- գ. հասարակության անդամների մասնակցության ապահովումը երկրի ընտրական համակարգի կատարելագործմանը,
- դ. հասարակության անդամներին սոցիալական ծառայությունների՝ ընդունելի մակարդակով ապահովելը:

10. Բնակչության սոցիալական աջակցության ոլորտին չի վերաբերում.

- ա. որակյալ աշխատանքային գործունեության նախապայարարաստումը,
- բ. աշխատանքային և արտադրական գործունեության գործընթացի ապահովումը,
- գ. ազգային արժույթի կայունության ապահովումը,
- դ. նոր աշխատատեղերի ստեղծումը:

11. Սոցիալական ապահովության եղանակ չէ.

- ա. պարտադիր պաշարների նորմի փոփոխությունը,
- բ. ապահովագրությունը,
- գ. խնամատարությունը,
- դ. աջակցությունը:

12. Կենսամակարդակի ամփոփ ցուցանիշ է.

- ա. համախառն ազգային արդյունքի մեծությունը,
- բ. վերջնական եկամուտը բնակչության մեկ շնչի հաշվով,
- գ. հարկային բազմարկիչը,
- դ. շահաբաժինները:

13. Բնակչության կենսամակարդակը բնութագրող մեծություն չէ.

- ա. գործազրկության մակարդակը,
- բ. բնակչության բնական աճի գործակիցը,
- գ. ձեռնարկությունների ստացած շահույթը,
- դ. ազգային եկամտի մեծությունը բնակչության մեկ շնչի հաշվով:

14. Բնակչության բարեկեցության մասին չի վկայում.

- ա. բարձրագույն կրթությամբ կադրերի թիվը,
- բ. փողի շրջանառելիության արագությունը,
- գ. նվազագույն սպառողական բյուջեն,
- դ. ուղևորափոխադրումները օդային տրանսպորտով:

15. Նվազագույն սպառողական բյուջեն.

- ա. պետական տրանսֆերտների մեծությունն է,

- բ. մարդու գոյության համար անհրաժեշտ փարբեր բարիքների հավաքածու է,
- գ. բնակչության վերջնական եկամուտների գումարն է,
- դ. աղքատության նվազեցման միջոց է:

16. Աղքատության պարենային գիծը.

- ա. փնտրիմով եկամտի տարեկան մեծությունն է,
- բ. սպառողական գների ինդեքսն է,
- գ. փաստացի պարենային զամբյուղի դրամական արտահայտությունն է,
- դ. բնակչության անուղղակի եկամուտների մեծությունն է:

17. Վերջնական եկամուտն իրենից ներկայացնում է.

- ա. տարվա ընթացքում արտադրված ապրանքների և ծառայությունների մեծությունը,
- բ. բնակչության խնայողությունների մեծությունը,
- գ. դրամական եկամուտների մեծությունը,
- դ. նյութական բարիքների և ծառայությունների ձեռքբերման համար ծախսված իրական եկամուտների մեծությունը:

18. Բնակչության իրական եկամուտները չեն ներառում.

- ա. դրամական եկամուտները,
- բ. բնափրային եկամուտները,
- գ. բնակչությանը ձրի սպասարկող հիմնարկների նյութական ծախսերը,
- դ. պարտադիր մուծումները և հարկերը:

19. Բնակչության դրամական եկամուտների և ծախսերի հաշվեկշռի միջոցով չի պարզվում.

- ա. բնակչության խնայողությունների աճը արժեթղթերում և ավանդներում,
- բ. բնակչության ծախսերն՝ արտարժույթի ձեռքբերման համար,
- գ. գյուղմթերքի վաճառքից ստացվող մուտքերը,
- դ. պետական ծախսերի փոփոխությունը:

20. Սպառումը ֆունկցիա է՝ կախված.

- ա. ազգային եկամտից,
- բ. վերջնական եկամուտներից,

- գ. Կնօրինվող եկամտից,
- դ. դրամական եկամուտներից:

21. Գիտաբեխնիկական քաղաքականությունը չի ենթադրում.

- ա. գիտաբեխնիկական արտաքին հարաբերությունների ուղղությունների մշակում,
- բ. գիտական կադրերի պատրաստման նոր ձևերի և եղանակների վերաբերյալ տարբեր միջոցառումներ,
- գ. գիտության ֆինանսավորման ժամանակակից ձևերի նկարագրություն,
- դ. հիպերինֆլացիայի կանխման գիտական մեթոդների նկարագրություն:

22. Նշված ցուցանիշներից ո՞րը չի օգտագործվում գիտաբեխնիկական զարգացման ծրագրերում.

- ա. գիտաշխատողների թիվը,
- բ. վաճառված կամ գնված լիցենզիաների թիվը,
- գ. միջնակարգ մասնագիտական հաստատությունների թիվը,
- դ. ասպիրանտների թիվը:

23. Կրթության բնագավառի պետական քաղաքականության սկզբունք չէ.

- ա. մատչելիությունը,
- բ. թափանցիկությունը,
- գ. շարունակականությունը,
- դ. սերտաճումը միջազգային համակարգին:

24. Առողջապահության նախարարության գործառույթներից չէ.

- ա. առողջապահության ոլորտի զարգացման գերակայությունների սահմանումը,
- բ. հիգիենիկ համաճարակային անվտանգության ապահովումը,
- գ. դատաբժշկական հետազոտությունների գիտական հիմնավորվածության ապահովումը,
- դ. առողջապահության զարգացման ծրագրերի մշակումը:

**25. Առողջապահության համակարգի բարեփոխումները
ենթադրում են.**

- ա. առողջապահության կառավարման կենտրոնացում,
- բ. ֆինանսավորման աղբյուրների բազմազանություն,
- գ. դեղատվերի թվի ավելացում,
- դ. փասը հազար բնակչի հաշվով մահճակալների թվի ավելացում:

26. Առողջապահության զարգացման ծրագրի բաժիններից են.

- ա. պեղական ներդրումների իրականացման ծրագիրը,
- բ. բժշկական բուհերում սովորողների սոցիալական ապահովվածության ծրագիրը,
- գ. հիվանդանոցային ժամանակակից գույքի արտադրության ծրագիրը,
- դ. բժշկական կադրերի վերապատրաստման և առողջապահական հաստատությունները կադրերով ապահովելու ծրագիրը:

**27. Բժշկական ծառայությունների ընդհանուր ծավալը
կախված է.**

- ա. բնակչության կանխադեսվող թվից,
- բ. բժշկական հիմնարկների թվից,
- գ. բժշկի աշխատանքի տևողությունից,
- դ. բուժանձնակազմի թվից:

28. Բժշկական ծառայությունների ֆինանսավորման աղբյուրներից է.

- ա. ձեռնարկությունների աշխատավարձի ֆոնդը,
- բ. գործազրկության նպաստը,
- գ. պեղական բյուջեն,
- դ. բանկային դեպոզիտը:

**29. Գրադարանների գրքային ֆոնդի շրջանառելիությունը
կախված է .**

- ա. մեկ ընթերցողին տրված գրքերի թվից,
- բ. գրքերի որակից,
- գ. ընթերցողների թվից,
- դ. գրքային ֆոնդի ծավալից:

30. Սպորտը բնութագրվում է որպես.

- ա. գվարճալի- ցուցադրական միջոցառումների համակարգ,
- բ. ֆիզիկական դաստիարակության միջոց,
- գ. անհատի ընդհանուր մշակույթի դրսևորման ձև,
- դ. առողջության ամրապնդման պարպադիր պայման:

ԽՆԴԻՐՆԵՐ

1. Երևան քաղաքում տնային տնտեսությունների ամբողջական եկամուտը 2001թ.-ին, 2000թ. համեմատ, ավելացել է 52.23%-ով՝ հասնելով 14296 դրամի (ամսական միջինը՝ տնային տնտեսության մեկ անդամի հաշվով): Վաշվել տնային տնտեսության դրամական եկամուտների մեծությունը 2001թ.-ին, եթե 2000թ. համեմատությամբ դրանք ավելացել են 58%-ով, իսկ 2000 թվականին ոչ դրամական եկամուտները կազմել են ամբողջական եկամտի 12.06%-ը:

2. Մ տնային տնտեսության մեկ անդամի հաշվով ոչ դրամական եկամուտները կազմում են ամբողջական եկամտի 18.9%-ը, պետական թոշակները և նպաստները՝ 7.8%, սեփականությունից, թանկարժեք իրերի ու անշարժ գույքի և գյուղատնտեսական մթերքի վաճառքից ստացվող եկամուտը՝ 16.4%, տրանսֆերտները՝ 15%, այլ եկամուտները՝ 7.5%: Դրամական եկամուտները կազմում են 1127 դրամ:

Բնութագրել ամբողջական եկամտի մեացյալ մասը և հաշվարկել դրա մեծությունը:

3. Բնակչության դրամական եկամուտները տարվա սկզբին եղել են 120 մլն դրամ, իսկ այն դրամական եկամուտները, որոնք չեն օգտագործվում ապրանքների և ծառայությունների ձեռքբերման համար՝ 30 մլն:

Վաշվարկել բնակչության դրամական այն եկամուտների մեծությունը, որոնք կծախսվեն ապրանքների ձեռքբերման համար, եթե հայրնի է, որ տարվա վերջին եկամուտների 25%-ը կազմող աշխատավարձը ավելացել է 4%-ով, թոշակները և նպաստները, որ կազմում էին դրամական եկամուտների 8%-ը, բարձրացել են 2%-ով, իսկ պետական զսննատե-

տրական պարտավորումների ձեռքբերման ծախսերն ավելացել են 3 մլն դրամով:

4. Տաշվել բնակչության իրական եկամուտները, եթե ապրանքների ձեռքբերման համար իրացվող դրամական եկամուտները կազմել են 0.9 մլն դրամ, փնային փնդեությունից և գյուղացիական փնդեությունից ստացվել է 0.4 մլն դրամ եկամուտ, իսկ հանրային սպասարկման ոլորտից նյութական սպառումը կազմել է 0.1 մլն դրամ: Գների բարձրացման արդյունքում բնակչության վնասը կազմել է 0.2 մլն դրամ: Բնակչության թիվը 4 մլն մարդ է:

5. Ուսուցիչը 2000թ. վերջին ստացել է ամսական 7500 դրամ աշխատավարձ: 2001թ. ապրիլին ուսուցիչների աշխատավարձը բարձրացել է 20%-ով: 2000թ. հունվարի աշխատավարձը ընդունելով բազային՝ որոշել, թե ինչպես է փոփոխվել նրա իրական եկամուտը 2001թ. մարտին, եթե աշխատավարձը ուսուցչի եկամուտների միակ աղբյուրն է և վճարվում է յուրաքանչյուր ամսվա 10-ին՝ նախորդ ամսվա համար: Ապրանքների և ծառայությունների սպառողական գների աճի տեմպերը 2000թ. կազմել են.

- հունվարին - 6%
- փետրվարին - 5%
- մարտին - 10%
- ապրիլին - 7%
- մայիսին - 12%

6. 2001թ. մարտի 1-ին Արագածոտնի մարզի թոշակատուները ստացել են նախորդ տարվա նոյեմբեր ամսվա թոշակը՝ 700000 դրամի չափով:

Որոշել՝ ինչքան արժեք 2000թ. դեկտեմբերի 1-ին այն ապրանքների և ծառայությունների հավաքածուն, որը կարելի էր ձեռք բերել մարտի 1-ին ստացած 700000 դրամով, եթե սղանի տեմպը կայուն է և կազմել է ամսական 8%:

Զբաղվածության պեղական կարգավորում

1. Տնտեսապես ակտիվ բնակչություն համարվում են.

- ա. նյութական և ոչ նյութական արտադրության ոլորտի աշխատողները,
- բ. աշխատանքային տարիքի բնակչությունը,
- գ. աշխատանքով զբաղվածները և գործազուրկները,
- դ. արդյունաբերության և գյուղատնտեսության աշխատողները:

2. Տնտեսապես պասիվ բնակչության մեջ մտնում են.

- ա. ցերեկային ուսումնական հաստատություններում սովորողները,
- բ. գործազուրկները,
- գ. արտոնյալ պայմաններով ծերության կրթաթոշակ ստացողները,
- դ. տնային տնտեսուհիները և աշխատել չցանկացող բնակիչները:

3. «Բնակչության զբաղվածության մասին» ՄՄ օրենքով՝ աշխատունակ բնակչությունը բաժանվում է.

- ա. տնտեսապես ակտիվ և տնտեսապես ոչ ակտիվ բնակչության,
- բ. աշխատունակ տարիքից ցածր և բարձր տարիք ունեցող բնակչության,
- գ. զբաղվածների և չզբաղվածների,
- դ. զբաղվածների, աշխատանք փնտրողների, չզբաղվածների և գործազուրկների:

4. Մակրոտնտեսական հիմնախնդիրը, որն ուղղակի բացասական ազդեցություն է թողնում մարդու վրա, դա.

- ա. խնայողությունների մակարդակի կրճատումն է,
- բ. գործազրկությունն է,
- գ. ինֆլացիան է,
- դ. սպառման ցածր մակարդակն է:

5. «Աղքատության ինդեքսը» իրենից ներկայացնում է ինֆլյացիան.

- ա. գումարած գործազրկության տոկոսը,
- բ. բազմապարկած գործազրկության տոկոսով,
- գ. բաժանած գործազրկության տոկոսի վրա,
- դ. հանած գործազրկության տոկոսը:

6. Գործազրկության բնական մակարդակը.

- ա. աշխատունակ բնակչության 10-12%-ն է,
- բ. գործազրկության միջին մակարդակն է, որի շուրջ տատանվում է փաստացի գործազրկությունը,
- գ. գործազրկության անփոփոխ մակարդակն է,
- դ. գործազուրկի կարգավիճակ ստացած բնակչության տեսակարար կշիռն է:

7. Գործազրկության բնական մակարդակը կազմված է.

- ա. թաքնված և սպասվող գործազրկության մակարդակների գումարից,
- բ. հպանցիկ և պարբերաշրջանային գործազրկության մակարդակների գումարից,
- գ. թաքնված և սեզոնային գործազրկության մակարդակների գումարից,
- դ. հպանցիկ և կառուցվածքային գործազրկության մակարդակների գումարից:

8. Եթե s -ը բանվորների ազատման տեմպի ցուցանիշն է, f -ը՝ աշխատանքի անցնելու տեմպի ցուցանիշը, և այդ երկու ցուցանիշներն անփոփոխ են, ապա գործազրկության մակարդակը մոտավորապես հավասար է.

- ա. $f / (f+s)$,
- բ. $s / (f+s)$,
- գ. $(f+s) / f$,
- դ. $(f+s) / s$:

9. Անբարենպաստ կլիմայական պայմանների պատճառով մի քանի աշխատողներ տեղափոխվում են այլ քաղաք և շուրջ 2 ամիս չեն կարողանում նոր աշխատանք գտնել: Դա պետք է դիտարկել որպես.

- ա. և՛ հպանցիկ, և՛ կառուցվածքային գործազրկություն,

- բ. պարբերաշրջանային գործազրկություն,
- գ. հպանցիկ գործազրկություն,
- դ. կառուցվածքային գործազրկություն:

10. Արունային էլեկտրակայանի կառուցումից հետո փակվեցին մի շարք ՋԷԿ-եր, և բազմաթիվ աշխատողներ զրկվեցին աշխատատեղերից: Դրա հետևանքով անեց.

- ա. և՛ հպանցիկ, և՛ պարբերաշրջանային գործազրկությունը,
- բ. միայն պարբերաշրջանային գործազրկությունը,
- գ. հպանցիկ գործազրկությունը,
- դ. կառուցվածքային գործազրկությունը:

11. Աշխատանքային կոնկրիվում ձևավորված անբարենպաստ հարաբերությունների պատճառով մեքենագրուհին ազատվում է աշխատանքից և հետագա 3 ամիսների ընթացքում փնտրում է նոր աշխատանք՝ համակարգչի վրա աշխատելու նկատառումով: Գործազրկության այս տեսակը համապատասխանում է.

- ա. ինչպես հպանցիկ, այնպես էլ կառուցվածքային գործազրկությանը,
- բ. պարբերաշրջանային գործազրկությանը,
- գ. հպանցիկ գործազրկությանը,
- դ. կառուցվածքային գործազրկությանը:

12. Աշխատանքային ռեսուրսները, որպես տնտեսական կարևորիս, դիտարկվում են հերկյալ առումներով, բացառությամբ.

- ա. վիճակագրական,
- բ. տնտեսական,
- գ. պատմական,
- դ. սոցիոլոգիական:

13. Տնտեսապես ոչ ակտիվ բնակչության շարքն ևն դասվում հերկյալ խմբերը, բացառությամբ.

- ա. ցերեկային ուսումնական հաստատություններում սովորողները,
- բ. անչափահասները,
- գ. տնային տնտեսուհիները,
- դ. հաշմանդամության թոշակ ստացողները:

14. Ըստ «Բնակչության զբաղվածության մասին» ՆՏ օրենքի՝ աշխատունակ բնակչությունը բաժանվում է հետևյալ խմբերի, բացառությամբ.

- ա. զբաղվածներ,
- բ. գործազուրկներ,
- գ. աշխատանք փնտրողներ և չզբաղվածներ,
- դ. անձնական տնտեսություններում զբաղվածներ:

15. «Բնակչության զբաղվածության մասին» ՆՏ օրենքի համաձայն՝ զբաղված են համարվում բնակչության հետևյալ խմբերը, բացառությամբ.

- ա. վարձաքուրվող պաշտոններում ընտրված, նշանակված կամ հաստատված անձինք,
- բ. զինվորական ծառայության մեջ գտնվող անձինք,
- գ. աշխատանքով ինքնուրույն իրենց ապահովող անձինք,
- դ. միայնակ մայրեր:

16. Զբաղվածության ապահովման պետական քաղաքականության ռազմավարական խնդիրներն են հետևյալները, բացառությամբ.

- ա. գործադուրների մոտ աշխատունակ բնակչության տեղաբաշխումը,
- բ. զանգվածային գործազրկության կանխարգելումը,
- գ. կադրային ներուժի զարգացումը,
- դ. կադրերի ուսուցման, վերապատրաստման, որակավորման բարձրացման համակարգի կադրաբեղազորումը:

17. Ներքոնշյալ բոլոր աղբյուրների հաշվին ձևավորվում է զբաղվածության հիմնադրամը, բացի.

- ա. աշխատողների արշխապարարձից կատարվող պարտադիր ապահովագրական մուծումներից,
- բ. պետական և համայնքների բյուջեներից կատարվող հատկացումներից,
- գ. բանկային համակարգի կողմից կատարվող պարտադիր մուծումներից,
- դ. ՆՏ և այլ պետությունների գործադուրների, կուսակցությունների, հասարակական կազմակերպությունների, անհատների կամավոր մուծումներից:

18. Շատ երկրներում իրական աշխատավարձը հավասարակշռությունից բարձր է, սակայն մի շարք պատճառներով գործատուները չեն իջեցնում այն: Այդպիսի պատճառներից են հետևյալները, բացի.

- ա. բարձր աշխատավարձը ունի խթանող հարկություն,
- բ. գործատուները չեն կարողանում գտնել համապատասխան աշխատողներ,
- գ. գոյություն ունի նվազագույն աշխատավարձի մասին օրենք,
- դ. արհմիությունները պայքարում են աշխատավարձի իջեցման դեմ:

19. Եթե աշխատանքային տարիքի աշխատունակ մարդը չի աշխատում, ապա նա գործազուրկ է: Նման պնդումը.

- ա. ճիշտ է,
- բ. սխալ է,
- գ. ճիշտ է, եթե տվյալ անձը փնտրում է աշխատանք և ունի առնվազն մեկ տարվա աշխատանքային ստաժ,
- դ. ճիշտ է, եթե տվյալ անձը չի սովորում բուհում կամ հանրակրթական դպրոցում:

20. Եթե գործազրկության մակարդակը չի փոփոխվում, ապա աշխատանքի ընդունվողների քանակը հավասարվում է.

- ա. գործազուրկների քանակին,
- բ. աշխատանք փնտրողների քանակին,
- գ. աշխատանք կորցնողների քանակին,
- դ. զբաղվածների քանակին:

21. Եթե աշխատանքի տեղավորման մակարդակը բարձրանում է, ապա գործազրկության ընդհանուր մակարդակը.

- ա. կմնա հաստատվում,
- բ. կիջնի,
- գ. կավելանա,
- դ. կամ կիջնի, կամ կավելանա՝ կախված աշխատանքի ազատման մակարդակից:

22. Գործազրկության ապահովագրությունը կարող է նաև ցանկալի լինել, քանի որ.

- ա. իջեցնում է գործազրկության բնական մակարդակը,
- բ. այս կարգը չի համապատասխանում գործադուրների շահերին,
- գ. ավելացնում է աշխատողների անվստահությունը եկամուտների հարցում,
- դ. հնարավորություն է տալիս աշխատանք փնտրողներին հրաժարվելու անցանկալի առաջարկություններից:

23. Եթե իրական աշխատավարձը բարձր է հավասարակշռության մակարդակից, ապա աշխատանքի առաջարկը.

- ա. կախված է անվանական աշխատավարձից,
- բ. պակաս է աշխատանքի պահանջարկից,
- գ. ավելի է աշխատանքի պահանջարկից,
- դ. հավասար է աշխատանքի պահանջարկին:

24. Սպասման գործազրկությունն առաջանում է, երբ.

- ա. իրական աշխատավարձը կայուն է և համապատասխանում է աշխատանքի շուկայի հավասարակշռության մակարդակին,
- բ. իրական աշխատավարձը սահմանվում է աշխատանքի շուկայի հավասարակշռության մակարդակից բարձր մակարդակով,
- գ. իրական աշխատավարձը ճկուն է,
- դ. իրական աշխատավարձը կայուն է և աշխատանքի շուկայի հավասարակշռության մակարդակից ցածր է:

25. Մյուրև նշվածներից բոլորը սպասման գործազրկության պատճառ են, բացառությամբ՝

- ա. գործազրկության նպաստից,
- բ. նվազագույն աշխատավարձի մասին օրենքից,
- գ. արհմիությունների մենաշնորհային իշխանությունից,
- դ. աշխատանքի խթանող վարձավորությունից:

26. Խթանող աշխատավարձի տեսության համաձայն՝ ֆիրմաները վճարում են բարձր աշխատավարձ, որպեսզի.

- ա. կանխեն աշխատավորների համախմբումը արհմիությունների շուրջ,
- բ. դարձնեն աշխատանքն ավելի արտադրողական,
- գ. բացառեն ցածր որակավորում ունեցող աշխատողների օգտագործումը,
- դ. իջեցնեն հպանցիկ գործազրկության մակարդակը:

27. *Խթանող աշխատավարձը չի հանգեցնում.*

- ա. սպասման գործազրկության,
- բ. աշխատանքի արտադրողականության բարձրացման,
- գ. ֆիրմայի շահույթի նվազման,
- դ. աշխատավարձի հավասարակշռության մակարդակից բարձր մակարդակի սահմանման:

28. *Ջրադվածության հիմնադրամը կոչված է ապահովելու.*

- ա. բնակչության սոցիալական վիճակի բարելավումը,
- բ. տնտեսության զարգացումը,
- գ. Ջրադվածության պետական կարգավորման իրականացման ֆինանսավորումը,
- դ. գործազուրկներին նպաստների վճարումը:

29. *Երկարաժամկետ գործազրկության համեմատ կարճաժամկետ գործազրկությունը հավանական է հանդիսանա.*

- ա. սպասման գործազրկություն,
- բ. նվազագույն աշխատավարձի օրենքի արդյունք,
- գ. հպանցիկ գործազրկություն,
- դ. արհմիությունների գործունեության արդյունք:

30. *Գրանցվող գործազրկությունը կարող է լինել ցածր, բայց փաստացի գործազրկությունը, որովհետև.*

- ա. չի ընդգրկում հպանցիկ գործազրկությունը,
- բ. որոշ աշխատողներ ցանկանում են աշխատանք գտնել, սակայն հուսահատվել են և դադարեցրել փնտրելը,
- գ. աշխատանք չունեցողներից ոմանք ուղղակի լրջորեն չեն զբաղվում աշխատանք փնտրելով,
- դ. գործազրկությունը չի ընդգրկում անչափահաս գործազուրկներին:

31. «Նուսահար» աշխատուժը, որը ցանկանում է աշխատել, սակայն դադարեցրել է աշխատանքի փնտրման գործընթացը.

- ա. կազմում է հպանցիկ գործազրկությունը,
- բ. կազմում է սպասվող գործազրկությունը,
- գ. սրանում է նպաստ,
- դ. այլևս չի հաշվառվում աշխատուժի կազմում:

32. Աշխատողների աշխատանքի արդյունավետությունը բնութագրող հիմնական ցուցանիշը.

- ա. ֆոնդահապույցի ցուցանիշն է,
- բ. կապիտալազինվածության ցուցանիշն է,
- գ. թողարկվող արտադրանքի ծավալի աճն է,
- դ. աշխատանքի արտադրողականության ցուցանիշն է:

33. Աշխատանքի արտադրողականության աճի գործոնները դասակարգվում են ըստ հետևյալ գործոնների, բացի.

- ա. նյութափոխանակական գործոններ,
- բ. իրավական գործոններ,
- գ. սոցիալ-տնտեսական գործոններ,
- դ. կազմակերպական գործոններ:

34. Եթե թողարկվող արտադրանքի հավելանք նշանակենք ΔY -ով, իսկ աշխատողների թվի հավելանք ΔL -ով, ապա աշխատանքի արտադրողականության աճի հաշվին ձեռք բերված արտադրանքի հավելանքի բաժինը կկազմի.

ա. $(1 - \frac{\Delta L}{\Delta Y}) \times 100$

բ. $(1 + \frac{\Delta L}{\Delta Y}) \times 100$

գ. $(1 - \frac{\Delta Y}{\Delta L}) \times 100$

դ. $(1 + \frac{\Delta Y}{L}) \times 100$

35. Ենթադրենք՝ աշխատանք կորցնողների տեսակարար կշիռն ամսական կազմում է 2%, իսկ աշխատանքի անցնող գործազուրկների տեսակարար կշիռը՝ ամսական 38%: Գործազրկության մակարդակը հավասար է.

- ա. 16%,
- բ. 5%,
- գ. 2%,
- դ. 38%:

36. Գործազրկության մակարդակը 10% է, աշխատանքից ազատվողների տեսակարար կշիռը՝ 5%: Ինչպիսին պետք է լինի աշխատանքի տեղավորման մակարդակը, որպեսզի պահպանվի գործազրկության կայուն մակարդակ.

- ա. 10%,
- բ. 45%,
- գ. 50%,
- դ. 90%:

ԽՆԴԻՐՆԵՐ

1.

- ա) Ինչպիսի՞ն կլինի գործազրկության բնական մակարդակը, եթե աշխատանքից ազատվողների տեսակարար կշիռը կազմում է 3%, իսկ գործազուրկներից աշխատանքի անցնողների տեսակարար կշիռը՝ 15%:
- բ) Քանի՞ աշխատող է յուրաքանչյուր ամիս ազատվում աշխատանքից, եթե տնտեսությունն ունի գործազրկության կայուն մակարդակ, և աշխատողների թիվը կազմում է 1.5 մլն մարդ:

2. Աղյուսակում տրված են տվյալներ աշխատանքային տնտեսության և զբաղվածության մասին առաջին և հինգերորդ տարում.

	1-ին տարի	5-րդ տարի
Աշխատուժ	84889	95453
Զբաղվածներ	80796	87524
Գործազուրկներ		
Գործազրկության մակարդակը		

- ա) հաշվել գործազուրկների թիվը և գործազրկության մակարդակը 1-ի և 5-րդ տարիներին,
- բ) ինչպես կբացատրեք զբաղվածության և գործազրկության միաժամանակյա աճը,
- գ) կարելի է արդյոք ասել, որ 5-րդ տարում գոյություն է ունեցել լրիվ զբաղվածություն:

3. Ունենք հետևյալ տվյալները.

զբաղվածների թիվը՝ 90 մլն մարդ,

գործազուրկների թիվը՝ 10 մլն մարդ.

- ա) հաշվել գործազրկության մակարդակը,
- բ) մեկ ամիս անց աշխատանք ունեցող 90 մլն մարդուց 0.5 միլիոնը ազատվել է աշխատանքից, իսկ պաշտոնապես գործազուրկ գրանցվածներից 1 մլն մարդ դադարեցրել է աշխատանք փնտրելը:

Որոշել.

1. զբաղվածների թիվը,
2. գործազուրկների թիվը,
3. գործազրկության մակարդակը:

4. Գործազրկության բնական մակարդակը փաստացի տարում կազմում է 7%, իսկ փաստացի մակարդակը՝ 8.6%: Օուկենի օրենքի օգնությամբ որոշել, թե ինչպիսին կլինի ՆԼԱ կորուստը, եթե անվանական ՆԼԱ-ն կազմել է 960 մլրդ դրամ:

5. Ստորև բերված տվյալների օգնությամբ որոշել.

- ա) աշխատանքային ռեսուրսների թիվը,
 - բ) գործազրկության մակարդակը:
- Տվյալներ.
1. երկրի բնակչության ընդհանուր թիվը՝ 3 մլն,
 2. մինչև 16 տարեկան անչափահաս և չաշխատող թոշակառուներ՝ 1 մլն,
 3. աշխատանք չփնտրող քաղաքացիներ՝ 0.1 մլն,
 4. աշխատանք փնտրող քաղաքացիներ՝ 0.2 մլն,
 5. գործազուրկներ՝ 0.17 մլն:

6. Փաստացի տարում արդյունաբերության ճյուղի աշխատողների թվաքանակը 90000 մարդ է, իսկ աշխատանքի արտադրողականությունը՝ 1.5 մլն դրամ: Կանխատեսվում է արդյունաբերության արտադրանքը մեկ տարվա ընթացքում ավելացնել 8%-ով: Աշխատուժի հարաբերական փոփոխումը նշված ժամանակաշրջանում կլինի 1000 մարդ: Նաշվարկել:

- ինչպիսի՞ն կլինի աշխատանքի արտադրողականության հավելածն աշխատուժի հարաբերական փոփոխման հաշվին:
- արտադրության ծավալի աճի ո՞ր մասն է ձեռք բերվել արտադրողականության աճի և ո՞ր մասը՝ աշխատողների թվի ավելացման հաշվին:

7. Գործազրկության մակարդակը 2001թ. հունվարի 1-ի դրությամբ կազմել է 15%: Մեկ տարվա ընթացքում աշխատուժն ավելացել է 5%-ով, իսկ գործազուրկների թիվը՝ 1%-ով: Նաշվել, թե քանի տոկոս կլինի գործազրկության մակարդակը 2002թ. հունվարի 1-ի դրությամբ:

Դրամավարկային քաղաքականություն

1. Դրամավարկային քաղաքականությունն ուղղված չէ.

- ա. ինֆլյացիայի դեմ միջոցառումների մշակմանը,
- բ. ձեռնարկության ֆինանսական վիճակի բարելավմանը,
- գ. ազգային արժույթի կայուն կուրսի պահպանմանը,
- դ. տնտեսության գործունեության համար արդյունավետ ֆինանսական պայմանների ստեղծմանը:

2. Նշվածներից մեկը փողի գործառույթ չէ.

- ա. արտադրության միջոց,
- բ. շրջանառության միջոց,
- գ. որպես արժեչափ,
- դ. խնայողության միջոց:

3. Փողի օգտագործման գործառույթներից մեկը այսօրվա գնումները ավելի ուշ ժամանակի հետաձգելն է: Փողի այդ գործառույթը կոչվում է.

- ա. գների ինդեքս,
- բ. խնայողության միջոց,
- գ. շրջանառության միջոց,
- դ. արժեչափ:

4. Փողի օգտագործման գործառույթներից մեկն այն է, որ հնարավորություն է տալիս քանակապես որոշելու տնտեսական պաշարների և հոսքերի մեծությունը: Այդ գործառույթը կոչվում է.

- ա. շրջանառության միջոց,
- բ. խնայողության միջոց,
- գ. գների ինդեքս,
- դ. արժեչափ:

5. Փողի օգտագործման գործառույթներից մեկն այն է, որ փողը հանդիսանում է չափման միավոր ապրանքների առք ու վաճառքի ժամանակ: Այդ գործառույթը կոչվում է.

- ա. շրջանառության միջոց,

բ. խնայողության միջոց,
գ. գների ինդեքս,
դ. արժեզափ:

6. Մյուրև բերված բոլոր ակտիվները ներառվում են M 1 ազրեզայում, բացի.

ա. փարադրամից,
բ. ցապահանջ ավանդից,
գ. գրոսաշրջության չեկից,
դ. ֆինանսական շուկայի ավանդային չեկից:

7. Մյուրև բերված բոլոր ակտիվները ներառվում են M 2 ազրեզայում, բացի

ա. կանխիկ դրամից,
բ. երկարաժամկետ պեպական արժեթղթերից,
գ. ճանապարհային չեկերից,
դ. ցապահանջ ավանդներից:

8. Փողի քանակական տեսության համաձայն՝ փողի շրջանառության արագությունը կարելի է որոշել.

ա. փողը բազմապատկած գներով, բաժանած գործարքների թվի վրա,
բ. գործարքները բաժանած գների, բազմապատկած փողով,
գ. փողը բաժանած գների,՝ բազմապատկած գործարքների թվով,
դ. գները բազմապատկած գործարքներով, բաժանած փողի վրա:

9. Եթե փողի շրջանառության արագությունը կայուն է, իսկ փողի քանակը կրկնապատկվում է, ապա.

ա. գործարքի գինը բազմապատկելով գործարքների թվով՝ կկրկնապատկվի,
բ. գործարքի գինը կկրկնապատկվի,
գ. գործարքի գինը բազմապատկելով գործարքների թվով, կրկնակի կնվազի,
դ. գործարքների քանակը կկրկնապատկվի:

10. Փողի քանակական տեսության համաձայն՝ եթե փողի քանակը ավելանում է 5%-ով, իսկ փողի շրջանառության արագությունը մեծանում է 2%-ով, ապա.

- ա. իրական եկամուտը կավելանա մոտավորապես 7%-ով,
- բ. անվանական եկամուտը կավելանա մոտավորապես 7%-ով,
- գ. գների մակարդակը կաճի մոտավորապես 7%-ով,
- դ. անվանական տոկոսադրույքը կավելանա մոտավորապես 7%-ով:

11. Փողի քանակական տեսության հիմնական հավասարումը.

- ա. կարելի է համարել որպես շրջանառության արագության որոշման բանաձև,
- բ. նշանակում է՝ փողի շրջանառության արագությունը անփոփոխ մեծություն է,
- գ. նշանակում է՝ գների մակարդակը համամասնական է փողի առաջարկին,
- դ. նշանակում է՝ իրական ՆԱ-ն համամասնական է փողի առաջարկին:

12. Ինչի է հավասար դրամական եկամտի շրջանառության արագությունը, եթե շրջանառության արագությունը անփոփոխ մեծություն է.

- ա. գների մակարդակը համամասնական է փողի առաջարկին,
- բ. իրական ՆԱ-ն համամասնական է փողի առաջարկին,
- գ. անվանական ՆԱ-ն համամասնական է փողի առաջարկին,
- դ. անվանական ՆԱ-ն անփոփոխ մեծություն է:

13. Եթե շրջանառության արագությունը անփոփոխ է, և արտադրության գործոններն ու արտադրական ֆունկցիան որոշում են իրական ՆԱ-ն, ապա.

- ա. գների մակարդակը համամասնական է փողի առաջարկին,
- բ. իրական ՆԱ-ն համամասնական է փողի առաջարկին,
- գ. գների մակարդակն անփոփոխ է,
- դ. անվանական ՆԱ-ն անփոփոխ է:

14. Եթե փողի առաջարկն ավելանում է 12%-ով, շրջանառության արագությունը կրճատվում է 4%-ով, իսկ գների մա-

կարդակը մինչև 5% աճում է, ապա իրական ՆԱՍ փոփոխությունը կկազմի.

- ա. 3%,
- բ. 4%,
- գ. 9%,
- դ. 11%:

15. Սենյորաժի իրավունքը.

- ա. բնակչության հաշվարկման իրավունքն է,
- բ. բնակչությունից փոխառնելու իրավունքն է,
- գ. գորակոչի իրավունքն է,
- դ. փողի պայագրման իրավունքն է:

16. «Ինֆլյացիոն հարկ» ասելով հասկանում ենք, որ.

- ա. գների աճը սահմանափակում է հարկ վճարողների հնարավորությունները,
- բ. գների մակարդակի աճը կրճատում է բնակչության ձեռքին գտնվող փողի իրական արժեքը,
- գ. քանի որ հարկերն ավելանում են, ավելանում է նաև ինֆլացիայի մակարդակը,
- դ. հիպերինֆլացիայի ժամանակ հարկային մուտքերի հիմնական աղբյուրը փողի պայագրումն է:

17. Ֆիշերի հավասարումը սահմանում է, որ ինֆլացիայի մակարդակի 1%-ով աճը հանգեցնում է հեղեղալ ցուցանիշի 1%-ով աճի.

- ա. իրական տոկոսադրույքի,
- բ. անվանական տոկոսադրույքի,
- գ. փողի առաջարկի,
- դ. գործարքների թվի:

18. Սպասվող իրական տոկոսադրույքը տարբերվում է փաստացի տոկոսադրույքից միայն, երբ.

- ա. փողի առաջարկը կայուն տեմպով աճում է,
- բ. փողի առաջարկը մնում է անփոփոխ,
- գ. փողի առաջարկը կայուն տեմպով նվազում է,
- դ. փաստացի ինֆլացիան տարբերվում է սպասվող ինֆլացիայից:

19. Տնտեսական ակտիվներից որևէ մեկը.

- ա. եթե ինֆլյացիայի մակարդակը բարձր է իրական տոկոսադրույքից, ապա անվանական տոկոսադրույքը կլինի բացասական,
- բ. եթե ինֆլյացիայի մակարդակը բարձր է անվանական տոկոսադրույքից, ապա իրական տոկոսադրույքը կլինի բացասական,
- գ. եթե անվանական տոկոսադրույքը բարձր է իրական տոկոսադրույքից, ապա ինֆլյացիան կլինի բացասական,
- դ. եթե անվանական տոկոսադրույքը բարձր է ինֆլյացիայի մակարդակից, ապա իրական տոկոսադրույքը կլինի դրական:

20. Դիտարկենք հետևյալ աղյուսակը.

տարի	ինֆլյացիայի տեմպը	անվանական տոկոսադրույքը
1	5	10
2	10	5

Ինչպես է փոփոխվել իրական տոկոսադրույքը.

- ա. ավելացել է 5%-ով,
- բ. պակասել է 5%-ով,
- գ. ավելացել է 10%-ով,
- դ. պակասել է 10%-ով:

21. Ենթադրենք՝ զննորդի մակարդակը բարձրացել է, իսկ պետությունը «սինյորաժ» չի ստացել: Ելնելով փողի քանակական տեսության հավասարումից՝ կարող է տեղի ունենալ.

- ա. Y-ն ավելացել է, M և V-ն մնացել են կայուն,
- բ. V-ն ավելացել է, M և Y-ը մնացել են կայուն,
- գ. M-ն ավելացել է, Y և V-ն մնացել են կայուն,
- դ. M-ն ավելացել է, Y-ը նվազել է, V-ն մնացել է կայուն:

22. Կանխիկ փող պահելու հնարավոր ծախսերը.

- ա. իրական տոկոսադրույքն է,
- բ. ինֆլյացիայի տեմպն է,
- գ. անվանական տոկոսադրույքն է,
- դ. փողի առաջարկի հավելաճի տեմպն է:

23. Փողի իրական պաշարի ընդհանուր պահանջարկի ֆունկցիան կախված է եկամտից և.

- ա. իրական տոկոսադրույքից,
- բ. անվանական տոկոսադրույքից,
- գ. ինֆլացիայի մակարդակից,
- դ. գների մակարդակից:

24. Որպեսզի կանխվի հիպերինֆլացիան և գները կայունանան, ԿԲ պետք է.

- ա. կտրուկ բարձրացնի փողի առաջարկը և այնուհետև անփոփոխ պահի,
- բ. կտրուկ պակասեցնի փողի առաջարկը և այնուհետև անփոփոխ պահի,
- գ. կանգնեցնի փողի առաջարկի աճը և պահի անփոփոխ մակարդակի վրա,
- դ. հեղձեցնի իջեցնի դրամի առաջարկի աճի տեմպը:

25. Տիպերինֆլացիան և դրամական զանգվածի աճը կանգնեցնելու համար պետությունը պետք է.

- ա. կրճատի հարկերը և ավելացնի պետական ծախսերը,
- բ. բարձրացնի հարկերը և կրճատի կառավարման ծախսերը,
- գ. նոր ընտրություններ կազմակերպի,
- դ. արտարժույթի փոխանակային կուրսը բարձրացնի:

26. Եթե մարդկանց ձեռքին փողի միջին քանակությունը պակասում է, ապա նրանք ստիպված են հաճախ գնալ բանկ և փող հանել: Այս սևեռարմարությունը, որը կապված է դրամական միջոցների նվազման հետ կոչվում է.

- ա. «մենյուի ծախսեր»,
- բ. «մաշված կոշիկի ծախսեր»,
- գ. ինֆլացիոն հարկեր,
- դ. «սենյոթաժ»:

27. Անսպասելի ինֆլացիայի հետևանք է այն, որ հարստությունը վերաբաշխվում է.

- ա. վարկավորից պարտադիրօջը,
- բ. պարտադիրօջից վարկավորին,
- գ. պետությունից տնային տնտեսություններին,
- դ. տնային տնտեսություններից ֆիրմաներին:

28. Սյորոն բերվածներից բոլորը սպասվող ինֆլյացիայի ծախսեր են, բացառությամբ.

- ա. սպասվող ինֆլյացիան ցածր աշխատավարձի պարճառ է հանդիսանում,
- բ. սպասվող ինֆլյացիան կոշիկի մաշվածքի ծախսեր է առաջացնում,
- գ. սպասվող ինֆլյացիան ավելացնում է մենյուի ծախսերը,
- դ. սպասվող ինֆլյացիան կապիտալի անվանական հավելածի հարկազանձում է առաջացնում:

29. Դասական երկվության համաձայն՝ դրամական քաղաքականությունը նշված մեծություններից որի վրա է ներգործում.

- ա. իրական աշխատավարձի,
- բ. իրական փոկոսադրույքի,
- գ. գների մակարդակի,
- դ. իրական ՆԱԱ աճի փեմպի:

30. Դիպարկենք րեւութւթյունը, որտեղ վաճառվում է միայն նարինջ և խնձոր: Վերջին րարում վաճառվել է 100 նարինջ՝ յուրաքանչյուրը 1 դրամով և 200 խնձոր՝ յուրաքանչյուրը 2.5 դրամով: Եթե փողի առաջարկը եղել է 100 դրամ, ապա ինչպիսին է եղել փողի շրջանառության արագությունը.

- ա. 30,
- բ. 15,
- գ. 6,
- դ. 5:

31. Փողի քանակական րեւութւթյան հավասարումը դիպարկելիս սովորաբար ո՞ր քաղաղրիչն են ընդունում հասարակում.

- ա. փողի առաջարկը,
- բ. եկամտի մակարդակը,
- գ. գների մակարդակը,
- դ. փողի շրջանառության արագությունը:

32. Ըստ փողի քանակական րեւութւթյան՝ եթե փողի առաջարկը կրկնապարկվում է, ապա գները.

- ա. կրկնակի նվազում են,
- բ. կրկնապատկվում են,
- գ. չեն փոփոխվում,
- դ. նվազում են, պայմանով, որ շրջանառության արագությունն ավելանում է:

33. Թվարկվածները դրամավարկային քաղաքականության գործիքներ են, բացառությամբ.

- ա. հաշվառման (դիսկոնտային) քաղաքականությունից,
- բ. բաց շուկայում գործառնություններից,
- գ. պարտադիր պահուսպների քաղաքականությունից,
- դ. ակտիվ փոխհսկան քաղաքականությունից:

34. ԿԲ ինդիքների մեջ չի մտնում.

- ա. փոխհսկային իրավական դաշտի կարգավորումը,
- բ. փվյալ երկրի արժույթի թողարկումը և դրամաշրջանառության կարգավորումը,
- գ. առևտրական բանկերի վարկավորումը և հաշվարկների կարգավորումը,
- դ. փոխհսկային դրամավարկային կարգավորումը:

ԽՆԴԻՐՆԵՐ

1. Եթե փողի առաջարկն ավելանում է 15%-ով, շրջանառության արագությունը կրճատվում է 5%-ով, իսկ գների մակարդակն աճում է 6%-ով, ապա ինչքանով կփոփոխվի իրական ՆԱՄ-ն:

2. Աղյուսակում տրված են գների ինդեքսները ըստ տարիների.

Տարի	Գների ինդեքս	Ինֆլյացիայի մակարդակ
1	100000	-
2	112000	-
3	123000	-
4	129000	-

ա) հաշվել ինֆլյացիայի մակարդակը յուրաքանչյուր տարվա համար:

բ) օգտագործելով «70 թվի կանոնը»՝ որոշել, թե քանի տարում գների մակարդակը կկրկնապատկվի (հաշվարկի համար վերցնել խնդրի «ա» կետի ինֆլյացիայի տեմպերը):

3. Շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքների գների գումարը 240 մլն դրամական միավոր է: Վարկով վաճառված ապրանքների գների գումարը՝ 10 մլն, փոխադարձ հաշվարկները՝ 50 մլն, ժամկետային վճարումները՝ 20 մլն: Դրամական միավորը տարեկան կատարում է միջինը 20 պրոյոյ, շրջանառության մեջ գտնվում է 1 մլն դրամական միավոր: Ինչ տեղի կունենա ապրանքափոդային շրջանառության հենք:

Նարկաբյուջեդային քաղաքականությունը և ֆինանսական կարգավորումը

**1. Եթե դրամական հարաբերություններն ընդգրկում են արտադրության համար անհրաժեշտ ֆոնդերի շրջապարույ-
րի բոլոր փուլերը, ապա ֆինանսներն արտացոլում են.**

- ա. դրամական հարաբերությունների առանձնահատուկ կողմե-
րը,
- բ. դրամական ֆոնդերի բաշխման գործընթացը,
- գ. դրամական ֆոնդերի բաշխման և օգտագործման գործըն-
թացը,
- դ. վերը թվարկվածները միասին:

**2. Ֆինանսական հարաբերությունների շնորհիվ պետու-
թյան արտադրության տակ հավաքագրված դրամական մի-
ջոցները, այդ թվում ևս և վարկային ռեսուրսները, վերա-
բաշխվում են.**

- ա. սոցիալ-կուլտուրական միջոցառումների իրականացման
նպատակով,
- բ. երկրի պաշտպանության պետական ապարատի պահպան-
ման նպատակով,
- գ. արտերային աղետների պարճառով առաջացած վնասների
փոխհատուցման, առաջացած անհամամասնությունների
վերացման և այլ նպատակներով,
- դ. նշված պատասխանները բոլորը ճիշտ են:

**3. Ֆինանսների պետական կարգավորման խնդիրների
իրականացման գործում որոշիչ դեր են կատարում ֆինանս-
ներին բնորոշ գործառնությունների հերոսողական իրականացու-
մը, մասնավորապես.**

- ա. բաշխման գործառնությունը,
- բ. վերաբաշխման գործառնությունը,
- գ. հսկողության գործառնությունը,
- դ. բաշխման, վերաբաշխման և հսկողության գործառնությունները:

4. Թվարկվածները ֆինանսական հարաբերությունների հիմնական օղակներից են, բացի.

- ա. բեռնափոխադրումների ծրագրի հիմնախնդիրները,
- բ. պետական և մասնավորեցված ձեռնարկությունների, ընկերությունների ֆինանսները, հարկերն ու հարկային համակարգը,
- գ. պետական բյուջեն և բյուջեային համակարգը, վարկային ֆոնդերն ու բանկային համակարգը,
- դ. ֆինանսական հատուկ կենտրոնացված ֆոնդերը /պետական և ոչ պետական ապահովագրական ֆոնդերը, պետական կենսաթոշակային ապահովության և սոցիալական ապահովության ֆոնդերը/:

5. Տարկային հարաբերությունները ձևավորվում են.

- ա. հասարակության և աշխատանքային ռեսուրսների առկայության հիման վրա,
- բ. հասարակության և կապիտալի ռեսուրսների առկայության հիման վրա,
- գ. ֆինանսական ռեսուրսների առկայության հիման վրա,
- դ. ոչ թե հասարակության, այլ կապիտալի ռեսուրսների առկայության հիման վրա:

6. Տարկերի ձևով ստացված ֆինանսական ռեսուրսները.

- ա. նախադրյալներ են ստեղծում պետության գործառույթների իրականացման համար,
- բ. ապահովում են սոցիալական ոլորտի վերարտադրության գործընթացի իրականացումը,
- գ. մի կողմից նախադրյալներ են ստեղծում պետության գործառույթների իրականացման համար, իսկ մյուս կողմից՝ ապահովում են սոցիալական ոլորտի վերարտադրության գործընթացի իրականացումը,
- դ. չեն կարգավորվում հարկերի մասին օրենքով:

7. Վճում գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ հարկերը վճարվում են.

- ա. Վճ պետական բյուջե,
- բ. համայնքային բյուջե,
- գ. հանրապետության համախմբված բյուջե,

դ. ՏՏ պետական և համայնքային բյուջեներ:

8. Տարկային քաղաքականությանն առնչվող հիմնահարցերը միշտ էլ համարվել են հասարակությանը հուզող կարևոր հիմնահարցերից, որն ունեցել է.

- ա. փնտրեսական նշանակություն,
- բ. սոցիալական նշանակություն,
- գ. քաղաքական նշանակություն,
- դ. ոչ միայն փնտրեսական, այլև սոցիալական ու քաղաքական նշանակություն:

9. Տանրապետական բնույթի հարկերը ձևավորում են.

- ա. պետական բյուջեի հարկային եկամուտները,
- բ. տեղական բյուջեի եկամուտները,
- գ. համախմբված բյուջեի եկամուտները,
- դ վերը թվարկվածներից ոչ մեկը:

10. Տեղական բնույթի հարկային եկամուտները ձևավորում են.

- ա. պետական բյուջեի եկամուտները,
- բ. տեղական բյուջեի եկամուտները,
- գ. պետական իշխանության մարմինների եկամուտները,
- դ. սոցիալական ապահովագրության եկամուտները:

11. Հարկերը ըստ գանձման եղանակի, ինչպես նաև հարկ վճարողների ու պետության փոխհարաբերակցության հարկասկիզի՝ դասակարգվում են.

- ա. ուղղակի և անուղղակի հարկերի,
- բ. անուղղակի հարկերի և սոցիալական ապահովագրության վճարների,
- գ. ուղղակի հարկերի և սոցիալական ապահովագրության վճարների,
- դ. ուղղակի և անուղղակի հարկերի ու սոցիալական ապահովագրության վճարների:

12. Ուղղակի հարկերը.

- ա. ուղղակիորեն կապված են եկամուտների հետ,
- բ. ուղղակիորեն կապված են ունեցվածքի հետ,
- գ. գանձվում են սպառողներից,

դ. ուղղակիորեն կապված են եկամուտների և ունեցվածքի հետ
ու գանձվում են հարկ վճարողներից:

13. Անուղղակի հարկերը.

ա. գանձվում են հարկ վճարողներից անուղղակիորեն,
բ. ներառվում են ապրանքների գների կազմում,
գ. ներառվում են ծառայությունների սակագների կազմում,
դ. վերը թվարկվածները միասին:

14. Սոցիալական ապահովագրության վճարումները.

ա. վճարում են ֆիզիկական անձինք,
բ. վճարում են իրավաբանական անձինք,
գ. և՛ ֆիզիկական, և՛ իրավաբանական անձինք,
դ. վճարում են սպառողները:

15. Պեդության կողմից աշխատողների աշխատանքային գործունեությունը իրականացնելու նպատակով պահանջվող ծախսերի ֆինանսավորման, ինչպես նաև պեդության գործառույթների իրականացման համար անհրաժեշտ եկամուտների ձևավորման հիմնական աղբյուրը.

ա. հարկերն են ու պեդական փուլերը,
բ. ոչ հարկային եկամուտները,
գ. փոխառությունների ձևով ստացված եկամուտները,
դ. հարկերը, ոչ հարկային եկամուտները, պեդական փուլերը, ինչպես նաև փոխառությունների ձևով ստացված եկամուտները:

16. Տարկային խթանող քաղաքականության հորիզոնական սկզբունքի էությունն այն է, որ միանման պայմաններում գրելվող և հավասար եկամուտներ ստացող ձեռնարկություններին ու ընկերություններին, որպես հարկատուների պեդ է ցուցաբերվի.

ա. փարբերակված մոպեցում,
բ. հավասարարական մոպեցում,
գ. և՛ փարբերակված և՛ հավասարարական մոպեցում,
դ. ոչ փարբերակված, ոչ հավասարարական, այլ միասնական մոպեցում:

17. Տարկային խթանող քաղաքականության ուղղահայաց հաշվառարության սկզբունքի հիմնական պահանջն է՝ տնտեսության մասշտաբով վարել հարկային.

- ա. տարբերակված քաղաքականություն,
- բ. միասնական մոտեցման քաղաքականություն,
- գ. և՛ տարբերակված, և՛ միասնական մոտեցման քաղաքականություն,
- դ. վերը թվարկվածներից ոչ մեկը:

18. Տարկային դրույքաչափերի և հարկային եկամուրների փոխկապվածության հետազոտությունը Լաֆֆերի կորի միջոցով ցույց է տալիս, որ.

- ա. հարկման եկամտի մակարդակն ուղիղ համեմատական է հարկման դրույքաչափին,
- բ. բարձր հարկային դրույքաչափերը հարկային եկամուտը չեն կրճատում,
- գ. հարկման եկամտի մակարդակը հակադարձ համեմատական է հարկային դրույքաչափին,
- դ. բարձր հարկային դրույքաչափերը նպաստում են գործունեության ծավալմանը:

19. Թվարկվածներից որն է մտնում պետական բյուջեի կազմի մեջ.

- ա. սեփականության տարբեր ձևերի առկայության պայմաններում ձեռնարկությունների ու ընկերությունների ֆինանսական միջոցները,
- բ. բնակչության անձնական եկամուրների ու խնայողությունների գումարները,
- գ. բանկային վարկերի և ապահովագրական ֆոնդերի միջոցները,
- դ. հարկային եկամուրները:

20. Պետական բյուջեն իր եկամուրների կազմով ու կառուցվածքով.

- ա. համարվում է ֆինանսական հարաբերությունների առաջատար օղակը,
- բ. սերտորեն կապված է ֆինանսական հարաբերությունների համակարգի բոլոր օղակների հետ,

- գ. կոորդինացնում ու կարգավորում է ֆինանսավարկային համակարգի բոլոր օղակների ռեսուրսների ձևավորման և օգտագործման հիմնական համամասնությունները,
դ. վերը թվարկվածները միասին:

21. Տասարակական պարտքը ներառում է.

- ա. միայն կառավարության պարտքը,
բ. միայն կառավարության ներքին օղակների պարտքը,
գ. ոչ միայն կառավարության, այլև ներքին օղակների պարտքը,
դ. պետության կուրակված պարտքերը:

22. Պետական պարտքը ըստ ձևավորման հատկանիշի դասակարգվում է.

- ա. ներքին և արտաքին պարտքի,
բ. բացարձակ և հարաբերական պարտքի,
գ. կարճաժամ և երկարաժամ պարտքի,
դ. անվերադարձ և վերադարձվող պարտքի:

23. Եթե տնտեսությունը գտնվում է հավասարակշռված վիճակում, ապա կարելի է հաստատել, որ.

- ա. պետական բյուջեն հավասարակշռված է,
բ. սպառման ծախսերը հավասար են ներդրումներին,
գ. բոլոր տեսակի բյուջեները պետք է հավասարակշռված լինեն,
դ. վերը թվարկվածներից ոչ մեկը ճիշտ չէ:

24. ՆԱ հավասարակշռված մակարդակի վրա բյուջերային ավելցուկի ազդեցությունը հանդես է գալիս իրականում այնպիսին, ինչպիսին.

- ա. խնայողությունների կրճատումն է,
բ. ներդրումների մեծացումն է,
գ. սպառման ավելացումն է,
դ. խնայողությունների ավելացումն է:

25. Պետական ծախսերի աճը իրական ՆԱ-ն մեծացնում է միայն այն դեպքում, եթե.

- ա. պետական ծախսերն ուղղված են ապրանքների ու ծառայությունների գնմանը,

- բ. պետական ծախսերը ուղեկցվում են փողի առաջարկի մեծացմամբ,
- գ. պետական ծախսերը դուրս չեն մղում ոչ պետական հատվածի հավասարամեծ ծավալի ծախսերը,
- դ. պետական ծախսերը ֆինանսավորվում են պետական պարտավորումների թողարկման հաշվին:

26. Գների մակարդակի փոփոխությունը.

- ա. ֆիսկալ քաղաքականության արդյունքների վրա չի արտացոլվում կամ արտահայտվում,
- բ. ֆիսկալ միջոցառումների ազդեցության, ներգործության ուժեղացումն է,
- գ. սովորաբար բացակայում է ֆիսկալ քաղաքականության ժամանակ,
- դ. նվազեցնում է ֆիսկալ քաղաքականության գործունեությունը:

27. Տնտեսությունը գրկվում է հավասարակշռված վիճակում: Ինչպես կփոփոխվի արդյունքի հավասարակշռված մակարդակը, եթե պետությունն ավելացնի իր գնումները 2 մլրդ ռուբլով՝ չփոփոխելով հարկային մուրքերը.

- ա. չի փոփոխվի,
- բ. կնվազի,
- գ. կհավասարվի 0-ի,
- դ. կաճի 2 մլրդ ռուբլով:

28. Տնտեսությունը գրկվում է հավասարակշռված վիճակում: Ինչպես կփոփոխվեն պետական խնայողությունները, եթե պետությունն ավելացնի իր գնումները 15 մլրդ ռուբլով՝ չփոփոխելով հարկային մուրքերը.

- ա. չի փոփոխվի,
- բ. կնվազի,
- գ. կաճի,
- դ. կհավասարվի 0-ի:

29. Տնտեսությունը լրիվ գրադվածության պայմաններում գրկվում է հավասարակշռված վիճակում: Կառավարությունը նախարարում է մեծացնել պետական գնումները 10 մլրդ ռ-ով և միաժամանակ ավելացնել հարկերը՝ ինֆլյացիայի

մակարդակի մեծացումից խուսափելու համար: Որքան է ենթադրվող հարկերի մեծացումը.

- ա. 10 մլրդ ռուբլի,
- բ. ավելի քան 10 մլրդ ռուբլի,
- գ. 10 մլրդ ռուբլուց քիչ, բայց ոչ 0,
- դ. 0:

30. Ենթադրենք՝ բյուջեի ավելցուկը ներկայացվում է $BS=A \cdot Y - G$, որտեղ՝ BS -ը բյուջեի ավելցուկն է, A -ն՝ հարկային փոկոսադրույթը, Y -ը՝ եկամուտը, G -ն՝ բյուջեի ծախսերը: Այդ դեպքում պետական ծախսերը 100-ով մեծացնելիս.

- ա. բյուջեի ավելցուկը կկրճատվի 100-ով,
- բ. բյուջեի ավելցուկը կավելանա 100-ով,
- գ. բյուջեի ավելցուկը կկրճատվի մինչև 100,
- դ. բյուջեի ավելցուկը կմնա անփոփոխ:

31. Պետական բյուջեի պակասուրդի պաշտոնական գնահատականն աճող ինֆլյացիայի շրջանում.

- ա. մեծացնում է իրական պետական պարտքերի փոփոխության մեծությունը,
- բ. նվազեցնում է այդ մեծությունը,
- գ. հավասար է այդ մեծությանը,
- դ. հավասար է սպասվող ինֆլյացիայի մակարդակին:

32. Մարդիկ թվարկված դրույթներից որն է ճիշտ.

- ա. տնտեսությունում պետական մեծ պարտքը ինֆլյացիոն ճնշման ամբողջությամբ վերացման գործիք է,
- բ. պետական մեծ պարտքը կարող է կրճատել ներդրումների հետ կապված տնտեսական խթանները,
- գ. մեծ պետական պարտք ունենալու ժամանակ զուտ արտասահմանյան ակտիվները միշտ աճում են,
- դ. պետական պարտքի աճը երբեք չի ուղեկցվում ազգային արժույթի «թանկացմամբ»:

33. Մարդիկ թվարկվածներից որը ճիշտ չէ.

- ա. մեծ պետական պարտքը կարող է նպաստել վճարային հաշվեկշռի ճգնաժամի ծավալմանը /զարգացմանը/,
- բ. պետական պարտքի աճը կարող է ուղեկցվել կապիտալի հոսքով,

- գ. մեծ պերական պարտքը կարող է նպաստել ապագա սերունդների համար մասնավոր կապիտալի մեծ պաշարի կուտակմանը,
- դ. ներքին պարտքի մեծացումը հանգեցնում է գների իջեցման:

34. Տվյալ երկրի պերական փոխառությունների նկատմամբ արտաքին պահանջարկի աճը, որը պայմանավորված է ներքին շուկայական փոխադրույթի բարձր մակարդակով.

- ա. տվյալ երկրի արտաքին պարտքը մեծացնում է և «էժանացնում» է նրա արժույթը,
- բ. տվյալ երկրի արտաքին պարտքը կրճատում է և «թանկացնում» է նրա արժույթը,
- գ. տվյալ երկրի արտաքին պարտքը կրճատում է և «էժանացնում» է տվյալ երկրի արժույթը,
- դ. տվյալ երկրի արտաքին պարտքը մեծացնում է և «թանկացնում» տվյալ երկրի արժույթը:

35. Եթե կառավարությունն ամեն րաքի ձգքի հավասարակշռել բյուջեն, ապա այդպիսի բյուջեն.

- ա. կհարթեցնի փնտեսական փափանումները,
- բ. փնտեսական փափանումները կուժեղացնի,
- գ. չի ազդի արտադրության ծավալի և զբաղվածության մակարդակի վրա,
- դ. կնպաստի ինֆլացիայի թուլացմանը:

36. Պերական պարտքը հանդես է գալիս որպես հարկատուների նկատմամբ պերության պարտավորություն: Դա պայմանավորված է նրանով, որ.

- ա. միայն փոկոսի դիմաց վճարներն են հանդիսանում փնտեսական բեռ,
- բ. պաշտոնական տվյալներն են կրճատում պերական պարտքի չափերը,
- գ. պերական փոխառությունների հիմնական մասը պարկանում է երկրի բնակչությանն ու ազգային ֆիրմաներին,
- դ. քաղաքացիները հանդիսանում են փրանսֆերտային վճարների ստացողներ:

37. Այլ հավասար պայմաններում, խոշոր բյուջեպային պակասուրդը, լրիվ զբաղվածության դեպքում հանգեցնում է.

- ա. իրական տոկոսադրույքի աճի,
- բ. ներմուծման համեմատ արտահանման գերազանցման,
- գ. ազգային արժույթի միջազգային գների կրճապման,
- դ. ինֆլյացիայի, որը պայմանավորված է պահումների աճով:

38. Պետական բյուջեի պակասուրդը կարգավորվում է այն դեպքում, երբ.

- ա. պետական ծախսերի գումարը մեծացնում է հարկային մուտքերի գումարը,
- բ. պետական ծախսերը կրճապվում են,
- գ. հարկային մուտքերի գումարը կրճապվում է,
- դ. պետության պարտավորությունները մեծացնում են պետության ակտիվները:

39. Պետական պարտքի իրական խնդիրներից մեկն այն է, որ.

- ա. եկամուտների անհավասարությունը կրճապվում է,
- բ. արտադրության արդյունավետության աճի խթաններն ավելանում են,
- գ. ազգային արդյունքի մի մասը դուրս է գալիս երկրի սահմաններից,
- դ. խնայողությունների բաժինն ավելանում է եկամտի բոլոր մակարդակների դեպքում:

40. Տրված են հետևյալ տվյալները. .

ՆԱԱ	Նարկային մուտքերի գումարը	Պետական ծախսերը
800	200	260
900	230	260
1000	260	260
1100	300	260

Աղյուսակում տրված բյուջեի մնացորդը ինչպե՞ն է փոփոխվում ՆԱԱ-ի 800, 900, 1000, 1100 դոլարի արդյունքների դեպքում.

- ա. -60, -30, 0, 40,

- բ. -30, -60, 0, 40,
- գ. 0, -60, -30, 40,
- դ. 40, -60, -30, 0:

**41. Սպառողները հաշվի են առնում ապագայի հե-
տաքրորությունները: Դա նշանակում է, որ ընթացիկ սպա-
ռումը կախված է.**

- ա. ինչպես ընթացիկ, այնպես էլ ապագայում սրացվող եկա-
մրի մեծությունից,
- բ. միայն ապագայում սրացվող եկամրից,
- գ. սպասվող ինֆլյացիայից,
- դ. հետագայում սպառման մակարդակից:

**42. Ընտրեք բառերի այն զույգը, որն ավելի ճիշտ է լրաց-
նում այս նախադասության միտքը:**

**Ռիկարդոյական հավասարության և հարկերի կրճատման
ժամանակ, երբ պետական ծախսերը չեն փոքրացել, ապառու-
մը --- , որովհետև մարդիկ --- ապագա հարկերի մեծացմանը.**

- ա. մեծացնում են, սպասում են,
- բ. մեծացնում են, չեն սպասում,
- գ. չեն մեծացնում, սպասում են,
- դ. չեն մեծացնում, չեն սպասում:

**43. Ինֆլյացիայի ընթացքում, երբ պետական բյուջեն հաշ-
վեկշռված է, պետական պարտքի իրական մեծությունը.**

- ա. մեծանում է ինֆլյացիայի տեմպերին համապատասխան,
- բ. կրճատվում է ինֆլյացիայի տեմպերին համապատասխան,
- գ. հաստատվում է,
- դ. մեծանում է, բայց ինֆլյացիայի տեմպերից պակաս չափով:

**44. Ենթադրենք՝ տրված են սահմանափակումներ՝
 $T1+T2/(1+r)=G1+G2/(1+r)$ տեսքով: 1 Տրված է $G1=100$, $G2=110$,
 $T2=55$, $r=0.1$: Ինչի է հավասար $T1$ -ը.**

- ա. 100,
- բ. 150,
- գ. 200,
- դ. 25:

1. Տնփեսությունը բնութագրվում է հետևյալ տվյալներով. $C=20+0.8(Y-T+F)$ (սպառում), $I=60$ (ներդրումներ), $T=40$ (հարկեր), $F=10$ (տրանսֆերտներ), $G=30$ (պետական ծախսեր), $MPC=0.8$:

- ա. Հաշվեք հավասարակշռված եկամտի մակարդակը (Y):
- բ. Կառավարությունն ավելացնում է ծախսերը մինչև 40՝ տնտեսության զարգացումը խթանելու նպատակով.
 - դա ինչպե՞ս է ազդում պլանավորված ծախսերի գրաֆիկի վրա,
 - ինչպե՞ս է փոփոխվում հավասարակշռված եկամտի մակարդակը,
 - ինչի՞նչ է հավասար պետական ծախսերի բազմարկիչը,
 - պետական բյուջեի սալոնոն ինչպե՞ս կփոփոխվի:
- գ. Կառավարությունը հարկերն ավելացնում է 40-ից մինչև 50, որի ժամանակ պետական ծախսերը հավասար են 30-ի.
 - դա ինչպե՞ս է ազդում պլանավորված ծախսերի գրաֆիկի վրա,
 - ինչպե՞ս կփոփոխվի հավասարակշռված եկամտի մակարդակը,
 - ինչի՞նչ է հավասար հարկերի բազմարկիչը,
 - ինչպե՞ս կփոփոխվի պետբյուջեի սալոնոն:
- դ. Կառավարությունը միաժամանակ մեծացնում է պետական ծախսերը 30-ից մինչև 40 և հարկերը 40-ից՝ 50.
 - ի՞նչ տեղի կունենա պլանավորված ծախսերի գրաֆիկի հետք,
 - ինչպե՞ս կփոփոխվի հավասարակշռված եկամտի մակարդակը,
 - ի՞նչ տեղի կունենա էֆեկտիվ բազմարկիչի հետք,
 - ինչպե՞ս կփոփոխվի պետբյուջեի սալոնոն:

2. Ենթադրենք՝ պետական զնումները հավասար են 500-ի, հարկերի ֆունկցիան տրված է $T=0.4Y$ հավասարությանը, տրանսֆերտների ֆունկցիան՝ $F=0.2Y$, զների մակարդակը՝ $P=1$, ֆեդերալ կամ պետական պարտքը՝ $D=1000$, տոկոսադրույքը՝ $R=0.1$: Արտադրության իրական ծավալը հավասար է 2000, իսկ պոպուլյացիայը կազմում է 2500.

- ա. ինչպիսի՞ն է բյուջեն ըստ արտադրության իրական ծավալի՝
դրական, թե՛ բացասական,
բ. ինչպիսի՞ն է բյուջեն ըստ արտադրության պոտենցիալ ծա-
վալի:

**3. Ենթադրենք՝ պետբյուջեն հավասարակշռված է, և փնտեսությունում գործում է համամասնական հարկադրու-
մը: Եթե ներդրումներն աճում են, ապա, այլ հավասար պայ-
մաններում, կաճի եկամուտների հավասարակշռված մա-
կարդակը և կառուցանա բյուջեի պակասուրդ.**

ա. այո,

բ. ոչ:

**4. A և B երկրների փնտեսությունը բնութագրվում է հե-
տևյալ տվյալներով.**

<i>մյն դրամներով</i>	<i>A երկիր</i>	<i>B երկիր</i>
Ֆինանսական տարվա սկզբին պետական պարտքի մեծությունը	2000	2000
Պետական անվանական ծախսերը (ֆինանսական տարվա վերջին), բացառությամբ պարտքի ծառայության դիմաց փոկոսային վճարների	200	200
Գների մակարդակը (տարվա սկզբին)	1	1
Տարեկան ինֆլյացիայի տեմպը	0	0.1
Անվանական փոկոսադրույթը	0.03	0.13
Անվանական հարկային մուտքերը պետբյուջե	260	260

Նաշվել.

- ա. յուրաքանչյուր երկրում պետական պարտքի ծառայության
գծով որքան է կազմում անվանական փոկոսադրույթային
վճարումների գումարը,
բ. յուրաքանչյուր երկրում ինչպիսին են բյուջեի պակասուրդի
պաշտոնական գնահատականները,
գ. ինչպիսին է յուրաքանչյուր երկրում անվանական պետական
պարտքը:

**5. 2000թ. պետական զեղումները կազմել են 700 միավոր,
տրանսֆերտները՝ 1500 միավոր, իսկ պետական պարտքի
սպասարկման ծախսերը՝ 250 միավոր: 2002թ. տվյալները
համապատասխանաբար կազմում են 800, 2000, 300 միավոր:**

2002թ.-ին որքանով են փոփոխվել պետական ծախսերը 2000թ. համեմատությամբ:

6. Պետական պարտքի սպասարկման ծախսը տրված է $E=DR$ հավասարմամբ, որտեղ՝ D -ն պետական պարտքն է, R -ը՝ տոկոսադրույքը: $D=4000$, պետական գնումները՝ 600, տրանսֆերտները՝ 400, պետական ծախսերը՝ 1240 միավոր: Որքան է կազմում տոկոսադրույքը:

7. 2001թ. արտադրվել է 5000 դրամի արտադրանք, հարկերը կազմել են արդյունքի 28%-ը, տրանսֆերտները տրված են $T=0.3Y$ ֆունկցիայով, պետական գնումները՝ 300 դրամ, պետական պարտքի սպասարկման ծախսերը՝ 200 դրամ: Որքանով պետք է փոփոխվեն հարկերը, որպեսզի բյուջեն հավասարակշռվի:

**Մակրոտնտեսական կարճաժամկետ
հավասարակշռություն:
Ամբողջական պահանջարկ**

1. Քեյնսը գտնում է, որ տնտեսական ճգնաժամերի ընթացքում եկամտի ցածր մակարդակի և զբաղվածության կրճատման պատճառով.

- ա. կապիտալի ցածր մակարդակն է,
- բ. ցածրորակ աշխատուժը,
- գ. պահանջարկին չհամապատասխանող տեխնոլոգիան,
- դ. ամբողջական պահանջարկի ցածր մակարդակը:

2. Երբ ձեռնարկությունները գրանցում են պաշարների չպլանավորված ավելացում, նրանք.

- ա. կառուցում են նոր գործարան,
- բ. ազատում են աշխատողներին և կրճատում արտադրությունը,
- գ. վարձում են ավելի շատ աշխատողներ և ընդլայնում արտադրությունը,
- դ. պահանջում են ավելացնել պետական ծախսերը:

3. Գրաֆիկի վրա, որտեղ հորիզոնական ուղիղը Y-ն է, իսկ ուղղահայացը՝ E-ն, պլանավորված ծախսերի ուղիղը բարձրանում է.

- ա. աջ, մեկ միավորից ցածր թեքությամբ,
- բ. աջ, մեկ միավորից բարձր թեքությամբ,
- գ. ձախ, մեկ միավորից ցածր թեքությամբ,
- դ. ձախ, մեկ միավորից բարձր թեքությամբ:

4. Քեյնսյան խաչի մոդելում, եթե փաստացի ծախսերը գերազանցում են պլանավորված ծախսերը, ապա եկամուտը տեղաբաշխված է.

- ա. հավասարակշռված եկամտից աջ, և տեղի է ունենում պաշարների չպլանավորված կրճատում,
- բ. հավասարակշռված եկամտից աջ, և տեղի է ունենում պաշարների չպլանավորված կուտակում,

- գ. հավասարակշռված եկամտից ձախ, և փեղի է ունենում պաշարների չալանավորված կրճատում,
- դ. հավասարակշռված եկամտից ձախ, և փեղի է ունենում պաշարների չալանավորված կուտակում:

5. Քննչայան խաչի մոդելի վերլուծության համաձայն՝ երբ փեղի է ունենում պետական ծախսերի ավելացում G չափով, ապա հավասարակշռված եկամուտն ավելանում է.

- ա. 1 միավորով,
- բ. G-ով,
- գ. G/1-MPC-ով,
- դ. G/1+MPC-ով:

6. Այն գրաֆիկի վրա, որտեղ ուղղահայաց ուղղի վրա նշված է տոկոսադրույքը, իսկ հորիզոնականի վրա՝ Y-ը, IS-ը.

- ա. ուղղահայաց է,
- բ. հորիզոնական է,
- գ. թեքված է ձախ վերնից - աջ ներքև,
- դ. ունի դրական թեքվածություն:

7. Պետական ծախսերի ավելացումը IS-ը փեղափոխում է.

- ա. ներքև-ձախ,
- բ. վերև-աջ,
- գ. վերև -ձախ,
- դ. ներքև-աջ:

8. Նարկերի ավելացումը IS-ը փեղափոխում է.

- ա. ներքև-ձախ,
- բ. վերև-աջ,
- գ. վերև-ձախ,
- դ. ներքև-աջ:

9. Ցանկացած տրված IS-ի համար.

- ա. հարկային դրույքաչափը հաստատվում է, իսկ պետական ծախսերը փափանվում են,
- բ. պետական ծախսերը հաստատվում են, իսկ հարկային դրույքաչափը փափանվում է,

- գ. և՛ պետական ծախսերը, և՛ հարկային դրույքաչափը տա-
րանվում են,
- դ. և՛ պետական ծախսերը, և՛ հարկային դրույքաչափը հաստա-
տվում են:

**10. Գրաֆիկի վրա պատկերված IS-ը կլինի ավելի կտրուկ
թեքությամբ, եթե.**

- ա. պետական ծախսերի մակարդակն ավելի մեծ լինի,
- բ. պետական ծախսերի մակարդակն ավելի փոքր լինի,
- գ. ներդրումային ծախսերն ավելի զգայուն լինեն տոկոսա-
դրույքի նկատմամբ,
- դ. ներդրումային ծախսերը պակաս զգայուն լինեն տոկոսա-
դրույքի նկատմամբ:

11. IS-ի թեքությունը կախված է.

- ա. ներդրումների տոկոսային զգայականությունից և պետա-
կան ծախսերի մակարդակից,
- բ. ներդրումների տոկոսային զգայականությունից և սպառման
սահմանային հակվածությունից,
- գ. ներդրումների տոկոսային զգայականությունից և տոկոսա-
դրույքից,
- դ. տոկոսադրույքից և պետական ծախսերից:

12. IS-ը սովորաբար ցույց է տալիս.

- ա. եկամուտը,
- բ. տոկոսադրույքը,
- գ. և՛ եկամուտը, և՛ տոկոսադրույքը,
- դ. ո՛չ եկամուտը, ո՛չ տոկոսադրույքը

13. LM-ի թեքությունը բացատրվում է նրանով, որ.

- ա. տոկոսադրույքի բարձրացման ժամանակ եկամուտներն
ավելանում են,
- բ. եկամտի ավելացումն ավելացնում է փողի պահանջարկը, և
ավելի բարձր տոկոսադրույքը պահանջում է փողի շրջանա-
ռության արագության ավելացում,
- գ. տոկոսադրույքի աճը ենթադրում է եկամուտների կրճատում,

դ. եկամտի ավելացումն ավելացնում է փողի պահանջարկը, և ավելի ցածր տոկոսադրույքը պահանջում է փողի շրջանառության արագության ավելացում:

14. եթե փողի քանակական տեսությունը ճիշտ է, ապա LM կորը.

- ա. ունի դրական թեքություն,
- բ. ունի բացասական թեքության,
- գ. ուղղահայաց է,
- դ. հորիզոնական է:

15. LM կորն ունի ավելի կտրուկ թեքություն, որքան.

- ա. մեծ է փողի պահանջարկի տոկոսային զգայականությունը, և մեծ է եկամտի ազդեցությունը փողի պահանջարկի վրա,
- բ. մեծ է փողի պահանջարկի տոկոսային զգայականությունը, և փոքր է եկամտի ազդեցությունը փողի պահանջարկի վրա,
- գ. փոքր է փողի պահանջարկի տոկոսային զգայականությունը, և փոքր է եկամտի ազդեցությունը փողի պահանջարկի վրա,
- դ. փոքր է փողի պահանջարկի տոկոսային զգայականությունը, և մեծ է եկամտի ազդեցությունը փողի պահանջարկի վրա:

16. IS-LM մոդելը կիրառվում է.

- ա. միայն երկարաժամկետում,
- բ. միայն կարճաժամկետում,
- գ. և՛ երկարաժամկետում, և՛ կարճաժամկետում,
- դ. գների մակարդակը որոշելիս:

17. IS-LM մոդելում, երբ ավելանում են պեդրական ծախսերը, տոկոսադրույքը.

- ա. բարձրանում է, իսկ եկամուտը՝ նվազում,
- բ. բարձրանում է, իսկ եկամուտը՝ ավելանում,
- գ. իջնում է, իսկ եկամուտը՝ ավելանում,
- դ. իջնում է, իսկ եկամուտը՝ նվազում:

18. IS-LM մոդելում, երբ ավելանում են հարկերը, տոկոսադրույքը.

- ա. բարձրանում է, իսկ եկամուտը՝ նվազում,

- բ. բարձրանում է, իսկ եկամուտը՝ ավելանում,
- գ. իջնում է, իսկ եկամուտը՝ ավելանում,
- դ. իջնում է, իսկ եկամուտը՝ նվազում:

19. Եթե MPC-ն հավասար է 0.75, և G-ն ավելանում է 100-ով, ապա IS կորը, տրված տակոսադրույթի պայմաններում, տեղաշարժվում է աջ հեղեկյալ չափով.

- ա. 100,
- բ. 200,
- գ. 300,
- դ. 400

20. Խթանող հարկարյուցեղային քաղաքականության հեղեղանքով եկամտի ավելացումը IS-LM մոդելում.

- ա. միշտ ավելի քիչ է, քան քեյնսյան խաչում,
- բ. քիչ է, քան քեյնսյան խաչում, բացառությամբ այն դեպքի, երբ LM-ը ուղղահայաց է,
- գ. քիչ է, քան քեյնսյան խաչում, բացառությամբ այն դեպքի, երբ LM-ը հորիզոնական է,
- դ. քիչ է, քան քեյնսյան խաչում, բացառությամբ այն դեպքի, երբ IS-ը ուղղահայաց է:

21. IS-LM մոդելում խթանող դրամավարկային քաղաքականության դեպքում տակոսադրույթը.

- ա. բարձրանում է, իսկ եկամուտը՝ նվազում,
- բ. բարձրանում է, իսկ եկամուտը՝ ավելանում,
- գ. իջնում է, իսկ եկամուտը՝ ավելանում,
- դ. իջնում է, իսկ եկամուտը՝ նվազում:

22. Եթե փողի պահանջարկի ֆունկցիան տրված է $M/P=0.5Y-100r$, ապա LM կորի թեքությունը կլինի.

- ա. 0.01,
- բ. 0.005,
- գ. 0.1,
- դ. 0.5:

23. Եթե փողի պահանջարկի ֆունկցիան տրված է $M/P=0.5Y-100r$, իսկ M/P -ն ավելանում է 100-ով, ապա LM կորը

ցանկացած տոկոսադրույքի դեպքում տեղաշարժվում է դեպի.

ա. ձախ՝ 100-ով,

բ. ձախ՝ 200-ով,

գ. աջ՝ 100-ով,

դ. աջ՝ 200-ով:

24. Ենթադրենք՝ պեկությունը իրականացնում է խթանող հարկարյուցեպային քաղաքականություն, դրա արդյունքում.

ա. հավասարակշռված եկամուտը և՛ քեյնսյան խաչում, և՛ IS-LM մոդելում ավելանում է միևնույն ΔY չափով,

բ. հավասարակշռված եկամուտը քեյնսյան խաչում ավելանում է ավելի մեծ չափով, քան IS-LM մոդելում,

գ. հավասարակշռված եկամուտը քեյնսյան խաչում ավելանում է ավելի քիչ չափով, քան IS-LM մոդելում,

դ. հավասարակշռված եկամուտը քեյնսյան խաչում ավելանում է ΔG չափով, իսկ IS-LM մոդելում՝ $\frac{\Delta G}{1 - MPC}$ չափով:

25. Խթանող հարկարյուցեպային քաղաքականության դեպքում հավասարակշռված եկամուտը.

ա. IS-LM մոդելում ավելանում է ավելի քիչ չափով, քան քեյնսյան խաչում, քանի որ IS-LM մոդելում հավասարակշռված իրական տոկոսադրույքը բարձրանում է,

բ. քեյնսյան խաչում ավելանում է ավելի քիչ չափով, քան IS-LM մոդելում, քանի որ քեյնսյան խաչում ներդրումները հաստատագրված են,

գ. և՛ IS-LM մոդելում, և՛ քեյնսյան խաչում ավելանում է $\frac{\Delta G}{1 - MPC}$ չափով,

դ. երկու մոդելներում էլ ավելանում է հավասար չափով, քանի որ այդ քաղաքականությունը ներդրումների վրա չի ազդում:

26. Տրված է IS-LM մոդելը: Եթե պեկությունը իջեցնում է հարկերը, բայց ուզում է անփոփոխ պահել իրական հավասարակշռված տոկոսադրույքը, ապա.

ա. ԿԲ-ն պետք է ավելացնի փողի առաջարկը,

- բ. ԿԲ-ն պետք է նվազեցնի փողի առաջարկը,
- գ. ԿԲ-ն չպետք է փոխի փողի առաջարկը,
- դ. պարասխաններից ոչ մեկը ճիշտ չէ:

27. Տրված է IS-LM մոդելը: Եթե պետությունը կրճատում է պետական ծախսերը, բայց չի ցանկանում, որ հավասարակշռված ամբողջական եկամուտը կրճատվի, ապա ԿԲ-ն.

- ա. պետք է վարի խթանող դրամավարկային քաղաքականություն,
- բ. պետք է վարի զսպող դրամավարկային քաղաքականություն,
- գ. չպետք է միջամտի տնտեսությանը,
- դ. փողի առաջարկը պետք է պահի անփոփոխ:

28. Եթե պետությունը դադարեցնի ներդրումային հարկային վարկի տրամադրումը, ապա IS-LM մոդելում.

- ա. հավասարակշռված եկամուտը կաճի, իսկ իրական հավասարակշռված տոկոսադրույքը կիջնի,
- բ. հավասարակշռված եկամուտը կնվազի, իսկ իրական հավասարակշռված տոկոսադրույքը կբարձրանա,
- գ. ն՝ հավասարակշռված եկամուտը, ն՝ իրական հավասարակշռված տոկոսադրույքը կնվազեն,
- դ. ներդրումային պահանջարկը կնվազի, իսկ հավասարակշռված եկամուտը կավելանա:

29. Ամբողջական պահանջարկի կորը սովորաբար ունի բացասական թեքություն, քանի որ փողի յուրաքանչյուր առաջարկի պայմաններում.

- ա. ավելի բարձր գների P մակարդակը հանգեցնում է ավելի ցածր M/P փողի առաջարկի, դա ավելացնում է տոկոսադրույքը և կրճատում ամբողջական եկամուտը,
- բ. ավելի բարձր գների մակարդակն ավելացնում է M/P-ն, որը կրճատում է տոկոսը և ավելացնում ծախսերը,
- գ. գների ավելի բարձր մակարդակը հանգեցնում է ավելի ցածր M/P-ի, որը իջեցնում է տոկոսադրույքը և ավելացնում ծախսերը,
- դ. ավելի բարձր P-ն ավելացնում է M/P-ն և տոկոսադրույքը, կրճատում ծախսերը:

**30. Ամբողջական պահանջարկի կորի պեղաշարժը աջ-
վերև.**

- ա. ավելացնում է արտադրանքը և գների մակարդակը երկա-
րաժամկետ հավասարակշռության նոր կետում,
- բ. կրճատում է արտադրանքը և ավելացնում գների մակար-
դակը երկարաժամկետ հավասարակշռության նոր կետում,
- գ. ավելացնում է արտադրանքը և կրճատում գների մակար-
դակը երկարաժամկետ հավասարակշռության նոր կետում,
- դ. ավելացնում է արտադրանքը և չի փոխում գների մակար-
դակը երկարաժամկետ հավասարակշռության նոր կետում:

ԽՆԴԻՐՆԵՐ

1. Տրված է քեյնսյան խաչի մոդելը: Պետությունը հար-
կերն ավելացրել է 25 մլն դրամով: Նաշվել հավասարա-
կշռված եկամրի փոփոխությունը, եթե սահմանային հա-
կումը խնայողությունների նկատմամբ 25% է:

2. Քեյնսյան խաչի մոդելում սպառումը տրված է
 $C=200+0.75(Y-T)$ հավասարմամբ: Պլանավորված ներդրում-
ները 100 միավոր են, պետական բյուջեն հավասարակշռված
է, պետական ծախսերը 500 միավոր են: Նաշվել եկամրի
հավասարակշռված մակարդակը:

3. Տրված է փողի իրական պաշարի պահանջարկի
հավասարումը $(M/P)=Y-100r$: Որքան պետք է լինի փողի
առաջարկը, որ փողի շուկայում հավասարակշռություն
հաստատվի, եթե գների մակարդակը հավասար է 2-ի,
իրական փողուսադրույքը 5%-ի, սպառումը տրված է $C=0.5Y$
հավասարմամբ, ներդրումները՝ $I=200-10r$, իսկ պետական
ծախսերը հավասար են 500-ի:

4. Տրված են սպառման ֆունկցիան՝ $C=200+0.75(Y-T)$,
ներդրումային ֆունկցիան՝ $I=200-25r$: Նարկերը և պետական
ծախսերը հավասար են 100-ական միավորի: Փողի իրական
պահանջարկի հավասարումը $(M/P) = Y-200r$ է, $M=1000$, $P=2$:

Նաշվել.

- ա. հավասարակշռված եկամտի և հավասարակշռված տոկոսադրույքի մեծությունները,
- բ. IS-ի հորիզոնական տեղաշարժը, եթե պետական ծախսերն ավելանան 50 միավորով,
- գ. հավասարակշռված տոկոսադրույքի և հավասարակշռված եկամտի նոր արժեքները,
- դ. LM-ի հորիզոնական տեղաշարժը, եթե ԿԲ-ն փողի առաջարկն ավելացնի 200 միավորով:

5. Տրված է քեյնսյան խաչը: Վերլուծությունը պարզել է, որ եթե պետական ծախսերն ավելանում են 10 մլն դրամով, ապա հավասարակշռված եկամուտն ավելանում է 30 մլն դրամով: Նաշվել սահմանային հակվածությունը սպառման նկատմամբ:

6. Տրված են հետևյալ տվյալները.

$$C=0.8(Y-T)$$

$$I=20-0.4r$$

$$G=10, T=20$$

$$MD=(0.5Y-r)P$$

$$P=2$$

Որոշել.

- ա. IS-ի հավասարումը և պետական ծախսերի բազմարկիչը,
- բ. LM-ի հավասարումը,
- գ. հավասարակշռված եկամտի և հավասարակշռված տոկոսադրույքի մեծությունները:

Ամբողջական առաջարկ

1. *Գների մակարդակի և թողարկման մեծության միջև դրական կապը նշանակում է, որ ամբողջական առաջարկի կորը.*

- ա. հորիզոնական է,
- բ. ուղղված է վեր,
- գ. ուղղահայաց է,
- դ. թեքված է ներքև:

2. *Ամբողջական առաջարկի $Y=Y+a(P - P_e)$ հավասարումից բխում է, որ AS կորի թեքությունը հավասար է.*

- ա. a ,
- բ. Y ,
- գ. $-a$,
- դ. $1/a$:

3. *Տարկային դրույթաչափերի բարձրացումը.*

- ա. «առաջարկի էկոնոմիկայի» կողմնակիցները համարում են տնտեսական քաղաքականության ինֆլյացիան խթանող միջոցառում, քանի որ հանգեցնում է AS կորի տեղաշարժին դեպի ձախ,
- բ. «առաջարկի էկոնոմիկայի» կողմնակիցները համարում են հակաինֆլյացիոն միջոցառում, քանի որ տեղաշարժում է AS կորը դեպի աջ,
- գ. քեյնսականները համարում են հակաինֆլյացիոն միջոցառում, քանի որ տեղաշարժում է AD կորը դեպի աջ,
- դ. քեյնսականները համարում են ինֆլյացիան խթանող միջոցառում, քանի որ տեղաշարժում է AD կորը դեպի ձախ:

4. *Երբ անվանական աշխատավարձը կայուն է գների բարձր մակարդակում, իրական աշխատավարձը.*

- ա. կիջնի,
- բ. կմնա անփոփոխ,
- գ. կբարձրանա,
- դ. կբարձրանա, հետո կիջնի:

5. Կոշտ աշխատավարձի մոդելում թողարկումը շեղվում է իր բնական մակարդակից, կախված.

- ա. անվանական աշխատավարձի չնախատեսված փոփոխություններից,
- բ. գների մակարդակի սպասվող փոփոխություններից,
- գ. գների մակարդակի չնախատեսված փոփոխությունից,
- դ. իրական աշխատավարձի սպասվող փոփոխությունից:

6. Կոշտ աշխատավարձի մոդելը ենթադրում է, որ գրադվածությունը որոշվում է.

- ա. աշխատանքի առաջարկի և աշխատանքի նկատմամբ պահանջարկի հավասարությամբ,
- բ. աշխատուժի առաջարկով,
- գ. աշխատանքի պահանջարկով,
- դ. անվանական աշխատավարձի մակարդակով:

7. Աշխատողների սխալ պարկերացումների մոդելում ենթադրվում է, որ աշխատողները.

- ա. գիտեն և՛ գների ընդհանուր մակարդակը, և՛ իրենց անվանական աշխատավարձը,
- բ. գիտեն իրենց անվանական աշխատավարձը, սակայն չգիտեն գների ընդհանուր մակարդակը,
- գ. գիտեն գների ընդհանուր մակարդակը, սակայն չգիտեն իրենց անվանական աշխատավարձը,
- դ. չգիտեն ո՛չ գների ընդհանուր մակարդակը, ո՛չ էլ իրենց անվանական աշխատավարձը:

8. Աշխատողների սխալ պարկերացումների մոդելում բոլոր ներքոնշյալներն ազդում են աշխատանքի առաջարկի վրա, բացառությամբ.

- ա. գների սպասվող մակարդակի,
- բ. գների փաստացի մակարդակի,
- գ. անվանական աշխատավարձի,
- դ. աշխատանքի նկատմամբ պահանջարկի:

9. Նամանայն աշխատողների սխալ պարկերացումների մոդելի՝ մեծ թվով բակվորներ վարձվում են, քանի որ.

- ա. նրանց աշխատավարձը իջել է,

- բ. նրանք կարծում են, որ իրենց իրական աշխատավարձը բարձրացել է,
- գ. նրանց իրական աշխատավարձը բարձրացել է,
- դ. նրանք կարծում են, որ իրենց իրական աշխատավարձը իջել է:

10. Աշխատողների սխալ պատկերացումների մոդելում, եթե գների փաստացի մակարդակը բարձր է աշխատողների կողմից սպասվող գների մակարդակից, թողարկումը պետք է.

- ա. ընկնի իր բնական մակարդակից,
- բ. գտնվի իր բնական մակարդակի վրա,
- գ. գերազանցի բնական մակարդակը,
- դ. փոփոխվի գների փոփոխության հակառակ ուղղությամբ:

11. Ենթադրենք՝ գների մակարդակը բարձրանում է, սակայն այդ բարձրացման մասին հաղորդում են բոլոր թերթերը: Աշխատողների սխալ պատկերացումների մոդելի համաձայն՝ ինչ տեղի կունենա աշխատանքի առաջարկի և նրա նկատմամբ պահանջարկի կորերի հետք.

- ա. և՛ առաջարկի կորը, և՛ պահանջարկի կորը չեն փեղաշարժվի,
- բ. առաջարկի կորը կփեղաշարժվի աջ-վերև, պահանջարկի կորը չի շարժվի,
- գ. և՛ առաջարկի, և՛ պահանջարկի կորերը կփեղաշարժվեն աջ-վերև,
- դ. առաջարկի կորը չի փեղաշարժվի, իսկ պահանջարկի կորը կփեղաշարժվի աջ-վերև:

12. Ենթադրենք՝ տեղի է ունեցել գների անսպասելի բարձրացում, սակայն զործադրուները դա գաղտնի են պահել աշխատողներից: Աշխատողների սխալ պատկերացումների մոդելի համաձայն՝ ինչ տեղի կունենա առաջարկի և պահանջարկի կորերի հետք.

- ա. և՛ առաջարկի կորը, և՛ պահանջարկի կորը չեն փեղաշարժվի,
- բ. առաջարկի կորը կփեղաշարժվի աջ-վերև, պահանջարկի կորը չի փեղաշարժվի,

- գ. և՛ առաջարկի կորը, և՛ պահանջարկի կորը կտեղաշարժվեն աջ - վերև,
- դ. առաջարկի կորը չի տեղաշարժվի, իսկ պահանջարկի կորը կտեղաշարժվի աջ - վերև:

13. Անկախար տեղեկատվության մոդելում ընդունվում է, որ ֆիրմաները.

- ա. տեղյակ են և՛ իրենց արտադրանքի գների մասին, և՛ գների ընդհանուր մակարդակի մասին,
- բ. տեղյակ են իրենց արտադրանքի գների մասին, սակայն տեղյակ չեն գների ընդհանուր մակարդակի մասին,
- գ. տեղյակ չեն սեփական արտադրանքի գների մասին, սակայն գիտեն գների ընդհանուր մակարդակի մասին,
- դ. տեղյակ չեն, ո՛չ իրենց սեփական արտադրանքի գների, ո՛չ էլ գների ընդհանուր մակարդակի մասին:

14. Տամաձայն անկախար տեղեկատվության մոդելի, երբ գների մակարդակը արտադրողի համար անսպասելի իջնում է, ապա ևս.

- ա. ավելացնում է արտադրությունը,
- բ. չի փոխում արտադրությունը,
- գ. կրճատում է արտադրությունը,
- դ. վարձում է ավելի շատ բանվորներ:

15. Եթե ոչ ճկուն գների մոդելում նախօրոք գները սահմանող ֆիրմաների տեսակարար կշիռը բարձրանա, կարելի է սպասել, որ ամբողջական առաջարկի կորը.

- ա. կտեղաշարժվի վերև,
- բ. կտեղաշարժվի ներքև,
- գ. կդառնա ավելի կտրուկ,
- դ. կդառնա ավելի գաճիկոդ:

16. Ամբողջական առաջարկի բոլոր չորս մոդելների առանձնահատկությունն այն է, որ եթե գների մակարդակը բարձր է սպասվածից, ապա.

- ա. անվանական աշխատավարձը իջնում է,
- բ. անվանական աշխատավարձը բարձրանում է,
- գ. թողարկումը կլինի ցածր բնական մակարդակից,
- դ. թողարկումը կլինի բարձր բնական մակարդակից:

17. Ֆիլիպսի կորը ցույց է տալիս.

- ա. իրական և անվանական աշխատավարձի միջև հակադարձ կապը,
- բ. ինֆլյացիայի և գործազրկության մակարդակի տեմպերի միջև հակադարձ կապը,
- գ. անվանական աշխատավարձի և ինֆլյացիայի տեմպի միջև ուղղակի կապը,
- դ. իրական աշխատավարձի և գործազրկության մակարդակի միջև ուղղակի կապը:

18. Ֆիլիպսի կարճաժամկետ կորը տեղափոխվում է աջ - վեր, եթե.

- ա. OPEK-ը կտրուկ ավելացնում է նավթի գները,
- բ. իջնում են տնտեսավարող սուբյեկտների ինֆլյացիոն սպասումները,
- գ. կենտրոնական բանկը կրճատում է փողի առաջարկը,
- դ. աճում են ապրանքների և ծառայությունների պեղական գնումները:

19. Ֆիլիպսի ժամանակակից կորի համաձայն՝ ինֆլյացիայի մակարդակը պայմանավորված է երեք գործոններով: Ներկյալ գործոններից որո՞ւմ այն չի պայմանավորված.

- ա. դրամի առաջարկով,
- բ. սպասվող ինֆլյացիայով,
- գ. պարբերաշրջանային գործազրկությամբ,
- դ. առաջարկի շոկերով:

20. Եթե սպասվող ինֆլյացիան աճում է, Ֆիլիպսի կորը.

- ա. տեղաշարժվում է վերև,
- բ. տեղաշարժվում է ներքև,
- գ. դառնում է ավելի կտրուկ,
- դ. դառնում է ավելի հարթ:

21. Ինֆլյացիան, որը տեղի է ունենում այն պայմաններում, երբ գործազրկությունը ցածր է իր բնական մակարդակից, կոչվում է.

- ա. սպասվող ինֆլյացիա,
- բ. աշխատավարձի ինֆլյացիա,
- գ. պահանջարկի ինֆլյացիա,

դ. ծախսերի ինֆլյացիա:

22. Առաջարկի ցնցակաթվածքի պատճառով առաջացած ինֆլյացիան կոչվում է.

- ա. սպասվող ինֆլյացիա,
- բ. աշխատավարձի ինֆլյացիա,
- գ. պահանջարկի ինֆլյացիա,
- դ. ծախսերի ինֆլյացիա:

23. Առաջարկի ցնցակաթվածքի դեպքում, այլ մեծությունների հավասարության պայմաններում.

- ա. և՛ ինֆլյացիայի տեմպը, և՛ գործազրկության մակարդակը բարձրանում են միաժամանակ,
- բ. գործազրկության մակարդակն աճում է, իսկ ինֆլյացիայի տեմպը՝ իջնում,
- գ. ինֆլյացիայի տեմպն աճում է, գործազրկության մակարդակը՝ իջնում,
- դ. և՛ ինֆլյացիայի տեմպը և՛ գործազրկության մակարդակը իջնում են:

24. Երկրի «մոնետարիստ» հեղինակությունները ապրում են ինֆլյացիան: 5% ինֆլյացիան նրանք համարում են աղետ: Եթե ինֆլյացիայի կորուստների և արդյունքների հարաբերակցությունը երկրում հավասար է 5-ի, ՄԱԿ փարեկան սանի քանի տոկոսը պետք է զոհարենկ ինֆլյացիան մինչև 1%-ի հասցնելու համար:

- ա. 0.8% ,
- բ. 1.25%,
- գ. 20%,
- դ. 25%

25. Այն մոտեցումը, որի համաձայն՝ մարդիկ օպտիմալ ձևով օգտագործում են իրենց հասանելի ամբողջ տեղեկատվությունը՝ ապագան կանխատեսելու համար, կոչվում է.

- ա. ինֆլյացիայի դեմ պայքարի կորուստների և արդյունքների հարաբերակցություն,
- բ. սպասվող ինֆլյացիա,
- գ. հարմարվող սպասումներ,
- դ. ռացիոնալ սպասումներ:

26. Մակրոտնտեսական էֆեկտը, որը ստացվում է մի ֆիրմայի կողմից գներն իջեցնելու հետևանքով մյուս ֆիրմաների արտադրանքի նկատմամբ պահանջարկի ավելացմամբ, կոչվում է.

ա. մենյուի ծախսեր,

բ. ամբողջական առաջարկի արտաքին էֆեկտ,

գ. մաշված կոշիկների ծախս,

դ. ինֆլյացիայի դեմ պայքարում կորուստների և արդյունքների հարաբերակցություն:

ԽՆԴԻՐՆԵՐ

1. Ենթադրենք՝ կարճաժամկետ AS կորը տրված է հետևյալ հավասարումով.

$$P = P_e + 1/a (Y - \bar{Y}) + E, \text{ որտեղ՝}$$

$$a = 10,$$

E -առաջարկի շոկերն են: Ելակետային վիճակում $E = 0$,

$$P = P_e = 100,$$

$$Y = 1000 / \text{թողարկման պոտենցիալ ծավալը}:$$

Անբողջական պահանջարկի AD կորը տրված է հետևյալ հավասարումով. $Y = 2000 + 10P$:

ա. Գտե՛ք շոկերի բացակայության դեպքում տնտեսության մեջ ելակետային հավասարակշիռ վիճակի կոորդինատները, որոնք նկարագրվում են այս հավասարումներով: Արդյոք այդ հավասարակշռությունը երկարատև է:

բ. Ենթադրենք՝ առաջարկի շոկը հանգեցրել է գների 10 տոկոս աճի՝ թողարկման ցանկացած հնարավոր մակարդակի համար: Այսինքն՝ $E = 10$: Գտե՛ք նոր կարճաժամկետ հավասարակշռության կոորդինատները:

2. Ֆիլիպսի կորը նկարագրվում է հետևյալ հավասարումով. $\pi = \pi - 1 - 0,6(v - 0,06)$

ա. Ինչպիսի՞ն պետք է լինի պարբերաշրջանային գործազրկությունը ընթացիկ տարում, որպեսզի ինֆլյացիայի մակարդակը նախորդ տարվա համեմատ իջնի 6 տոկոսային կետով:

բ. Եթե ըստ Օուկենի օրենքի՝ իր բնական մակարդակից գործազրկության 1 տոկոսով շեղումը համապատասխանում է

ՆԱ-ի 2% փոփոխությանը, ապա ինչպիսի՞ն կլինի ինֆլացիայի դեմ պայքարի կորստի գործակիցը:

3. Ֆիլիպսի կորի հավասարումը պրոված է որպես.

$$\pi = \pi e - \beta(v - v) + \varepsilon$$

$$v = 5\% \quad \beta = 0,4 \quad \pi e = 8\% \quad \varepsilon = 0$$

Ինֆլացիայի դեմ պայքարելու նպատակով կառավարությունը որոշել է կրճատել ամբողջական առաջարկը՝ պետական գնումները կրճատելու ճանապարհով: Այդ քաղաքականությունը հանգեցրել է գործազրկության անի մինչև 10% :

Ինչպիսի՞ն է արդյունքում ինֆլացիան:

4. 5 տարվա ընթացքում ինֆլացիայի մակարդակը հաջողվել է կրճատել 5 տոկոսային կետով: Պարբերաշրջանային գործազրկության կուտակված ցուցանիշն այդ ժամանակաշրջանում կազմել է 10 տոկոսային կետ: Տայրնի է, որ գործազրկության՝ 1 տոկոսային կետով գերազանցումը իր բնական մակարդակից համապատասխանում է ՆԱ 3 տոկոսային կետով կրճատմանը:

Նաշվարկել ինֆլացիայի դեմ պայքարի կորստի գործակիցը:

5. Ինֆլացիայի իջեցումից կորուստների գործակիցը հավասար է 4,5-ի: Գործազրկության՝ 1 տոկոսային կետով գերազանցումը իր բնական մակարդակից նշանակում է 2 տոկոս ՆԱ կորուստ: Դիտարկվող ժամանակաշրջանում պարբերաշրջանային գործազրկության կուտակված ցուցանիշը կազմել է 9%:

Քանի՞ տոկոսով է իջել ինֆլացիայի մակարդակն այդ ժամանակաշրջանում:

6. Գործազրկության բնական մակարդակը հավասար է 6%-ի: 4 տարվա ընթացքում գործազրկության փաստացի մակարդակները կազմել են. 7,5%, 9,5%, 8,5%, 7,5%: Գործազրկության յուրաքանչյուր տոկոսի գերազանցումը նրա բնական մակարդակից համապատասխանում է ՆԱ 3% նվազմանը: Այդ ժամանակաշրջանում ինֆլացիան կրճատվել է 6%-ով: Ինչի՞ է հավասար ինֆլացիայի դեմ պայքարի կորստի գործակիցը:

**Մակրոտնտեսական կարճաժամկետ
հավասարակշռությունը բաց տնտեսությունում**

**1. IS-LM մոդելի և Մանդել-Ֆլեմինգի մոդելի միջև
ստանճային տարբերությունն է.**

- ա. Մանդել-Ֆլեմինգի մոդելը չի առաջարկում հաստատագրված գներ,
- բ. Մանդել-Ֆլեմինգի մոդելը կիրառվում է փոքր բաց տնտեսության համար,
- գ. Մանդել-Ֆլեմինգի մոդելը շուկաների միջև փոխազդեցությունը ներկայացնում է այլ կերպ, քան IS-LM մոդելը,
- դ. Մանդել-Ֆլեմինգի մոդելը չի կիրառվում հարկաբյուջեային և դրամավարկային քաղաքականությունների գնահատման համար:

2. Մանդել-Ֆլեմինգի մոդելի համաձայն՝ արժույթային փոխանակային կուրսի բարձրացումը կհանգեցնի.

- ա. և՛ ներմուծման պահանջարկի, և՛ արտահանման պահանջարկի նվազման,
- բ. ներմուծման պահանջարկի ավելացման և արտահանման պահանջարկի նվազման,
- գ. ներմուծման պահանջարկի նվազման և արտահանման պահանջարկի ավելացման,
- դ. և՛ ներմուծման պահանջարկի, և արտահանման պահանջարկի ավելացման:

3. Եթե Մանդել-Ֆլեմինգի մոդելում IS կորը արտահայտվում է $Y=C(Y-T)+I(r^*)+G+Nx(e)$ հավասարումով, ապա $Nx(e)$ -ն կարելի է մեկնաբանել հետևյալ կերպ.

- ա. զուտ արտահանումը ուղիղ համեմատական կախում ունի փոխանակային կուրսից,
- բ. արտահանումը հակադարձ համեմատական կախում ունի փոխանակային կուրսից,
- գ. ներմուծումն ուղիղ համեմատական կախում ունի փոխանակային կուրսից,

դ. զուտ արտահանումը հակադարձ համեմատական կախում ունի փոխանակային կուրսից:

4. Մանդել-Ֆլեմինգի մոդելը կանխատեսում է, որ Y -ը գծանկարում արտահայտված IS կորը փոխանակային կուրսի բարձրացման դեպքում.

- ա. կրեղաշարժվի դեպի աջ,
- բ. կրեղաշարժվի դեպի ձախ,
- գ. կդառնա ավելի թեքված,
- դ. կմնա անփոփոխ:

5. Մանդել-Ֆլեմինգի մոդելը կանխատեսում է, որ Y -ը գծանկարում արտահայտված LM կորը փոխանակային կուրսի բարձրացման դեպքում.

- ա. կրեղաշարժվի դեպի աջ,
- բ. կրեղաշարժվի դեպի ձախ,
- գ. կդառնա ավելի թեքված,
- դ. կմնա անփոփոխ:

6. Ենթադրենք՝ Մանդել-Ֆլեմինգի մոդելը գծանկարում պատկերված է Y -ի հարթությունում: Տավասարակշռություն ձևեր կրելով այն կեսում, որտեղ.

- ա. IS-LM կորերը հապվում են,
- բ. IS կորն անցնում է համաշխարհային փոկոսադրույքի կետով,
- գ. LM կորն անցնում է ներքին փոկոսադրույքի կետով,
- դ. LM կորն անցնում է համաշխարհային փոկոսադրույքի կետով:

7. Ենթադրենք՝ Մանդել-Ֆլեմինգի մոդելը ներկայացված է Y -ը գծանկարում: Տավասարակշռությունը ձևեր կրելով այն կեսում, որտեղ.

- ա. IS^* և LM^* կորերը հապվում են,
- բ. IS^* կորն անցնում է համաշխարհային փոկոսադրույքի կետով,
- գ. LM^* կորն անցնում է ներքին փոկոսադրույքի կետով,

դ. LM* կորն անցում է համաշխարհային փոկոսադրույքի կե-
տով:

**8. Լողացող փոխանակային կուրսի պայմաններում ԿԲ
կողմից դրամական զանգվածի կրճատման դեպքում փոխա-
նակային կուրսը.**

ա. կիջնի,

բ. կբարձրանա,

գ. կբարձրանա այն նույն համամասնությամբ, ինչ-որ՝ ինֆլա-
ցիան,

դ. կմնա նույնը:

**9. Եթե Տասարարանի կառավարությունը որևէ երկրի առ-
տադրանքի նկատմամբ սահմանի քվոտա՝ առևտրային պա-
կասուրդը փոքրացնելու համար, ապա.**

ա. փոխանակային կուրսը կբարձրանա, և ընթացիկ գործառ-
նությունների հաշվի պակասուրդը կնվազի,

բ. փոխանակային կուրսը կբարձրանա, և ընթացիկ գործառ-
նությունների հաշվի պակասուրդը կմնա անփոփոխ,

գ. փոխանակային կուրսը կիջնի, և ընթացիկ գործառնություն-
ների հաշվի պակասուրդը կմնա անփոփոխ,

դ. ե՛ր փոխանակային կուրսը, ե՛ր ընթացիկ գործառնությունների
հաշվի պակասուրդը կմնան անփոփոխ:

**10. Տասարարագրված փոխանակային կուրսով բաց
շնորհությունում կոշտ հարկաբյուջեային քաղաքականու-
թյունը.**

ա. ավելացնում է ե՛ր փողի առաջարկը, ե՛ր եկամույրը,

բ. ավելացնում է եկամույրը և պակասեցնում փողի առաջարկը,

գ. պակասեցնում է եկամույրը և ավելացնում փողի առաջարկը,

դ. պակասեցնում է ե՛ր փողի առաջարկը, ե՛ր եկամույրը:

**11. Տասարարագրված փոխանակային կուրսով բաց
շնորհությունում խթանող դրամավարկային քաղաքակա-
նությունը.**

ա. ավելացնում է եկամույրը,

բ. պակասեցնում է եկամույրը,

գ. իջեցնում է փոկոսադրույքը,

դ. անհնար է:

12. Եթե հասարակարկած փոխանակային կուրսի ժամանակ սահմանափակ է արդարահիմունքան ապրանքների ներմուծումը, ապա զույր արդարահանման և եկամտի մակարդակը.

- ա. կնվազի,
- բ. կմնա անփոփոխ,
- գ. կբարձրանա,
- դ. կբարձրանա այն նույն համամասնությամբ, ինչ որ՝ ինֆլացիան:

13. Տասարակարկած փոխանակային կուրսի պայմաններում.

- ա. միայն դրամավարկային քաղաքականությունը կարող է փոխել եկամուտը,
- բ. միայն հարկաբյուջեպային քաղաքականությունը կարող է փոխել եկամուտը,
- գ. և՛ դրամավարկային քաղաքականությունը, և՛ հարկաբյուջեպային քաղաքականությունը կարող են փոխել եկամուտը,
- դ. ո՛չ դրամավարկային քաղաքականությունը, ո՛չ հարկաբյուջեպային քաղաքականությունները չեն կարող փոխել եկամուտը:

14. Լողացող փոխանակային կուրսի պայմաններում.

- ա. միայն դրամավարկային քաղաքականությունը կարող է փոխել եկամուտը,
- բ. միայն հարկաբյուջեպային քաղաքականությունը կարող է փոխել եկամուտը,
- գ. և՛ դրամավարկային քաղաքականությունը, և՛ հարկաբյուջեպային քաղաքականությունը կարող են փոխել եկամուտը,
- դ. ո՛չ դրամավարկային քաղաքականությունը, ո՛չ հարկաբյուջեպային քաղաքականությունները չեն կարող փոխել եկամուտը:

15. Ծառ րնրեսազերներ կողմ են լողացող փոխանակային կուրսերի հասարակումներ, որովհերև այդ կուրսը.

- ա. հնարավորություն է ընձեռում պետությանը դրամավարկային քաղաքականությունը կիրառել որպես րնրեսական կայունարար,

- բ. ԿԲ-ին ստիպում է սահմանափակել փողի առաջարկը,
- գ. փոքրացնում է փոխանակային կուրսերի անորոշության մակարդակը,
- դ. հնարավորություն է ընձեռում պետությանը՝ առևտրային գործառնությունների հաշվի հաշվեկշռման համար կիրառել ընթացիկ սահմանափակումներ:

16. Ընտրեք հետևյալ բառերի զույգը, որը ճիշտ է լրացնում այս նախադասությունը. մեծ բաց տնտեսությունում դրամավարկային քաղաքականությունը գործող է, իսկ հարկաբյուջեային քաղաքականությունը ... արդյունավետ է, քան փակ տնտեսությունում.

- ա. պակաս, ավելի,
- բ. պակաս, պակաս,
- գ. ավելի, ավելի,
- դ. ավելի, պակաս:

17. Մանդել-Ֆլեմինգի մոդելի համաձայն՝ լողացող փոխանակային կուրսով փոքր բաց տնտեսությունում հարկերի պահպանման դեպքում փոխանակային կուրսը.

- ա. մնում է հաստատուն,
- բ. բարձրանում է,
- գ. բարձրանում է նույն համամասնությամբ, ինչ որ՝ ինֆլացիան,
- դ. իջնում է:

18. Լողացող փոխանակային կուրս ունեցող փոքր բաց տնտեսությունում խթանող դրամավարկային քաղաքականության արդյունքում.

- ա. եկամուտն ավելանում է,
- բ. եկամուտը պակասում է,
- գ. եկամուտը մնում է անփոփոխ,
- դ. եկամուտը կարող է ավելանալ կամ պակասել՝ կախված փոխանակային կուրսի փոփոխությունից:

19. Մակրոտնտեսական հետևյալ ցուցանիշների վրա՝ ամբողջական եկամուտ, փոխանակային կուրս, զուտ արդահանում, բաց տնտեսությունում ամենամեծ ազդեցությունն ունեն.

ա. արտաքին առևտրի քաղաքականությունը,
բ. դրամավարկային քաղաքականությունը,
գ. հարկաբյուջեային քաղաքականությունը,
դ. նշվածներից ոչ մեկը:

20. Տասրարագրված փոխանակային կուրս ունեցող երկրի ԿԲ դրամավարկային քաղաքականության հիմնական գործառույթը.

ա. փողի առաջարկի ավելացումն է,
բ. փողի առաջարկի պակասեցումն է,
գ. ինֆլյացիայի տեմպի կայունացումն է,
դ. արժույթի փոխանակային կուրսի կայունության պահպանումն է:

21. Լողացող փոխանակային կուրս ունեցող փոքր բաց տնտեսությունում արտաքին առևտրային խթանող քաղաքականությունն ազդում է.

ա. միայն զուտ արտահանման վրա,
բ. զուտ արտահանման և եկամտի վրա,
գ. միայն փոխանակային կուրսի վրա,
դ. եկամտի, զուտ արտահանման և փոխանակային կուրսի վրա:

22. Լողացող փոխանակային կուրս ունեցող փոքր բաց տնտեսությունում խթանող դրամավարկային քաղաքականության արդյունքում.

ա. եկամուտն ավելանում է, փոխանակային կուրսն ավելանում է, զուտ արտահանումը նվազում է.
բ. եկամուտն ավելանում է, փոխանակային կուրսը իջնում է, զուտ արտահանումն ավելանում է,
գ. բոլոր ցուցանիշներն ավելանում են,
դ. բոլոր ցուցանիշները նվազում են:

23. Փոքր բաց տնտեսությունում, հասրարագրված փոխանակային կուրսի պայմաններում, խթանող հարկաբյուջեային քաղաքականության արդյունքում.

ա. եկամուտը իջնում է, փոխանակային կուրսը և զուտ արտահանումը ավելանում են,
բ. բոլոր ցուցանիշներն ավելանում են,

- գ. ավելանում է միայն եկամուտը, իսկ փոխանակային կուրսը և զուտ արտահանումը չեն փոփոխվում,
- դ. եկամուտը մնում է նույնը, իսկ փոխանակային կուրսը և զուտ արտահանումն ավելանում են:

24. Փոքր բաց տնտեսությունում, հասարակագրված փոխանակային կուրսի պայմաններում, արտաքին առևտրային քաղաքականությունը հանգեցնում է.

- ա. եկամտի, փոխանակային կուրսի և զուտ արտահանման ծավալների ավելացման,
- բ. միայն եկամտի և զուտ արտահանման ծավալների ավելացման,
- գ. միայն փոխանակային կուրսի և զուտ արտահանման ծավալների ավելացման,
- դ. միայն եկամտի և փոխանակային կուրսի ավելացման:

25. Հայաստանի Հանրապետությունում գործում է.

- ա. լողացող փոխանակային կուրսերի համակարգը,
- բ. հասարակագրված փոխանակային կուրսերի համակարգը,
- գ. երկու համակարգերը միաժամանակ,
- դ. դրանցից ոչ մեկը:

26. Ոսկու սրահդարպի տեսքով գործում է.

- ա. լողացող փոխանակային կուրսերի համակարգը,
- բ. հասարակագրված փոխանակային կուրսերի համակարգը,
- գ. երկու համակարգերը միաժամանակ,
- դ. դրանցից ոչ մեկը:

27. Հասարակագրված փոխանակային կուրսերը չեն նպաստում.

- ա. արտաքին տնտեսական կապերի խորացմանը,
- բ. երկրի ներսում սեփական արժույթի ինֆլյացիայի տեմպերի նվազեցմանը,
- գ. դրամավարկային և հարկաբյուջեային քաղաքականությանը՝ որպես տնտեսության կայունարարներ:

28. Լողացող փոխանակային կուրսերի կողմնակիցներ են.

- ա. նոր դասականները,

- բ. նոր քեյնսականները,
- դ. մոնեթարիստները,
- զ. նշված բոլորը ուղղությունները:

29. Լոդացող փոխանակային կուրս ունեցող փոքր բաց արտադրությանը երկրներում մակրոարտադրատեսական երկու ցուցանիշների՝ ամբողջական եկամտի և զույր արտահանման վրա ավելի մեծ ազդեցություն ունի.

- ա. դրամավարկային քաղաքականությունը,
- բ. հարկաբյուջեային քաղաքականությունը,
- գ. արտաքին առևտրի քաղաքականությունը,
- դ. նշվածներից ոչ մեկը:

30. Ժամանակակից պայմաններում արժույթի դեպի անցում.

- ա. ազգային դրամական միավորի մեջ ոսկու պարունակության պաշտոնական իջեցումն է,
- բ. երկրի դրամական նիշերի քանակի նվազեցումն է, որը կարող ենք ստանալ արտարժույթի յուրաքանչյուր միավորի դիմաց,
- գ. արտարժույթով արտահայտված ազգային արժույթի դրամական միավորի փոխանակային կուրսի պաշտոնական բարձրացումն է,
- դ. արտարժույթով արտահայտված ազգային արժույթի դրամական միավորի փոխանակային կուրսի պաշտոնական իջեցումն է:

ԽՆԴԻՐՆԵՐ

1. Ենթադրենք՝ լոդացող փոխանակային կուրսով փոքր բաց արտադրության LM կորն արտահայտվում է $Y=200r-200+2(M/P)$ հավասարումով, իսկ IS կորը տրված է $Y=400+3G-2T+3NX-200r$ հավասարումով: NX ֆունկցիան տրված է $NX=200-100e$, որտեղ՝ e -ն փոխանակային կուրսն է: Գների մակարդակը (P) հաստատագրված է $P=1.0$ արժեքում:

Նամաշխարհային տոկոսադրույքը՝ $r^*=2.5\%$:

- ա) Սկզբնական փոխանակային կուրսը հավասար է 1.0: Նկատի չունենալով համաշխարհային տոկոսադրույքը, որոշել հավասարակշիռ վիճակում Y, r, NX մեծությունների արժեք-

ները LM, IS կորերի հապտման կետում, եթե $M=100$, $G=100$, $T=100$ $e=1.0$: Ստացված r տոկոսադրույքը բարձր է, թե՛ ցածր համաշխարհային r^* տոկոսադրույքից:

բ) IS կորը հավասարակշիռ վիճակի չձգվելու համար արդյոք պետք է շարժվի դեպի աջ-վերև կամ դեպի ձախ-ներքև, կորի տեղափոխումը տեղի կունենա փոխանակային կուրսի փոփոխությամբ, այն կբարձրանա թե՛ կնվազի:

գ) Զուտ արտահանման ինչպիսի՞ ծավալ է անհրաժեշտ հավասարակշռության համար, ինչի՞ է հավասար հավասարակշիռ փոխանակային կուրսը: Ինչպիսի՞ն են կարճաժամկետ Y -ի և r -ի մակարդակները:

դ) Եթե կառավարությունը ցանկանում է պահպանել փոխանակային կուրսը $e=1.0$ կետում, ի՞նչ ծավալի G -ի դեպքում կստեղծվի հավասարակշիռ վիճակ: Ինչպիսի՞ն կլինեն Y -ի և r -ի մակարդակներն այդ դեպքում:

ե) Ենթադրենք՝ մենք շարժվում ենք հավասարակշիռ վիճակից, երբ $G=100$, և այն աճում է մինչև $G=200$: Ինչպիսի՞ն կլինի նոր հավասարակշիռ վիճակը Y , r , NX , e մեծությունների համար: Փոփոխվե՞լ է արդյոք այլ մեծություն, բացի G/Y հարաբերությունից: Ի՞նչն է փոփոխվել:

զ) Ենթադրենք՝ M -ը (ե) կետի վիճակից աճել է մինչև 150 ($G=200$): Ինչի՞ են հավասար Y, r, NX, e մեծությունները կարճաժամկետ հեռանկարում: Ինչո՞վ են փարբերվում այդ տվյալները (ե) կետի տվյալներից:

2. Ենթադրենք՝ հաստատագրված փոխանակային կուրս ունեցող փոքր բաց տնտեսության կորի հավասարումն ունի $Y=200r-200+2(M/P)$ տեսքը, իսկ IS կորը՝ $Y=400+3G-2T+3NX-200r$ տեսքը, $NX=200-100e$, որտեղ՝ e -ն փոխանակային կուրսն է: Գների մակարդակը՝ $P=1.0$, համաշխարհային տոկոսադրույքը՝ $r^*=2.0\%$, փոխանակային կուրսը սկզբնապես հավասար է $e=1.0$:

ա) Եթե $M=100$, $G=100$, $T=100$ և $e=1.0$, ապա ինչի՞ են հավասար Y , r , NX մեծությունները: Ինչի՞ է հավասար հավասարակշիռ փոխանակային կուրսը:

բ) Ենթադրենք՝ M -ն աճում է: Ի՞նչ է տեղի ունենում հասարակագրված փոխանակային կուրսով փոքր բաց տնտեսությունում:

գ) Ենթադրենք՝ G -ն աճում է մինչև 150: Ինչպիսի՞ն կլինեն կարճաժամկետ հավասարակշիռ վիճակները Y , r , և NX մեծությունների համար: Քանի որ M -ը փոխվում է փոխանակային կուրսն անփոփոխ պահելու և ազգային տոկոսադրույքը համաշխարհային տոկոսադրույքի մակարդակին պահելու համար, ապա ինչպիսի՞ն կլինի M -ի նոր հավասարակշռող մեծությունը:

Գնագոյացման մակրոփոփոխական կարգավորումը

1. Գների մակարդակի որոշման մեթոդական ցուցումների, հրահանգների մշակումը, գների հաշվարկման կարգի սահմանումը, համապատասխան օրենսդրական, իրավական ու նորմատիվային ակտերի կազմումը հիմք են հանդիսանում գների մակարդակի որոշման համար և արտահայտում են գների պեղական կարգավորման.

- ա. անուղղակի մեթոդի էությունը,
- բ. ուղղակի մեթոդի էությունը,
- գ. նորմատիվային մեթոդի էությունը,
- դ. մաթեմատիկական մեթոդի էությունը:

2. Գների պեղական կարգավորման անուղղակի մեթոդի պահանջներով են պայմանավորված.

- ա. փոփոխական լծակների փոփոխությունները,
- բ. գների մակարդակի որոշման հրահանգների մշակումը,
- գ. օրենսդրական ակտերի կազմումը,
- դ. նորմատիվային ակտերի կազմումը:

3. Ձեռնարկության շուկայական գինը /ՉԳ/ իրենից ներկայացնում է.

- ա. միավոր արտադրանքի վրա կատարված ծախսերի հանրագումարը,
- բ. սրացված նորմատիվով հաշվարկված շահույթի գումարը,
- գ. միավոր արտադրանքի վրա կատարված ծախսերի հանրագումարը և սրացված նորմատիվով հաշվարկված շահույթի գումարը,
- դ. միավոր արտադրանքի վրա կատարված ծախսերի հանրագումարի և սրացված նորմատիվով հաշվարկված շահույթի գումարի փաթեթությունը:

4. Ձեռնարկության արտադրանքի իրացման կամ բացթողնման գինը իրենից ներկայացնում է շուկայական գնի և անուղղակի հարկերի /ԱԿՀ և ԱԱՎ/.

- ա. արտադրյալը,

- բ. հարաբերությունը,
- գ. փառքերությունը,
- դ. գումարը:

5. Առևտրային միջնորդ կազմակերպություններին, որպես բացառություն, թույլատրվում է արտադրանքը վաճառել ձեռնարկության շուկայական գնով այն դեպքում, երբ այդ արտադրանքը.

- ա. հարկային օրենսդրությամբ ազատված է ԱԱՀ-ից,
- բ. չի հարկվում ակցիզով,
- գ. հարկային օրենսդրությամբ ազատված է ԱԱՀ-ից և չի հարկվում ակցիզով,
- դ. հարկային օրենսդրությամբ ազատված չէ ԱԱՀ-ից:

6. Զուտ մրցակցության պայմաններում ազատ շուկայական գները ձևավորվում են շուկայում.

- ա. միայն ըստ պահանջարկի,
- բ. միայն ըստ առաջարկի,
- գ. ըստ պահանջարկի և առաջարկի հարաբերակցության,
- դ. ըստ եկամուտների:

7. Պահանջարկի գինը ձևավորվում է.

- ա. սպառողների պահանջներին համապատասխան և բխում է գնագոյացման արժեքավորման մեթոդի պահանջներից,
- բ. արտադրողների պահանջներին համապատասխան,
- գ. պետության պահանջներին համապատասխան,
- դ. նախարարության պահանջներին համապատասխան:

8. Առաջարկի գինն առաջարկում է.

- ա. սպառողը,
- բ. արտադրողը,
- գ. շուկան,
- դ. պետությունը:

9. Երաշխավորված, սահմանային, գրավային, պաշտոնական կարգավորվող գները սահմանվում են.

- ա. Ազգային ժողովի կողմից,
- բ. կառավարության կողմից,
- գ. ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության կողմից,

դ. առանձին հանձնաժողովների կողմից:

10. Արտադրողի կողմից առաջարկված արտադրանքի գինը հաշվարկվում է.

- ա. ելնելով միավոր արտադրանքի վրա կախարված ծախսերի մակարդակից,
- բ. ելնելով միջին շահույթի մակարդակից,
- գ. ելնելով ինչպես միավոր արտադրանքի վրա կախարված ծախսերի, այնպես էլ միջին շահույթի մակարդակից,
- դ. ավանսավորված ամբողջ կապիտալի օգտագործմանը համապատասխան:

11. Կարգավորվող սահմանային գինը գնի այն սահմանն է.

- ա. որից ցածր ձեռնարկությունը չի կարող վաճառել իր արտադրանքը,
- բ. որից բարձր ձեռնարկությունը կարող է վաճառել իր արտադրանքը,
- գ. որին հավասար ձեռնարկությունը չի կարող վաճառել իր արտադրանքը,
- դ. որից բարձր ձեռնարկությունը չի կարող վաճառել իր արտադրանքը:

12. Տասարարագրված գների փոփոխությունը կարող է տեղի ունենալ միայն շուկայական այն սուբյեկտների կողմից.

- ա. որոնք չեն սահմանել այդ գինը,
- բ. որոնք սահմանել են այդ գինը,
- գ. որոնք մասնակցել են գնի ձևավորմանը,
- դ. որոնք չեն մասնակցել գնի ձևավորմանը:

13. Ըստ գների մակարդակի տեղեկատվության ստացման եղանակի՝ գները լինում են.

- ա. հրապարակված և տեղեկատվական,
- բ. անվանական շուկայական,
- գ. հաշվարկային,
- դ. վերը թվարկվածները միասին:

14. Ըստ շուկայի առանձին տեսակների՝ գները կարող են լինել.

- ա. աճուրդային,
- բ. բորսայական գնանշումների,
- գ. սակարկության գների տեսքով,
- դ. վերը թվարկվածները միասին:

15. Աճուրդային գնի սահմանման առանձնահատկությունն այն է, որ գնի որոշման գործընթացին մասնակցում են.

- ա. մեծ թվով սպառողներ և սահմանափակ թվով վաճառողներ,
- բ. 1 սպառող և 1 վաճառող,
- գ. մի քանի վաճառող,
- դ. 10 սպառող և 2 վաճառող:

16. Աճուրդային գինը հաճախ.

- ա. հավասար է շուկայական գնին,
- բ. գերազանցում է շուկայական գինը,
- գ. ցածր է շուկայական գնից,
- դ. շուկայական գնից շատ աննշան է տարբերվում:

17. Բորսայական գնանշումներն արտահայտում են բորսայում.

- ա. միատիպ ապրանքներին առնչվող գործարքների դիմաց սահմանվող գնի մակարդակը,
- բ. միմյանց փոխարինող ապրանքներին առնչվող գործարքների դիմաց սահմանվող գնի մակարդակը,
- գ. և՛ միանման ապրանքներին, և՛ միմյանց փոխարինող ապրանքներին առնչվող գործարքների դիմաց սահմանվող գների մակարդակը,
- դ. ո՛չ մեկը, ո՛չ էլ մյուսը:

18. Առևտրային շուկայական գինը, որպես կանոն, ձևավորվում է.

- ա. հաբուկ մասնագիտացված առևտրային կազմակերպություններում,
- բ. միջնորդավորված հարաբերություններում,
- գ. տեխնոլոգիական արտադրանքների իրացման ժամանակ,

դ. մեքենաշինական կապիտալադար արտադրանքների իրացման ժամանակ:

19. Երբ մի քանի մրցակիցներ առաջարկում են պատվիրատուին իրենց նախագծերը՝ որոշակի աշխատանք կատարելու համար, որոնցից պատվիրատուն ընտրում է առավել արդյունավետը, ձևավորվում է միջնորդավորված գինը, որը կոչվում է.

- ա. հաստատվում գին,
- բ. սակարկության գին,
- գ. պայմանագրային գին,
- դ. սեզոնային գին:

20. Մակարկության գնի ձևավորմանը մասնակցում են.

- ա. մի քանի վաճառող,
- բ. 1 վաճառող, 1 գնորդ,
- գ. 1 գնորդ,
- դ. մի քանի վաճառող և 1 գնորդ:

21. Տաստարտուն, սեզոնային, աստիճանական եվ պայմանագրային գները մտնում են գների այն խմբի մեջ, որոնք առանձնացվում են.

- ա. ըստ տեղեկարկության,
- բ. ըստ ժամանակի գործոնի,
- գ. ըստ շուկայի առանձին տեսակների,
- դ. ըստ աշխարհագրական սկզբունքի:

22. Տաստարտուն են համարվում այն շուկայական գները, որոնց.

- ա. գործողության ժամկետը որոշվում է նախապես,
- բ. գործողության ժամկետը որոշվում է համաձայնության գալու պահից,
- գ. գործողության ժամկետը չի որոշվում նախապես,
- դ. գործողության ժամկետը որոշվում է շուկայի փարողության փոփոխությանը համապատասխան:

23. Մեզոնային գները սահմանվում են.

- ա. ըստ ժամանակի որոշակի հադվածի,
- բ. ըստ սահմանված սանդղակի,

- գ. ըստ շուկայի տարողության փոփոխության,
- դ. ըստ մաքակարարման բնույթի:

24. *Աստիճանային գները իջեցվում են.*

- ա. ըստ նախապես սահմանված սանդղակի,
- բ. ըստ շուկայի տարողության փոփոխության,
- գ. ն՝ ըստ նախապես սահմանված սանդղակի, ն՝ ըստ շուկայի տարողության փոփոխության,
- դ. ըստ աշխարհագրական սկզբունքի:

25. *Ըստ մաքակարարման և առաքման բնույթի ու գրավելու վայրի գները սահմանելիս առնչից առաջ հաշվի են առնվում.*

- ա. սպառման ծախսերի վճարման առանձնահատկությունները,
- բ. փոխադրման ծախսերի վճարման առանձնահատկությունները,
- գ. գործարքների քանակը,
- դ. ժամանակի առանձնահատկությունները:

26. *«Ֆրանկո-գործարան» գնով ապրանքը իրացնելիս փոխադրման ծախսերն անբողջությամբ պարտավոր է փոխհատուցել.*

- ա. սպառող կազմակերպությունը,
- բ. արտադրող կազմակերպությունը,
- գ. ն՝ սպառող կազմակերպությունը, ն՝ արտադրող կազմակերպությունը,
- դ. թվարկվածներից ոչ մեկը:

27. *«Ֆրանկո-ուղարկման կայարան» շուկայական գնով ապրանքը իրացնելիս ելակետ է ընդունվում.*

- ա. «Ֆրանկո-գործարան» գինը,
- բ. մինչև ուղարկման կայարան արտադրանքի փոխադրման ծախսերը,
- գ. բեռնման ու բեռնաթափման ծախսերը,
- դ. վերը թվարկվածները միասին:

28. «Ֆրանկո-նշանակման կայարան» շուկայական գնով ապրանքը իրացնելիս ապրանքը մինչև սպառողի գրավելու վայրը փոխադրելու համար կապարված բոլոր ծախսերը պարտավոր է վճարել.

- ա. սպառողը,
- բ. արտադրողը,
- գ. փրանսպորտային կազմակերպությունը,
- դ. վերը թվարկվածներից և ոչ մեկը:

29. Միջազգային պրակտիկայում ապրանքների առաքման ժամանակ FOB պայմանը նշանակում է, որ յուրաքանչյուր արտադրող.

- ա. իր պարտավորությունը կարարում է մինչև երկաթուղային կայարան կամ նավահանգիստ բեռնման վայրը,
- բ. պարտավոր է վճարել բոլոր ծախսերը՝ կապված փոխադրման հետ,
- գ. պարտավոր է վճարել բոլոր ծախսերը՝ կապված բեռնման հետ,
- դ. պարտավոր է ապրանքը տեղափոխել մինչև բեռնման վայրը և վճարել փոխադրման ու բեռնման հետ կապված ծախսերը:

30. CIF պայմանը նշանակում է, որ յուրաքանչյուր արտադրող պարտավոր է վճարել.

- ա. արտադրության ծախսերը,
- բ. ապրանքները մինչև նշանակման վայրը հասցնելու համար անհրաժեշտ ծախսերը,
- գ. միայն փոխադրման ծախսերը,
- դ. միայն բեռնման ծախսերը:

31. Տամաշխարհային շուկայական գնով իրականացվում են.

- ա. արտահանման գործառնությունները,
- բ. ներմուծման գործառնությունները,
- գ. արտահանման և ներմուծման գործառնությունները,
- դ. իրացման համաշխարհային պայմանները:

32. Տամաշխարհային գինը միջազգային շուկայում ներկայացնում է.

- ա. իրացման միջին համաշխարհային պայմանները,

- բ. սպառման միջին համաշխարհային պայմանները,
- գ. արտադրության պայմանները,
- դ. իրացման և սպառման միջին համաշխարհային պայմանները:

33. Ծախսային մեթոդի պահանջն է՝ հաշվարկել և գնահատել.

- ա. արտադրության գործընթացներում կախարված ծախսումները,
- բ. իրացման գործընթացներում կախարված ծախսումները,
- գ. արտադրության և իրացման գործընթացներում կախարված ծախսումները,
- դ. միայն ծառայությունների գործընթացներում կախարված ծախսերը:

34. Արտադրության լրիվ ծախսերը հաշվարկում են.

- ա. տնտեսական ռեսուրսների ձեռքբերման զին+դրանց արդյունավետ օգտագործման մակարդակ,
- բ. տնտեսական ռեսուրսների ձեռքբերման զին+արտադրության գործընթացում կախարված ծախսեր,
- գ. տնտեսական ռեսուրսների ձեռքբերման զին+արտադրանքի իրացման ծախսեր,
- դ. տնտեսական ռեսուրսների ձեռքբերման զին+արտադրության գործընթացում կախարված ծախսեր+արտադրանքի իրացման ծախսեր:

35. Թվարկվածներից որն է գնագոյացման ծախսային մեթոդի պահանջը.

- ա. արտադրանքների կամ ծառայությունների իրացման շուկայական գները պետք է գերազանցեն արտադրանքի լրիվ ծախսերը, և դրանց իրացումից ստացված հասույթը պետք է երաշխավորի ձեռնարկության բնականոն գործունեությունը,
- բ. արտադրանքի կամ ծառայությունների իրացման շուկայական գները պետք է փոքր լինեն լրիվ ծախսերից,
- գ. արտադրանքի կամ ծառայությունների իրացման շուկայական գները պետք է հավասար լինեն լրիվ ծախսերին,

դ. իրացումից սրացված հասույթը պետք է ծածկի միայն ձեռնարկության ծախսերը:

36. Թվարկվածները նորմատիվային մեթոդի պահանջներն են, բացի մեկից: Որն է սխալ պարամետրեր.

- ա. պարզել, թե ինչ գնով պետք է վաճառել,
- բ. առաջնորդվել հումքի, նյութերի, վառելիքի, էներգիայի, աշխատանքի վարձատրության գիտականորեն հիմնավորված ծախսային նորմատիվներով,
- գ. սահմանված նորմատիվները հիմնավորել գիտատեխնիկական առաջընթացի բնագավառում ձեռք բերված նվաճումներով,
- դ. իրականացնել լայն մասշտաբի կազմակերպատեխնիկական միջոցառումներ:

37. Անվնասաբերության և նպատակային շահույթի սրացման մեթոդի պահանջն է՝ սահմանել այնպիսի գին, որը.

- ա. փոխհատուցի բոլոր ծախսերը,
- բ. ապահովի շահույթի սրացումը,
- գ. փոխհատուցի բոլոր ծախսերը և ապահովի շահույթի սրացումը,
- դ. ապահովի արտադրանքի արտադրությունը:

38. Արժեքավորման մեթոդի պահանջին համապատասխան խնդիր է դրվում արդյունավետ համակցել.

- ա. արտադրողների պահանջները,
- բ. սպառողների պահանջները,
- գ. արտադրողների և սպառողների նպատակային խնդիրները,
- դ. ինչպես արտադրողների ու սպառողների պահանջները, այնպես էլ նպատակային խնդիրները:

39. Գնի արժեքավորումը ենթադրում է սահմանել այնպիսի գին, որը.

- ա. ձեռնարկության համար կապահովի խնայողությունների աճ,
- բ. սպառողների համար կապահովի խնայողությունների աճ,
- գ. ձեռնարկության համար կապահովի շահույթ, իսկ սպառողի համար՝ խնայողության աճ,

դ. կապահովի մրցակցություն արտադրողների միջև:

40. Գների հաշվառման և կարգավորման գործառույթը հնարավորություն է տալիս համապատասխան հաշվարկների միջոցով.

- ա. որոշել սպառողական տարբեր արժեքներ ունեցող ապրանքների արտադրության վրա կատարված հասարակականորեն անհրաժեշտ աշխատանքային ծախսումները,
- բ. հաշվարկել մակրոմակարդակի և միկրոմակարդակի արժեքային ցուցանիշները,
- գ. ապահովել տնտեսական համակարգի հաշվեկշռվածությունը,
- դ. վերը թվարկվածները միասին:

41. Արտադրության կազմակերպման արդյունքում արտադրված արտադրանքի իրացումն ազատ շուկայական և պետականորեն կարգավորվող հաստատագրված գներով ենթադրում է.

- ա. արտադրության ծախսերի փոխհատուցում,
- բ. իրացման ծախսերի փոխհատուցում,
- գ. որոշակի շահույթի ստացում,
- դ. ոչ միայն արտադրության և իրացման ծախսերի փոխհատուցում, այլև որոշակի շահույթի ստացում:

42. Գների բաշխման և վերաբաշխման գործառույթի միջոցով արժեքային արտահայտությամբ սրեղծված արդյունքները բաշխվում են.

- ա. արտադրողների և սպառողների միջև,
- բ. արտադրողների և պետության միջև,
- գ. սպառողների և պետության միջև,
- դ. արտադրողների, սպառողների և պետության միջև:

43. Երբ շուկայական գների աճը չի ուղեկցվում աշխատավարձի համապատասխան բարձրացմամբ, ազգային եկամտի մեջ.

- ա. կրճատվում է սպառման ֆոնդի բաժինը և ավելանում կուտակման ֆոնդը,
- բ. ավելանում են սպառման և կուտակման ֆոնդերը,
- գ. կրճատվում են սպառման և կուտակման ֆոնդերը,

դ. ավելանում է սպառման ֆոնդի բաժինը և կրճատվում կու-
րակման ֆոնդը:

**44. Եթե շուկայական գինը ցածր է հավասարակշռված
գնից, ապա.**

- ա. առաջանում է ապրանքի ավելցուկ,
- բ. առաջանում է ապրանքի պակասուրդ,
- գ. ձևավորվում է սպառողների շուկան,
- դ. ռեսուրսի գինը իջնում է:

**45. Եթե ապրանքի պահանջարկը և առաջարկը աճում են,
ապա**

- ա. գինը բարձրանում է,
- բ. ավելանում է ապրանքի ընդհանուր քանակը,
- գ. գինը մնում է կայուն /անփոփոխ/,
- դ. բարձրանում է հասարակության կենսամակարդակը:

**46. Գների կոորդինացման դերի պարզաբանման համար
պահանջարկը և առաջարկը կարող են օգտագործվել.**

- ա. ապրանքային շուկայում,
- բ. ռեսուրսների շուկայում,
- գ. կապիտալի շուկայում,
- դ. ցանկացած շուկայում:

**47. Նախնական է, որ ապրանքների գների անկման
պայման է հանդիսանում.**

- ա. մասնավոր ձեռնարկչափիության հարկերի աճը,
- բ. սպառողական եկամուտների աճը,
- գ. արտադրողի ռեսուրսների գների անկումը,
- դ. միմյանց փոխարինող արտադրանքների գները:

**48. Թվարկվածներից որը գների վրա ազդող գործոնների
մեջ չի մտնում.**

- ա. արժեզոյացնող գործոններ,
- բ. գինն արժեքից շեղող գործոններ,
- գ. տնտեսական քաղաքականության հետ կապված գործոն-
ներ,
- դ. բնակարարության կրճատման գործոններ:

49. Շուկայական տնտեսության պայմաններում արժեզրայացնող գործոնները.

- ա. ազդում են գների մակարդակի ձևավորման վրա,
- բ. արտադրանքի արտադրության մասշտաբների վրա,
- գ. ինքնակարգավորվում են պահանջարկի և առաջարկի հարաբերակցության միջոցով,
- դ. ազդում են ոչ միայն գների մակարդակի, այլև արտադրանքի արտադրության մասշտաբների վրա, որոնք ինքնակարգավորվում են պահանջարկի և առաջարկի հարաբերակցության միջոցով:

50. Որքան բարձրանում է ապրանքի օգտակարության աստիճանը, այնքան դրա որակական հատկանիշների բարելավմանը զուգընթաց.

- ա. գներն ավելի փոքր չափով են շեղվում արժեքից,
- բ. գներն ավելի մեծ չափով են շեղվում արժեքից,
- գ. գներն հավասարվում են արժեքին,
- դ. գները չեն հավասարվում արժեքին:

51. Ապրանքի արժեքը ձևավորվում է.

- ա. արտադրության գործընթացում,
- բ. շրջանառության գործընթացում,
- գ. արտադրության և շրջանառության գործընթացում,
- դ. ապրանքի օգտակար հատկությունների հետ միասին:

52. Ապրանքի օգտակարության աստիճանը բացահայտվում և գնահատվում է.

- ա. միայն շուկայում,
- բ. արտադրության գործընթացում,
- գ. փոխադարձ փոխարինելիության հատկությունը հաշվի առնելով,
- դ. վերը թվարկվածներից և ոչ մեկը:

53. Պահանջարկի և առաջարկի միջև համապատասխանություն ստեղծելու նպատակով գներն օգտագործվում են նշված դեպքերում, բացառությամբ.

- ա. երբ հնարավոր չէ փվյալ ապրանքի արտադրությունն անմիջապես ընդլայնել և հավասարեցնել պահանջարկին,

- բ. երբ պահանջարկը ոչ միայն բավարարված է, այլև հագեցված, այսինքն՝ արտադրված է ավելի, քան անհրաժեշտ է,
գ. երբ որոշ ապրանքներ ունեն արտադրության և իրացման սեզոնային բնույթ,
դ. երբ ինքնարժեքը գերազանցի գնին:

**54. Նամախառն շահույթն իրենից ներկայացնում է սր-
տադրանքի իրացումից ստացված զուտ հասույթի և ծախ-
սերի.**

- ա. գումարը,
բ. փարբերությունը,
գ. արտադրյալը,
դ. հարաբերությունը:

**55. Ոչ գործառնական շահույթը ներկայացնում է կազմա-
կերպության ոչ գործառնական գործունեությունից ստաց-
ված եկամուտների և ոչ գործառնական գործունեության
ծախսերի.**

- ա. գումարը,
բ. փարբերությունը,
գ. արտադրյալը,
դ. հարաբերությունը:

**56. Սովորական գործունեությունից ստացվող շահույթը
ներկայացնում է գործառնական գործունեությունից ստաց-
վող շահույթի և ոչ գործառնական գործունեությունից
ստացվող շահույթի.**

- ա. գումարը,
բ. փարբերությունը,
գ. արտադրյալը,
դ. հարաբերությունը:

**57. Զուտ շահույթը մինչև հարկվելը ներկայացնում է
սովորական գործունեությունից ստացվող շահույթի և սր-
տասովոր դեպքերից ստացվող շահույթի.**

- ա. գումարը,
բ. փարբերությունը,
գ. արտադրյալը,
դ. հարաբերությունը:

58. Ձեռնարկության մնացորդային շահույթն իրենից ներկայացնում է մինչև հարկումը ստացված զուտ շահույթի և գործող մեթոդիկայով հաշվարկված շահութահարկի.

- ա. գումարը,
- բ. փարբերությունը,
- գ. արտադրյալը,
- դ. հարբերությունը:

59. Ձեռնարկության Ա արտադրանքի շուկայական գինը 60125 դրամ է, որի իրացումից հետո դրա գնի 16.7%-ը կամ 1/6 մասը վճարվում է որպես ԱԱՀ: Այդ դեպքում արտադրանքի բացթողնման գինը կկազմի.

- ա. մոտ 70145.8,
- բ. 70145,
- գ. 70140,
- դ. 70150:

60. Տրված է, որ ձեռնարկության Ա արտադրանքի շուկայական գինը 47250 դրամ է, ԱԱՀ-ը՝ շուկայական գնի 1/6 մասը կամ 16.7%-ը, իսկ ակցիզային հարկը՝ գնի 10%-ն է: Դա նշանակում է, որ Ա արտադրանքի բացթողնման գինը կկազմի.

- ա. 50000,
- բ. 55000,
- գ. 59850,
- դ. 60000:

61. 2000 թ. արտադրանքի իրացումից ստացված զուտ հասույթը կազմել է 25 մլն դրամ, ծախսերը՝ 19 մլն դրամ, իսկ 2003 թ., համապատասխանաբար՝ 30 մլն դրամ և 23 մլն դրամ: 2000 թ. համեմատությամբ որքանո՞վ է աճել համախառն շահույթը 2003 թ-ին.

- ա. 1 մլն դրամով,
- բ. 2 մլն դրամով,
- գ. 1.5 մլն դրամով,
- դ. 3 մլն դրամով:

ՄԱԿՐՈՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

Թեստերի և խնդիրների ժողովածու

*Տնտեսագիտական մասնագիտությունների
ուսանողների համար*

Տնտեսագիտության դոկտոր, պրոֆեսոր
Ն. Բ. Ղուշչյանի խմբագրությամբ և ղեկավարությամբ

Հրատ. խմբագիր՝	Ռ. Վարդանյան
Սրբագրիչ՝	Զ. Հովհաննիսյան
Համակարգչային էջադրումը՝	Ա. Նալբանդյանի

Պատվեր՝ 247: Տպաքանակ՝ 500;
Չափսը 60x841/16; 11,75 փպ. մամուլ:

«Տնտեսագետ» հրատարակչություն

Տպագրված է «Տնտեսագետ» հրատարակչության
տպագրական արտադրամասում

Երևան 25, Նալբանդյան, 128